

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับ
ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

รับพร กรมกอง

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2567

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับ
ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

รับพร กรมกอง

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีอนุมัติการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 เสนอโดย นางสาวรับพร กรมกอง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)

วันที่ 1 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสรค์ ภาชนะวรรณ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กวตล จุลสุคนธ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอ)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์
ชื่อนักศึกษา	รับพร กรมกอง
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 2) ศึกษาประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 291 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 58 คน และครู จำนวน 233 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.973 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร. เสริมทรัพย์ วรปัญญา อาจารย์ที่ปรึกษาหลักการค้นคว้าอิสระ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำปรึกษา และชี้แนะทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบคุณ คณะผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาของแบบสอบถาม ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการทำค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า อาจารย์ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ อาจารย์ ดร.กรวุฒิ แผนพรหม และอาจารย์ ดร.ธันยนันท์ ทองบุญตา

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีที่กรุณาให้คำปรึกษา เสนอแนะ และเป็นกำลังใจในการทำค้นคว้าอิสระจนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยทดลองใช้เครื่องมือวิจัย และอนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

คุณค่าและประโยชน์ของค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องสักการะคุณแต่บิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้ความเมตตาวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

รับพร กรมกอง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร.....	9
ความหมายของการบริหาร.....	9
ความสำคัญของการบริหาร.....	11
ขอบข่ายของการบริหาร.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล.....	15
ความหมายของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล.....	15
ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล.....	18
องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ.....	27
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ.....	27
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	29
ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ.....	32
ความหมายของประสิทธิผล.....	40
ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ.....	41
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3.....	52

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55
งานวิจัยในประเทศ.....	55
งานวิจัยต่างประเทศ.....	64
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	74
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	100
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	100
สมมติฐานการวิจัย.....	100
วิธีดำเนินการวิจัย.....	101
สรุปผลการวิจัย.....	102
อภิปรายผล.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	115
บรรณานุกรม.....	117
ภาคผนวก.....	131
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	132

	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัย.....	141
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	149
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	151
ภาคผนวก จ หนังสือขออนุญาตทดลองใช้ (try out) เครื่องมือในการวิจัย.....	157
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย.....	159
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	161

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	สรุปการสังเคราะห์กรอบแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ..	34
ตาราง 2	การสังเคราะห์กรอบแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ.....	36
ตาราง 3	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 จำแนกตามอำเภอ.....	70
ตาราง 4	จำนวนและร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	78
ตาราง 5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ด้านหลัก ประสิทธิภาพ.....	79
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ด้านหลักประสิทธิผล.....	80
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ด้านหลักการตอบสนอง.....	81
ตาราง 8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ด้านหลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้.....	82
ตาราง 9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ด้านหลักเปิดเผย และโปร่งใส.....	83
ตาราง 10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ด้านหลักนิติธรรม.....	84
ตาราง 11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ด้านหลักความเสมอภาค.....	84

ตาราง 12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักการกระจายอำนาจ.....	85
ตาราง 13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ.....	86
ตาราง 14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักคุณธรรมและจริยธรรม.....	87
ตาราง 15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านภาพรวม.....	88
ตาราง 16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา.....	89
ตาราง 17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา.....	90
ตาราง 18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผล การเรียนรู้.....	91
ตาราง 19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา.....	92
ตาราง 20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 3 ด้าน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	93

ตาราง 21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านภาพรวม.....	94
ตาราง 22	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา.....	94
ตาราง 23	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา.....	95
ตาราง 24	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน.....	96
ตาราง 25	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา.....	97
ตาราง 26	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา.....	98
ตาราง 27	การวิเคราะห์ภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3.....	99

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รูปแบบการจัดทำแผนเพื่อวางกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศได้มีการปรับเปลี่ยน โดย มาตรา 65 ภายใต้หมวดแผนนโยบายแห่งรัฐ ได้กำหนดให้ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ, 2565, หน้า 2) ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ได้กำหนดกลยุทธ์ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และ มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ โดยกระจายอำนาจ การบริหารจัดการภาครัฐ โดยปรับบทบาทและภารกิจใหม่ให้รองรับแนวทางการพัฒนาประเทศและ สถานการณ์ในอนาคต ส่งเสริมให้เกิดความยืดหยุ่น คล่องตัว มีประสิทธิภาพในการบริหารของ ส่วนราชการ และแก้ไขปรับปรุง พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ ให้เอื้อต่อการกระจายอำนาจของ ส่วนราชการและการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานของรัฐ สร้างความโปร่งใสและ ธรรมาภิบาลภาครัฐ โดยเปิดเผยข้อมูลผ่านเทคโนโลยีต่างๆ ให้ประชาชน องค์กร เครือข่าย และภาคี การพัฒนาต่างๆ สามารถเข้าถึงข้อมูลและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น และ ตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่หลากหลาย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, หน้า 136)

การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้กับสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่าย ราชการและฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลัง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อ บรรเทา ป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติ ภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะ รู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และความมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความ เป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับ ความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน ในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ควรจัดหรือส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการดังนี้ ได้แก่ 1) หลัก นิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542ข, หน้า 26-27)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล พบว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษา โดยมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ ต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี คือ ธรรมาภิบาล จะต้องนำมาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคล ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารทั่วไป นอกจากนี้ยังพบปัญหาการดำเนินงานบริหารสถานศึกษานิติบุคคล เช่น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนิติบุคคลสำหรับด้านวิชาการ พบว่า หลักสูตรสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนขึ้นอยู่กับศักยภาพของครูในโรงเรียน มีการคัดลอกหลักสูตรระหว่างโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556, หน้า 22)

การบริหารงานวิชาการ เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจ เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ท้นต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำซึ่งความภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด (จรูญี เก้าเอี้ยน, 2557, หน้า 6) ซึ่งการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร หากมองในด้านกระบวนการแล้ว การบริหารงานวิชาการจะหมายถึงกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, หน้า 2) และสถานศึกษาจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีคุณภาพหรือมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์และการบริหารงานวิชาการที่ดียังเป็นปัจจัยหนึ่งนำไปสู่การจัดสรรปริมาณงานและทรัพยากรต่างๆ ของโรงเรียน (สุกัญญา แหม่มซ้อย, 2565, หน้า 45-46)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ได้มีการวางแผนในการบริหารและจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล ทันสมัย นำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน พัฒนานวัตกรรมเทคนิคการเรียนการสอนที่ป้องกันและปราบปรามการทุจริตสำหรับ

นักเรียน พัฒนาผู้นำเยาวชนต่อต้านการทุจริต พัฒนานวัตกรรมการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการต่อต้านการทุจริต และพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีการบริหารงานที่มีธรรมาภิบาล ซื่อสัตย์สุจริต และป้องกันการทุจริตทุกรูปแบบ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3, 2566, หน้า 29) และมีเป้าประสงค์ให้ผู้บริหารมีสำนึกความรับผิดชอบ บริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักธรรมาภิบาล จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการศึกษาตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ผู้บริหารมีการจัดการศึกษาที่ยึดหลักธรรมาภิบาล แต่มีผู้บริหารบางส่วนยึดมั่นแนวคิด ความเชื่อของตนเอง ทำให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนค่อนข้างน้อย ผู้บริหารบางส่วนใช้แผนในการกำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผลไม่ต่อเนื่อง นักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (O-Net) นักเรียนชั้น ป.6 และ ม.3 ส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์ระดับประเทศ นักเรียนบางส่วนมีความบกพร่องทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น นักเรียนบางส่วนไม่สามารถเข้าถึงบริการการใช้ระบบเทคโนโลยี การขาดแคลนครู ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก การจัดการเรียนการสอนยังไม่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3, 2565, หน้า 23) เป็นผลมาจากการที่สถานศึกษาขาดประสิทธิภาพจัดการศึกษา ไม่ได้ดำเนินการพัฒนางานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษาให้เด็กได้มีโอกาสทางการศึกษา สถานศึกษาต้องมีความรับผิดชอบต่อที่สูงขึ้น มีระบบการบริหารงานที่ดี เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าที่สุด มีความจำเป็นที่ต้องใช้หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน เพื่อที่จะได้บริหารสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพ

จากความสำเร็จและปัญหา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลที่ดีต่อสถานศึกษา ทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

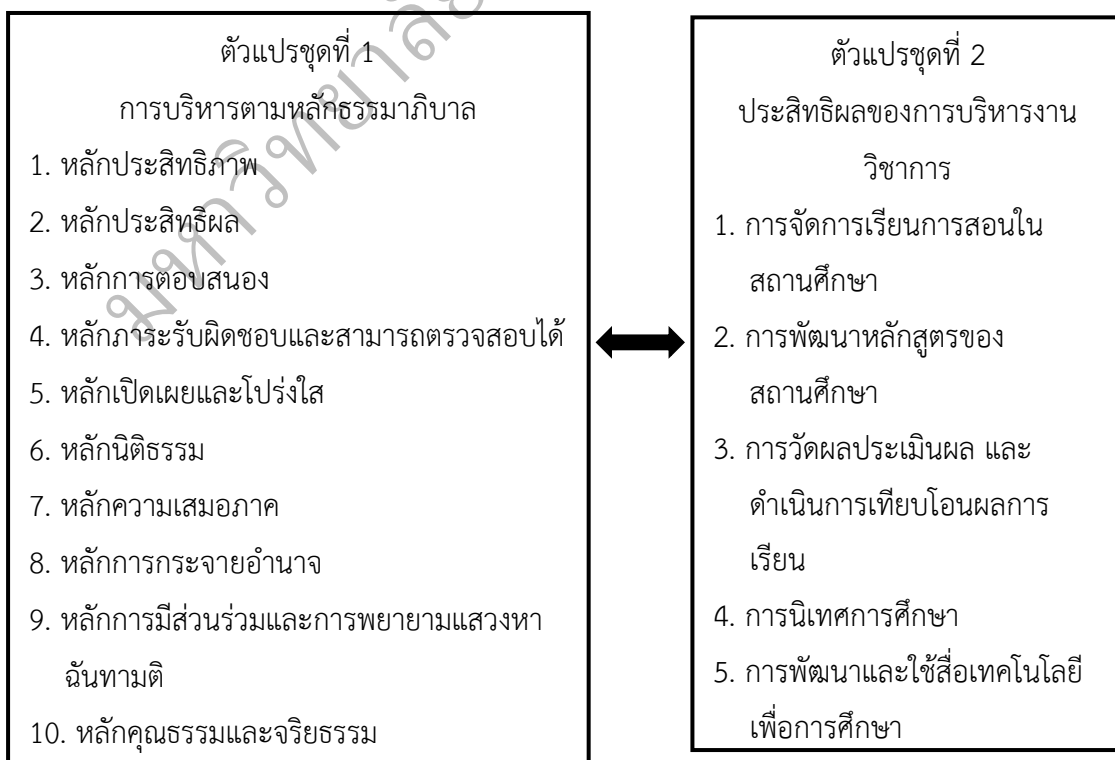
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (ก.พ.ร.) (2555) ประกอบด้วย 10 หลัก และประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับขอบข่ายงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ (2550); ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553); จันทรานี สงวนนาม (2553); จิตมาวรรณศรี (2557); ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563); สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 91 คน และครูจำนวน 1,013 คน รวมทั้งสิ้น 1,104 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3, 2566, หน้า 3-4)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970, p.608) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 291 คน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง 20 : 80 โดยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 20 จำนวน 58 คน และครู ร้อยละ 80 จำนวน 233 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) แล้วคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling)

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.1 ตัวแปรชุดที่ 1 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งหมด 10 หลัก ดังนี้

2.1.1 หลักประสิทธิภาพ

2.1.2 หลักประสิทธิผล

2.1.3 หลักการตอบสนอง

2.1.4 หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้

2.1.5 หลักเปิดเผยและโปร่งใส

2.1.6 หลักนิติธรรม

2.1.7 หลักความเสมอภาค

2.1.8 หลักการกระจายอำนาจ

2.1.9 หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ

2.1.10 หลักคุณธรรมและจริยธรรม

2.2 ตัวแปรชุดที่ 2 ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ รวมทั้งหมด 5 ด้าน ดังนี้

2.2.1 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

2.2.2 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

2.2.3 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

2.2.4 การนิเทศการศึกษา

2.2.5 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. ขอบเขตด้านเวลา

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัย ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2567

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. หน่วยงานในระดับปฏิบัติ ได้แก่ ผู้บริหารสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหาร เพื่อพัฒนาตนเองในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรม เพื่อนำไปสู่ยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการและใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีคุณภาพ

2. หน่วยงานในระดับนโยบาย ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวปฏิบัติ โครงการที่ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึง การปฏิบัติงาน การบริหารงานของผู้บริหาร โดยดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก ประกอบด้วย 1) หลักประสิทธิภาพ 2) หลักประสิทธิผล 3) หลักการตอบสนอง 4) หลักการรับผิดชอบต่อสังคมและสามารถตรวจสอบได้ 5) หลักเปิดเผยและโปร่งใส 6) หลักนิติธรรม 7) หลักความเสมอภาค 8) หลักการกระจายอำนาจ 9) หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ 10) หลักคุณธรรมและจริยธรรม โดยจัดการสถานศึกษาอย่างถูกต้องตามระเบียบ มีคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้การดำเนินงานด้วยความโปร่งใส รับผิดชอบต่อสังคมสามารถตรวจสอบได้ ให้ผู้อื่นมีส่วนร่วม เพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์และจัดสรรการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า

1. **หลักประสิทธิภาพ** หมายถึง ผู้บริหารบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างมีระบบการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

2. **หลักประสิทธิผล** หมายถึง ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการจัดการแก้ไขปัญหาความเสี่ยง มีการติดตามประเมินผลและมีการพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3. **หลักการตอบสนอง** หมายถึง ผู้บริหารมีการจัดการระบบสามารถให้บริการได้อย่างสะดวก รวดเร็วและถูกต้องตามระเบียบขั้นตอน สร้างความเชื่อมั่นของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจในการเข้ารับบริการ

4. **หลักการรับผิชอบและสามารถตรวจสอบได้** หมายถึง ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน การใส่ใจปัญหา และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน สามารถชี้แจงเหตุผลพร้อมแสดงข้อเท็จจริงและพร้อมรับการตรวจสอบจากทุกฝ่าย

5. **หลักเปิดเผยและโปร่งใส** หมายถึง ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันภายในสถานศึกษา การทำงานให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก มีระบบติดตามตรวจสอบการตัดสินใจ และการดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษา

6. **หลักนิติธรรม** หมายถึง ผู้บริหารปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับภายในสถานศึกษามีการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลง หรือแนวทางปฏิบัติให้มีความเป็นธรรม รวมถึงการบริหารยุติธรรมและส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม

7. **หลักความเสมอภาค** หมายถึง ผู้บริหารให้บริการแก่ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีการให้บริการโดยไม่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติ เพศ อายุ ความเชื่อทางศาสนา และอื่นๆ และให้การบริการอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน

8. **หลักการกระจายอำนาจ** หมายถึง ผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบงานแต่ละหน้าที่อย่างชัดเจน ผู้บริหารมอบอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม และผู้บริหารให้อำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

9. **หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ** หมายถึง ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสถานศึกษามีส่วนรับรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ร่วมติดตามตรวจสอบ และเกิดข้อตกลงที่ดีร่วมกัน

10. **หลักคุณธรรมและจริยธรรม** หมายถึง ผู้บริหารยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดี มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ตัดสินเรื่องต่างๆ ด้วยความเป็นธรรม และยึดมั่นในค่านิยมหลักตามมาตรฐานจริยธรรม สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินงานด้าน วิชาการ โดยจะต้องดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศ การศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องทำหน้าที่บริหารจัดการ ให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาและตามเป้าหมายของเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งมีดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดการเรียน การสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลาย บูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มวิชาอื่นๆ และ/หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการศึกษานักเรียน เป็นรายบุคคลและนำผลมาพัฒนานักเรียน ทำการจัดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้ครูและนักเรียนได้ ค้นคว้าเพิ่มเติม

2. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลง หลักสูตรการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูได้ร่วมมือกันพัฒนา หลักสูตร เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การประเมินความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการต่างๆของผู้เรียน ใช้เครื่องมือวัดและ ประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย ซึ่งจะช่วยตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนและช่วยให้ ครูผู้สอนรู้ข้อบกพร่องหรือความก้าวหน้าของผู้เรียน ทำให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการ แก้ปัญหาหรือพัฒนาให้เหมาะสมได้ และการติดตามรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดการบริหารการศึกษาเพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อช่วยครูแก้ไขปัญหาและพัฒนาในวิธีการสอน ให้มีคุณภาพของการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานโดย พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่าง หลากหลาย เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ ผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้จัดการ เรียนการสอน เผยแพร่ผลงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่นๆ

โรงเรียนขยายโอกาส หมายถึง สถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ที่เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธะระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหาร
 - 1.3 ขอบข่ายของการบริหาร
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
 - 2.1 ความหมายของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล
 - 2.2 ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล
 - 2.3 องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล
3. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.3 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.4 ความหมายของประสิทธิผล
 - 3.5 ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ
4. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

1. ความหมายของการบริหาร

สมพงษ์ เกษมสิน (2514, หน้า 13-14) กล่าวว่า การบริหารเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่ความรับผิดชอบ โดยบริหารให้สมาชิกของสังคมให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

วิโรจน์ สารัตนะ (2542, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหารเป็นการจัดการที่มุ่งทุกส่วนให้ร่วมกันรับผิดชอบ โดยมีเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้และการกระจายอำนาจที่ช่วยให้เกิดความคล่องตัว และตัดสินใจดำเนินงานในการรับผิดชอบโดยให้ประชาชนตลอดจนองค์กรต่างๆ มีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม

ธีระ รุญเจริญ (2545, หน้า 68) กล่าวว่า การบริหาร คือ การดำเนินงานที่จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรและผู้บริหารมืออาชีพ การปฏิบัติการกิจของผู้บริหาร และบุคลากรควรดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจะทำให้การบริหารงานประสบความสำเร็จเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ในการปฏิรูปองค์กร

หวน พินธุพันธ์ (2550, หน้า 10) กล่าวว่า การบริหารเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ความคิดความสามารถและความเป็นคนดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 18) กล่าวว่า การบริหาร คือ การที่ผู้บริหารสามารถกำหนดเป้าหมายขององค์กรได้อย่างเด่นชัดเป็นรูปธรรมและมีความเป็นไปได้อย่างชัดเจนซึ่งใช้ความพยายามต่างๆ ในการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุ สิ่งของการประเมิณผล และการจัดการให้เกิดประโยชน์บรรลุวัตถุประสงค์

สมคิด บางโม (2552, หน้า 61) การบริหาร คือ ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ทั้งในองค์กรและนอกองค์กรเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 43) กล่าวว่า การบริหาร เป็นสิ่งที่ผู้บริหารต้องมีการวางแผน มีวิธีการและขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อจัดการทำงานให้ในระบบ ถ้าระบบการบริหารงานไม่ดี จะเกิดผลกระทบที่อาจจะก่อให้เกิดผลเสียต่อหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ การทำงานนั้นจะประสบผลสำเร็จได้ไม่ใช่แค่จากผู้บริหารคนเดียว ต้องอาศัยผู้ร่วมงานคนอื่นๆ ด้วย เพราะแต่ละคนจะมีความสามารถที่แตกต่างกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สุนทร โคตรบรรเทา (2554, หน้า 2) กล่าวว่า การบริหาร คือ การทำให้คนตั้งแต่สองคนขึ้นสามารถทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

บรรจบ บุญจันทร์ (2556, หน้า 38) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและสมาชิกในองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

จรุณี แก้วเอี่ยม (2557, หน้า 20) กล่าวว่า การบริหาร เป็นการทำกิจกรรมที่จะต้องอาศัยกระบวนการทำงานร่วมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ พัฒนาสมาชิกให้เป็นผู้มีคุณภาพที่สังคมต้องการ โดยผู้บริหารต้องสามารถนำองค์การให้อยู่รอด มีการกำหนดแผนงานวิธีการ ตลอดจนขั้นตอนต่างๆ ในการปฏิบัติงานให้เป็นระบบ ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า ทั้งคน เงิน เวลา และทรัพย์สิน

ฟาโยล (Fayol, 1916, pp.5-6) กล่าวว่า การบริหาร ต้องอาศัยกระบวนการบริหารงานที่ประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน คือ การตัดสินใจ การวางแผน การจัดองค์การ การติดต่อสื่อสาร การใช้สิทธิพล การประสานงาน และการประเมินผลงาน

เทย์เลอร์ (Taylor, 1916, p.8) กล่าวว่า การบริหาร คือ การดำเนินงานที่อาศัยหลักเกณฑ์ เพื่อให้ได้วิธีการที่ดีที่สุด ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตมากขึ้น สำหรับหลักการที่ทำให้การบริหารเกิดประสิทธิภาพสูงสุดจะขึ้นอยู่กับ การเลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด การฝึกอบรมคนงานให้ถูกวิธี และการหาสิ่งจูงใจให้เกิดกำลังใจในการทำงาน

กรีนวูด (Greenwood, 1965, pp.74-75) กล่าวว่า การบริหาร เป็นการนำทรัพยากรทางการบริหารมาดำเนินงานภายในองค์กร จะประกอบไปด้วยปัจจัย 7 ด้าน คือ บุคลากร เงิน วัสดุ สิ่งของอำนาจ เวลา กำลังใจในการทำงาน และความสะอาดต่างๆ พร้อมทั้งประสานงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด

เฮอร์เบิร์ต (Herbert, 1966, p.3) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีการวางแผน มีการร่วมมือกันในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายๆ อย่าง

กู๊ด (Good, 1973, p.193) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ความสามารถที่มีอยู่ช่วยทำให้เกิดความสำเร็จตามความต้องการโดยใช้เวลา และความพยายามเล็กน้อยที่สามารถช่วยให้ผลงานเกิดความสำเร็จอย่างสมบูรณ์

สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานที่ต้องอาศัยกระบวนการต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ผ่านการวางแผน การจัดการ การสั่งการ การควบคุม การติดตาม และการประเมินผล สนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นระบบและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2. ความสำคัญของการบริหาร

ธวัช แสงรัตน์ (2542, หน้า 16) กล่าวว่า การบริหาร เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยจัดการระบบ ช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคคลนั้นๆ ให้มีความรู้ ความสามารถตามวัตถุประสงค์ โดยผ่านกระบวนการพยายามวางแผน การจัดองค์กรและเร่งรัดควบคุมงาน

พนัส หันนาคินทร์ (2542, หน้า 16) กล่าวว่า การบริหาร เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องใช้ในการจัดการที่มีประสิทธิภาพมีการช่วยเหลือด้านต่างๆ จะช่วยส่งเสริมให้องค์กรได้ดำเนินกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สุรพล พุ่มคำ (2544, หน้า 11) กล่าวว่า การบริหาร มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน โดยต้องจัดหาวิธีการที่จะทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน การเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กร ก่อให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ซึ่งจะบ่งบอกถึง ความมีประสิทธิภาพในการจัดองค์กร

ธีระ รุญเจริญ (2545, หน้า 70-71) กล่าวว่า การบริหาร เป็นกระบวนการสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ มีการวางแผนการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะการบริหารที่ดีเยี่ยม มีการประเมินการทำงานอย่างครบวงจร เพื่อให้เกิดการบริหารงานที่มุ่งเน้นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาองค์กร

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545, หน้า 29) กล่าวว่า การบริหาร เป็นกระบวนการสำคัญในการปฏิรูป ซึ่งจะมีการปฏิรูประบบให้สอดคล้องซึ่งกัน ปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูปการบริหาร เน้นการกระจายอำนาจ ปฏิรูปบุคลากรให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และปฏิรูปทรัพยากรระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ เพื่อให้องค์กรมีความคล่องตัวอย่างมีประสิทธิภาพ

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2550, หน้า 81) กล่าวว่า การบริหาร เป็นกิจกรรมสำคัญที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในองค์กร มีหน้าที่สั่งการให้ความสะดวกในการทำงานของกลุ่มคนที่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน และการใช้ความเพียรพยายาม เพื่อจะมุ่งสู่จุดหมายปลายทาง หรือเป้าหมายบางอย่าง ที่ตั้งกำหนดไว้จนประสบผลสำเร็จ

วิเชียร วิทย์อุดม (2551, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหาร มีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในองค์กร ซึ่งกลุ่มบุคคลร่วมมือกัน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรตั้งไว้

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 43) กล่าวว่า การบริหาร มีความสำคัญ มีคุณค่ายิ่งต่องานหรือภารกิจที่ต้องปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จไปด้วยดีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการบริหารที่ดีจะช่วยให้เกิดการลงมือปฏิบัติงาน เกิดความร่วมมือร่วมกัน เกิดประโยชน์กับตนเอง ผู้อื่น และสังคมโดยรวม ช่วยประหยัด สร้างความเป็นธรรมและความสามัคคี ส่งผลให้หน่วยงานหรือองค์กรมีความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, หน้า 3) กล่าวว่า การบริหารมีความสำคัญ โดยมีบริหารจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วม ดำเนินการมีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุนและมีกระบวนการประเมินผลที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

ครรชิต มัลลียงค์ (2557, ย่อหน้า 10) กล่าวว่า การบริหารมีความสำคัญมาก เพราะคนในประเทศจะดีหรือไม่ดี มีความสามารถในการแข่งขันกับคนประเทศอื่นๆ ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบริหาร ถ้าผู้บริหารมีความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจงานแล้ว ประเทศนั้นก็จะมีความรุ่งเรืองในทุกๆ ทาง

เฮอเบิร์ต (Herbert, 1966, p.1) กล่าวว่า การบริหาร เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การจะทำการสิ่งต่างๆ เกิดการกระทำนั้นขึ้นจนเป็นผลสำเร็จ โดยมีผู้บริหารเป็นผู้ใช้ศิลปะให้ผู้ปฏิบัติทำงานจนเกิดเป็นผลสำเร็จตามที่มุ่งหวัง

กู๊ด (Good, 1973, p.14) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร เป็นการอำนวยความสะดวก การควบคุม และการดำเนินการเกี่ยวกับภาระหน้าที่ทั้งหมดขององค์กร โดยจะต้องคำนึงถึงผลลัพธ์สุดท้าย และการควบคุมการจัดการเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ภายใน ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานด้านต่างๆและตัวบุคคล

เฟสเตอร์, และเคท (Fester, & Kettl, 1991, p.7) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหาร เป็นการจัดการที่ทำให้เกิดความสำเร็จและการบริหารเป็นกระบวนการที่ระดมความรู้ ความสามารถ ส่งผลให้บุคลากรดำเนินการให้ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้เกิดผลสำเร็จสูงสุด

ฮอย, และมิสเกล (Hoy, & Miskel, 2001, pp.437-438) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารเป็นกระบวนการที่มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ โดยผ่านการตัดสินใจ การสร้างแรงจูงใจ ภาวะผู้นำซึ่งการบริหารจะต้องคำนึงถึงผลกระทบที่จะตามมา และสภาพการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคต

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหาร หมายถึง การบริหารจัดการนั้น จะต้องดำเนินงานให้มีขั้นตอน ทำอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง ร่วมมือกันกับบุคคลต่างๆ ผู้บริหารมีกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรและทักษะการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ จึงจะส่งผลทำให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. ขอบข่ายของการบริหาร

สมเดช สีแสง (2543, หน้า 25) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารมี 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, หน้า 132-135) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารมี 4 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจหน้าที่บริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

กริฟฟิธส์ (Griffiths, 1956, pp.57-65) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารมี 4 ด้าน คือ การรักษาความสัมพันธ์ชุมชน ปรับปรุงและขยายโอกาสทางการศึกษา จัดหาและพัฒนาบุคลากร และจัดหาและรักษาอาคารสถานที่ และอุปกรณ์

ลิฟแอม, และฮีท (Lipham, & Hoeh, 1974, pp.61-64) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารมี 5 ด้าน คือ การเรียนการสอน การบริหารงานบุคคล บริหารนักเรียน งานการเงิน วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์ชุมชน

แคมป์เบลล์ (Campbell, 1975, p.23) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหาร มี 6 ด้าน คือ งานด้านหลักสูตรและการสอน งานการบริหารบุคลากรทางการสอน งานบริการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานด้านงบประมาณและงานธุรการ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน

แฮร์ริส, และไซเปย์ (Harris, & Sipay, 1979, p.66) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหาร มีหน้าที่ 5 ด้าน คือ หน้าที่ทางด้านนิเทศการศึกษา หน้าที่ด้านการสอน หน้าที่ด้านธุรการ หน้าที่ทางด้านพัฒนาบุคคล และหน้าที่ทางด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งสัมพันธ์กับกิจกรรม 2 ประเภท คือ กิจกรรมเกี่ยวกับผู้เรียนและกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน

เซอร์จิโอวานี, และคนอื่นๆ (Sergiovanni, et al., 1980, p.59) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารมี 8 ประการ คือ งานสัมพันธ์ชุมชน งานกิจกรรมนักเรียน งานหลักสูตรและการสอน งานบริหารบุคคล งานอาคารสถานที่ งานธุรการ งานพัฒนาบุคลากร และงานประเมินผล

คิมบรอก, และนันเนอรี (Kimbroug, & Nunnery, 1983, p.164) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหาร แบ่งออกเป็น 8 งาน ประกอบไปด้วย งานการพัฒนากิจการและธำรงไว้ซึ่งองค์กร งานบริหารหลักสูตรและการสอน งานบริหารเศรษฐกิจการศึกษา งานธุรการ งานบริหารบุคคล งานกิจการนักเรียน งานสร้างภาวะผู้นำในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และงานด้านการประเมินผล การวิจัยและสร้างความเชื่อถือจากประชาชน

แรมเซเยอร์, และคนอื่นๆ (Ramseyer, et al., 1995, p.16) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารมี 8 ประการ ประกอบไปด้วย การพัฒนาการเรียนการสอน ธุรการการเงินและบริการต่างๆ ในโรงเรียน ผู้นำชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ งานบุคคล งานอาคารสถานที่ จัดการรับ-ส่งนักเรียน จัดระบบบริหารโรงเรียน และปกครองดูแลนักเรียน

ฮอย, และมิสเกล (Hoy, & Miskel, 2001, pp.52-55) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารที่นำไปปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อการพัฒนา ประกอบด้วย ด้านที่ 1 การบริหารจัดการ มีการอำนวยความสะดวก สนับสนุน ประสานงาน นิเทศ ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผล แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ด้านที่ 2 การจัดการเรียนการสอน คือ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้ตามหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านที่ 3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านที่ 4 การจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ เข้ามาร่วมในกระบวนการเป็นเครื่องมือสำคัญในการเชื่อมโยงการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหาร หมายถึง การกำหนดการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นภารกิจหลักที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้องค์กรมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ สำหรับการบริหารงานในสถานศึกษานั้น จะประกอบไปด้วยการบริหาร 4 ด้านหลัก คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

1. ความหมายของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (2546, หน้า 2) กล่าวว่า การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและการบริหารราชการ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายได้นั้น จะต้องทำให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐที่ดี เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าตามภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มากเกินไป ต้องปรับปรุงภารกิจในส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ และประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) (2548, หน้า 12-13) กล่าวว่า กิจการบ้านเมืองที่ดี คือ การบริหารงานที่มุ่งประโยชน์สุข สนองตอบต่อความต้องการของประชาชน มีความรับผิดชอบ คำนึงถึงส่วนรวม มีระบบบริหารที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจขององค์กร

จรรยาพร ธรณินนทร์ (2552, หน้า 227) กล่าวว่า ธรรมาภิบาล เป็นคำที่มาจาก ธรรมะ และอภิบาล คือ การปกครองด้วยความดี มีความซื่อสัตย์ต่อกัน และมั่นคงในสัญญา ซึ่งสัญญา คือ กฎ กติกา มารยาท ที่ทำร่วมกัน ด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส และต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ทำ

อัมพร ชำรงลักษณ์ (2553, หน้า 25) กล่าวว่า ธรรมาภิบาล ใช้ในการบริหารการปกครอง มีลักษณะดังนี้ สำหรับการบริหารจัดการเครือข่าย เป็นองค์การที่เรียนรู้ประสบการณ์สะท้อนกลับ เพื่อปรับตัวเองได้ เน้นการวิเคราะห์เครือข่าย ความใกล้ชิดของสมาชิก ประเภทของสมาชิก และวิธีการจัดการเครือข่าย ร่วมมือกันให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมาย ส่วนลักษณะกระบวนการจัดการกฎกติกาในการกำหนดนโยบายสาธารณะ และการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะพิจารณาถึงสถาบันที่เข้ามาร่วมในกระบวนการดำเนินงาน ซึ่งการกำหนดนโยบายสาธารณะเป็นระดับความร่วมมือที่ดีจะเปิดให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ทั้งภาครัฐ ตลาด และภาคประชาสังคม เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศที่มองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้น

เอกชัย กี่สุขพันธ์, ปณรต มาลากุล ณ อยุธยา, และสุกัญญา ทองนาค (2553, หน้า 28) กล่าวว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง วิธีการที่ดีสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กรหรือประเทศ โดยอาศัยคุณธรรม มีความโปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้และมีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาสังคม ช่วยให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ มีประสิทธิภาพ แล้วจะเกิดความเจริญในหลายด้าน ซึ่งธรรมาภิบาล จะใช้ในกระบวนการหลายส่วน ทั้งทางด้านระบบการศึกษา การเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน การดำเนินธุรกิจ รวมถึงภาคประชาชนและประชาสังคม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556, หน้า 22) กล่าวว่า สถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล สำหรับ

การบริหารจัดการของสถานศึกษานั้นจะต้องมีการให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน และนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งก็คือ หลักธรรมาภิบาลให้นำมาใช้ในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งกับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคล โดยบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

เสน่ห์ จุย์โต (2557, หน้า 5) กล่าวว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง แนวทางเพื่อใช้การบริหารจัดการ ใช้บริหารองค์กรภาครัฐให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ เลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม หาเสียงอย่างเสมอภาค ฝ่ายค้านมีความเข้มแข็ง การตัดสินใจได้อย่างอิสระ มีความปลอดภัยจากการคุกคาม สื่อมวลชนมีเสรีภาพ มีเสรีภาพในการประชุม ประท้วง มีเสรีภาพในการตั้งกลุ่มการเมืองและสมาคม มีเสรีภาพทางศาสนา มีความเสมอภาคในทางกฎหมาย และรัฐบาลมีความซื่อสัตย์ คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน ถือว่า ธรรมาภิบาล ทำหน้าที่เป็นกลไกเครื่องมือและแนวทางการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันของภาคเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเน้นความจำเป็นของการสร้างความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน อย่างแท้จริงและต่อเนื่อง ส่งผลให้ประเทศมีระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง เกิดความชอบธรรมของกฎหมาย เกิดเสถียรภาพ มีโครงสร้างและขั้นตอนการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ ทำให้ประเทศเกิดยั่งยืนต่อไป

ปธาน สุวรรณมงคล (2558, หน้า 5) กล่าวว่า ธรรมาภิบาลเป็นหลักการบริหารการปกครองที่มุ่งประโยชน์สูงสุดของประชาชน และประเทศชาติโดยยึดหลักเหตุผล และความเป็นธรรม โดยเป็นทั้งหลักการและแนวทาง สำหรับการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ให้เป็นไปตามหลักการที่กำหนด

จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์ (2560, หน้า 107) กล่าวว่า หากการบริหารจัดการมีลักษณะเป็นเพียงประชาธิปไตย ย่อมส่งผลกระทบในทางลบต่อองค์กร การมียุทธศาสตร์ที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นหน่วยงานการบริหารจัดการศึกษาซึ่งเป็นองค์กรหลักที่สำคัญในสังคมที่ต้องได้รับการปฏิรูปให้ดีขึ้นในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความจำเป็นต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา

ถวิลวดี บุรีกุล (2561, หน้า 20-21) กล่าวว่า หลักธรรมาภิบาล ถูกนำไปใช้ในการบริหารจัดการ มีการกำกับดูแลและเลือกใช้ทรัพยากรให้เหมาะสม ยึดความถูกต้อง มีความรับผิดชอบ สุจริตเที่ยงธรรม โปร่งใส ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้องจะต้องมีส่วนร่วม พร้อมต้องอาศัยหลักนิติธรรม คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม เกิดความคุ้มค่า กระบวนการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลที่ดี

ธนาคารโลก (World Bank, 1992, p.1) กล่าวว่า หลักธรรมาภิบาล หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่ดีที่สุดในการใช้อำนาจบริหารประเทศ โดยจัดสรรทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างชาญฉลาดเพื่อการพัฒนา

องค์การพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations and Development Programme, 1997, p.13) กล่าวว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การดำเนินงานของภาคการเมือง การบริหาร และภาคเศรษฐกิจที่จะจัดการกิจการของประเทศในทุกระดับ ประกอบด้วยกลไก กระบวนการ และ สถาบันต่างๆ ที่ประชาชนและ กลุ่มสามารถแสดงออก ซึ่งผลประโยชน์ปกป้องสิทธิของตนเองตาม กฎหมาย และแสดงความคิดเห็นที่ แตกต่างกันบนหลักการของการมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การส่งเสริมหลักนิติธรรม เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดลำดับความสำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมขึ้นอยู่กับความเห็นพ้องต้องกันทางสังคม และเสียงของชนยากจนและผู้ด้อยโอกาสได้รับการพิจารณาในการจัดสรรทรัพยากร เพื่อการพัฒนา

โซเรน, และคนอื่นๆ (Soren, et al., 2007, p.111) กล่าวว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง ความสัมพันธ์ในการใช้อำนาจในการดำเนินกิจการต่างๆ ในสังคม เป็นการดำเนินงานที่มีความสัมพันธ์กับภาครัฐ รวมทั้งมีการประเมินผลการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ

คณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, n.d., pp.1-3) กล่าวว่า หลักธรรมาภิบาล เป็นกระบวนการของการตัดสินใจ และเป็นกระบวนการซึ่งการตัดสินใจนั้นนำไปสู่การปฏิบัติ เป็นคำที่มีความหมายรวมถึงระบบโครงสร้าง และกระบวนการที่วางกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ ระหว่างเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศ เพื่อที่ภาคส่วนต่างๆ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency (JICA), 2024, para.2) กล่าวว่า ธรรมาภิบาล คือ รากฐานการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วมโดยกำหนดให้รัฐบาลมีหน้าที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างบรรยากาศให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมภายใต้อุดมการณ์หรือแนวคิดที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่พึ่งตนเอง การพัฒนาที่ยั่งยืน และมีความยุติธรรมทางสังคม และรัฐต้องมีหลักการในการทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุปได้ว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึง การปฏิบัติงาน การบริหารงานของผู้บริหารโดยดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก ประกอบด้วย 1) หลักประสิทธิภาพ 2) หลักประสิทธิผล 3) หลักการตอบสนอง 4) หลักการรับผิดชอบต่อสังคมและสามารถตรวจสอบได้ 5) หลักเปิดเผยและโปร่งใส 6) หลักนิติธรรม 7) หลักความเสมอภาค 8) หลักการกระจายอำนาจ 9) หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ 10) หลักคุณธรรมและจริยธรรม โดยจัดการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพถูกต้องตามหลักของนิติธรรม มีคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้

การดำเนินงานด้วยความโปร่งใส รับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ ให้ผู้อื่นมีส่วนร่วม เพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์และจัดสรรการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า

2. ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล

สถาบันพระปกเกล้า (2546, หน้า 246) กล่าวว่า ความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลไว้ว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นเครื่องกระตุ้นให้กระบวนการประชาธิปไตยมีความสมบูรณ์และเกิดความยั่งยืน เพราะเป็นสิ่งที่เป็ผลจากการเป็นประชาธิปไตย ซึ่งก็คือ มีการจัดสรรอำนาจอย่างเป็นธรรม ทำให้ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ไม่มีการทุจริต มีความซื่อสัตย์ และ มีความสุจริต ทำให้ประชาชนรวมตัวกันทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ส่งผลให้สังคมมีคุณภาพ

เอกชัย กี่สุขพันธ์, ปณรศ มาลากุล ณ อยุธยา, และสุกัญญา ทองนาค (2553, หน้า 31) กล่าวว่า หลักธรรมาภิบาล เป็นหลักสำคัญที่มีบทบาทในการพัฒนาบ้านเมืองและสังคมในทุกภาคส่วนของ ใช้จัดระบบองค์กรและกลไกต่างๆ ในส่วนราชการ องค์การอิสระ องค์การเอกชน และสมาคมต่างๆ ให้แต่ละส่วนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข นำมาใช้ เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ โดยคำนึงถึงความถูกต้อง และจริยธรรม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง สร้างความเป็นธรรมในสังคม มีความโปร่งใส ได้รับการยอมรับและมีความน่าเชื่อถือ เกิดประสิทธิภาพที่ดี เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน เกิดความเข้มแข็ง มีเสถียรภาพ มีความมั่นคง และปลอดภัย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) (2555, หน้า 25-26) กล่าวว่า ธรรมาภิบาลเป็นหลักการที่สำคัญของทุกองค์กร ประโยชน์ของการนำหลักนี้มาใช้ในการบริหารจัดการ คือ สำหรับด้านองค์กร จะทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามกลไกและกฎเกณฑ์ที่มี มีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน ทำงานเป็นระบบ เกิดความโปร่งใส ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือขององค์กร การบริหารจัดการมีความคล่องตัว ทนต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สามารถดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผลประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่าที่สุด และเพิ่มศักยภาพและโอกาสในการแข่งขัน การระดมทุนต่างๆ การแสวงหาพันธมิตรทางด้านธุรกิจ เป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กร สำหรับด้านประชาชนและผู้รับบริการ จะทำให้สามารถตัดสินใจและการบริหารจัดการได้อย่างยุติธรรม เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เสมอภาค สร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนและผู้รับบริการ ได้รับการอำนวยความสะดวก มีความรวดเร็วและทันสมัย ตอบสนองความต้องการ ไม่มีขั้นตอนที่ไม่จำเป็น การดำเนินงานอย่างเหมาะสม มีคุณภาพ สามารถรับมือกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงต่างๆ ส่งผลให้เกิดความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสำหรับด้านสังคมและประเทศชาติ จะทำให้มีระบบการบริหารที่โปร่งใส ยุติธรรม มีความเป็นธรรมในสังคม เกิดสังคมที่เข้มแข็ง มีเสถียรภาพ ช่วยในการแก้ปัญหาหรือลดความรุนแรงในสังคม ช่วยทำให้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันลดลง ส่งผลให้การใช้งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศลดลงด้วย ซึ่ง

ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน สร้างความเข้มแข็งโดยร่วมมือกันทำให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข อีกทั้งยังส่งผลต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ในการเป็นที่ยอมรับในระดับสากล เกิดความไว้วางใจ ช่วยให้ประเทศพัฒนาไปอย่างยั่งยืน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

สมคิด เลิศไพฑูรย์, และคนอื่นๆ (2556, หน้า 31) กล่าวว่า ธรรมนูญภีบาลนั้น มีความสำคัญในเรื่องของโครงสร้าง กระบวนการ มีความสัมพันธ์สำหรับภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคมในการบริหารจัดการเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของรัฐ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่ดี

ธีระ รุญเจริญ (2557, หน้า 49) กล่าวว่า ความสำคัญของหลักธรรมนูญภีบาลว่า หลักธรรมนูญภีบาลเข้ามามีส่วนช่วยในการบริหารจัดการศึกษาในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตามที่ได้กำหนดไว้

รัชยา ภักดีจิตต์ (2557, หน้า 28) กล่าวว่า การสร้างหลักธรรมนูญภีบาลให้เกิดขึ้นนั้นมีความสำคัญ เป็นการนำหลักธรรมนูญภีบาลมาใช้ในระบบการบริหารของภาครัฐ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีและพัฒนาประสิทธิภาพของส่วนราชการ สร้างแนวทางในกระบวนการดำเนินงาน สร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาด้านต่างๆ สร้างความเข้าใจและประสานความร่วมมือระหว่างรัฐกับประชาชน เสริมสร้างการปลูกจิตสำนึกของประชาชนด้านคุณธรรม จริยธรรม อีกทั้งยังต้องดำเนินงานในส่วนภาคธุรกิจเอกชนด้วยให้มีระบบบริหารจัดการที่ดีและมีกระบวนการหรือกลไกในการตรวจสอบ

วิระยุทธ พรพจน์ธรรมาส (2557, หน้า 86) กล่าวว่า ธรรมนูญภีบาลในสถานศึกษามีความสำคัญ คือ จะช่วยให้การบริหารงานมีระบบ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ช่วยแก้ไขปัญหาภายในองค์กร ได้แก่ การทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการมีผู้บริหารที่เป็นเผด็จการ บริหารโดยไม่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้มีส่วนร่วม ผู้บริหารขาดความรับผิดชอบ ขาดความโปร่งใสในการบริหาร บริหารโดยไม่ยึดความเสมอภาคเป็นธรรม บริหารโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างไม่คุ้มค่า บุคลากรมีความรู้สึกเกลียดชังของสถานภาพ หรือมีความไม่มั่นคงในงาน เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้อาจแก้ไขได้ เพราะหลักการของธรรมนูญภีบาลนั้นครอบคลุมถึงปัญหาดังกล่าว เพราะโดยแก่นแท้ของธรรมนูญภีบาลโดยเฉพาะธรรมนูญภีบาลประชาธิปไตยนั้น เน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมปฏิสัมพันธ์กัน และเกิดการถ่วงดุลพลังต่างๆ ของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทำให้เห็นว่าการนำธรรมนูญภีบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาจะช่วยแก้ปัญหาอื่นๆ ในองค์กรได้ โดยการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งถือว่ามีความจำเป็น เพราะ จะทำให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความผูกพัน รู้สึกรักและมีจิตสำนึกในการเป็นเจ้าขององค์การร่วมกัน ผู้บริหารบริหารงานด้วยความโปร่งใส และมีความรับผิดชอบต่อการบริหาร

ปธาน สุวรรณมงคล (2558, หน้า 28-30) กล่าวว่า ธรรมนูญภีบาลมีความสำคัญต่อการบริหารภาครัฐในหลายมิติ ทั้งมิติของภาครัฐ มิติของประชาชน มิติของภาคธุรกิจเอกชน สำหรับ

มิติของภาครัฐ ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรในภาครัฐมีเป้าหมายอยู่ที่การยึดประโยชน์สุขของประชาชน และประเทศชาติ ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการบริหารภาครัฐอย่างจริงจัง โดยมีการปรับปรุง กระบวนการทำงานให้มีความรวดเร็ว และประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณ มีความคุ้มค่า วัดได้จาก ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ช่วยส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐให้ความสำคัญกับผลสำเร็จ ช่วยให้ระบบการบริหารภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยมีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ของภาครัฐให้รัดกุม ครอบคลุมถึงความสำนึกรับผิดชอบต่อประชาชนและองค์กร เปิดโอกาสให้ประชาชนมี ช่องทางมีส่วนร่วม และเปิดเผยต่อสาธารณะ

ถวิลวดี บุรีกุล (2561, หน้า 21) กล่าวว่า หลักธรรมาภิบาล มีความสำคัญสำหรับการพัฒนาระบบและการจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้เกิดความยั่งยืนและยุติธรรม โดยต้องเป็นไปอย่าง โปร่งใส มีประสิทธิภาพ มีสำนึกความรับผิดชอบ มีความเสมอภาค ตอบสนองความต้องการของชุมชน โครงการพัฒนาต่างๆ ต้องมีการกำกับดูแล ในอดีตได้เกิดสภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยตกต่ำ ขณะนั้นมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาเข้ามาช่วยเหลือสำหรับลูกหนี้หรือผู้รับความช่วยเหลือ เพราะ เชื่อว่า หลักธรรมาภิบาล จะเพิ่มความมั่นใจว่าสิ่งที่กำหนดไว้นั้นจะสำเร็จ ด้านเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือ ที่ถูกส่งมาช่วยเหลือประเทศต่างๆจะนำมาใช้อย่างถูกต้อง จนสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศได้และ ทำให้มั่นใจได้ว่าจะเกิดการพัฒนายั่งยืนเกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2565, หน้า 17) กล่าวว่า การมีธรรมาภิบาล เป็นการเสริมสร้างทุนทางสถาบันของประเทศ จะช่วยรักษาเสถียรภาพทางสังคม พันฟูความเชื่อมั่นของรัฐ ความมุ่งหวังที่จะปฏิรูปภาครัฐเป็นประเด็นที่ขับเคลื่อนให้กันไปต่อเนื่อง โดยอาศัยคนในสังคมเป็นหลัก ซึ่งต้องมีความตระหนักรู้ด้านสิทธิมนุษยชน ส่วนของภาครัฐต้องมีการพัฒนากลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัลอย่างเร่งด่วน และใช้เทคโนโลยี เพื่อ ให้บริการแก่สาธารณะ พัฒนาให้เกิดความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ใช้กระบวนการ ในการมีส่วนร่วมพร้อมกับข้อมูลต่างๆ ในการออกแบบนโยบายสาธารณะ และใช้การกำกับดูแล การปฏิบัติงานของรัฐตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว

กรแฮม, และคนอื่นๆ (Graham, et al., 2003, p.29) กล่าวว่า ธรรมาภิบาล มีความสำคัญ ช่วยให้เราสามารถหารือเกี่ยวกับบทบาทของรัฐบาลในการรับมือกับปัญหาสาธารณะและการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ อำนวยความสะดวกในการสะท้อนกลยุทธ์ที่สังคมอาจนำไปใช้ได้ ภาครัฐจะต้อง มีบทบาทที่เข้มแข็งยิ่งขึ้นในแก้ไขปัญหา กำกับดูแล ให้ความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ ของ สังคม และต่อสาธารณะ

องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development, 2004, p.12) กล่าวว่า ธรรมาภิบาลในการกำกับดูแลกิจการ ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมแห่งความไว้วางใจ ความโปร่งใส และความรับผิดชอบที่จำเป็นสำหรับ

การส่งเสริมการลงทุนระยะยาว ความมั่นคงทางการเงิน และความสมบูรณ์ทางธุรกิจ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการเติบโตที่แข็งแกร่งและสังคมที่ครอบคลุมมากขึ้น สนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มบุคคลต่างๆ เช่น คณะผู้บริหาร คณะกรรมการ ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยบริษัทสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการดำเนินงาน กระบวนการต่างๆ ที่ทำให้ประสบความสำเร็จได้ง่ายมากขึ้น

องค์การสหประชาชาติ (United Nation, 2015, para.9) กล่าวว่า ระบบธรรมาภิบาลมีความสำคัญต่อระเบียบโลก สันติภาพ และการพัฒนา คุณภาพของการเป็นผู้นำระดับชาติในด้านธรรมาภิบาลเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างประเทศที่มีสันติภาพกับตนเองและสามารถมอบชีวิตที่ดีขึ้นให้กับพลเมืองของตนได้ ต้องใช้ การมีส่วนร่วม มุ่งเน้นฉันทามติ รับผิดชอบ โปร่งใส ตอบสนอง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เสมอภาคและครอบคลุม และปฏิบัติตามหลักนิติธรรม สิ่งเหล่านี้จะช่วยช่วยให้เรื่องคอร์รัปชันมีแนวโน้มลดลง จากมุมมองทางเศรษฐกิจของการจัดการภาครัฐ ธรรมาภิบาลที่ดีจะเน้นที่ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ การปฏิรูปกฎระเบียบ และทักษะและความเป็นผู้นำของภาครัฐ องค์กรอื่นๆ ที่สร้างขึ้นจากความร่วมมือทางการเมือง เช่น สหประชาชาติ คณะกรรมาธิการยุโรป และเครือจักรภพ มุ่งเน้นไปที่การปกครองแบบประชาธิปไตย หลักนิติธรรม และสิทธิมนุษยชน มีความเห็นตรงกันกับคณะกรรมการว่า ธรรมาภิบาลเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการเมืองและสถาบัน และผลลัพธ์ที่ถือว่าจำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนา

จากความสำคัญของหลักธรรมาภิบาล สรุปได้ว่า หลักธรรมาภิบาล เป็นแนวปฏิบัติในการจัดระเบียบสังคมที่มีความสำคัญครอบคลุมทุกภาคส่วน เป็นกฎเกณฑ์ในการบริหารที่มีความเป็นธรรม ประชาชนทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข เพราะบุคคลในภาครัฐตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อประโยชน์ของส่วนรวมมากขึ้น นอกจากนี้หลักธรรมาภิบาลยังช่วยกระตุ้นให้กระบวนการประชาธิปไตยเกิดความสมบูรณ์ ระบบการบริหารงานของรัฐมีความยุติธรรม และทุกคนปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ส่งผลให้องค์กรบรรลุผลตามเป้าหมายได้

3. องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

สำนักนายกรัฐมนตรี (2542ก, หน้า 15) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลที่ต้องถือปฏิบัติ มีดังนี้คือ หลักนิติธรรม คือ การกำหนดกฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆ มีความเป็นธรรมและทันสมัย เกิดการยอมรับในสังคม ทำให้ทุกคนยินยอมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับซึ่งเป็นการปกครองที่อยู่ภายใต้กฎหมายไม่ใช่เฉพาะส่วนบุคคล หลักคุณธรรม คือ การปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม มีการสนับสนุนให้ประชาชนไทยทุกคนเกิดการพัฒนาตนเอง สร้างนิสัยที่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ โดยต้องมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย และประกอบอาชีพสุจริต หลักความโปร่งใส คือ การสร้างกลไก กระบวนการทำงานของทุกองค์กรให้เกิดความโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างความตรงไปตรงมาโดย

ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ให้สิทธิในเข้าถึงข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและประชาชนสามารถตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้ ซึ่งเป็นการสร้างความไว้วางใจสำหรับทุกคน หลักความมีส่วนร่วม คือให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม สามารถแสดงความเห็นในประเด็นสำคัญของประเทศได้ โดยมีช่องทางในการเข้าร่วม เช่น การแสดงประชามติ การแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ หรืออื่นๆ หลักความรับผิดชอบ คือ มีความสำนึกรับผิดชอบ ตระหนักในสิทธิหน้าที่ การเอาใจใส่ปัญหาที่เป็นสาธารณะ และมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา เคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง และกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน และหลักความคุ้มค่า คือ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์ สูงสุดแก่ส่วนรวม มีวิธีการต่างๆ ที่ช่วยในการดำเนินงาน เช่น การรณรงค์ให้ทุกคนประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ และช่วยกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความสมบูรณ์และยั่งยืน

อนันต์ ปันยารชุน (2542, หน้า 11) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของธรรมาภิบาลจะต้องมีดังนี้ คือ 1) ด้านความรับผิดชอบและมีเหตุผลที่อธิบายได้ 2) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน 3) ด้านการมีความภาคภูมิใจได้ 4) ด้านการมีความโปร่งใส และ 5) ด้านการมีความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านข้างต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 22) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบธรรมาภิบาลที่นำมาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา มีด้วยกัน 6 หลัก คือ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า โดยบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ การดำเนินงานด้านวิชาการ ระบบประกัน บริหารงานบุคคลและบริหารทั่วไป เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคล

ปีติเทพ อยู่ยั้งยง (2546, หน้า 13) ได้กล่าวถึง หลักธรรมาภิบาล มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้ คือ หลักความโปร่งใส สำหรับการบริหารจัดการงานภายในองค์กร ใช้หลักของเหตุผล มีวิธีการที่โปร่งใส พร้อมทั้งยินยอมถูกตรวจสอบจากองค์กรภายใน หรือองค์กรภายนอก หรือหน่วยงานต่างๆ ให้สามารถเข้ามาดำเนินการตรวจสอบการทำงานได้ หลักนิติธรรม สำหรับการใช้กฎหมายในด้านต่างๆ อย่างยุติธรรม กฎหมายสามารถบังคับใช้ได้กับทุกคนอย่างเท่าเทียม โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ หลักความรับผิดชอบ สำหรับการกระทำสิ่งใดก็ตามต้องมีความรับผิดชอบเสมอ ต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตนอย่างเคร่งครัด เพื่อสำเร็จตามเป้าหมายองค์กร ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง หลักความเสมอภาค เป็นการได้รับประโยชน์ในส่วนต่างๆ อย่างเท่าเทียม เพื่อป้องกันการขัดกันในเรื่องของผลประโยชน์ หลักคุณธรรม เป็นความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี ยึดความถูกต้อง สุจริต มีจิตสำนึกในการทำงานซึ่งทุกคนในองค์กรต้องมี หลักความคุ้มค่า สำหรับการบริหารและขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ จะต้องยึดถือประโยชน์สูงสุดขององค์กร

เป็นหลัก และหลักการมีส่วนร่วม เป็นการหวังผลแห่งความสำเร็จร่วมกัน โดยใช้การร่วมมือกันของประชาชนและบุคลากรในองค์กร

สถาบันพระปกเกล้า (2546, หน้า 8-13) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลของการบริหารจัดการที่ดี ดังนี้ คือ ด้านหลักนิติธรรม จะประกอบด้วย หลักการแบ่งแยกอำนาจ หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ หลักความชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายตุลาการและฝ่ายปกครอง ความชอบด้วยกฎหมายในทางเนื้อหา หลักความเป็นอิสระของผู้พิพากษา หลักไม่มีความผิดและไม่มีโทษโดยไม่มีความผิด และหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ ด้านหลักคุณธรรมที่มีความสำคัญ คือ หน่วยงานปลอดการทุจริต หน่วยงานปลอดจากการทำผิดวินัย และหน่วยงานปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยม และจรรยาบรรณ ด้านหลักความโปร่งใสที่มีความสำคัญ คือ หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านโครงสร้าง หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้ทุน หน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการให้โทษ และหน่วยงานมีความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูล ด้านหลักการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ในการแสดงความคิดเห็น และเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ มีการนำความคิดเห็นไปใช้ในการกำหนดนโยบาย ช่วยในการตัดสินใจของภาครัฐ เป็นช่องทางการสื่อสารที่สำคัญที่ช่วยในการแบ่งปันข้อมูลระหว่างผู้วางแผนโครงการกับประชาชน ช่วยเสริมสร้างความสามัคคีของคนสังคม และเปิดโอกาสในช่องทางอื่นๆ เช่น การแถลงข่าว การแจกข่าว การแสดงนิทรรศการ และหนังสือพิมพ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น ด้านหลักความรับผิดชอบ ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สามารถตรวจสอบการทำงานได้ รวมทั้งการตอบสนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ และด้านหลักความคุ้มค่า ต้องเห็นแก่ประโยชน์สูงสุดของส่วนรวม เพื่อที่จะได้บริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดอย่างคุ้มค่า

ถวิลวดี บุรีกุล (2548, หน้า 111) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลแต่ละด้าน มีดังนี้ คือ ด้านการบริหารจัดการ เป็นกระบวนการของการตัดสินใจ เพื่อการบริหารรัฐกิจแนวใหม่ ให้บริการแก่ประชาชน สำนวญความต้องการของประชาชน ปฏิบัติโดยยึดหลักประชาธิปไตย สร้างค่านิยมร่วมกัน มีการรับฟังความคิดเห็น ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยสร้างให้บุคลากรภายในองค์กรได้เรียนรู้ร่วมกัน ทำการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ศักยภาพด้านต่างๆ และปรับปรุงพฤติกรรม ให้พร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยดำเนินการสนับสนุน และแลกเปลี่ยนความรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการให้บริการขั้นพื้นฐานให้ดียิ่งขึ้น

สุเมธ แสงนิมนวล (2552, หน้า 26-28) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของธรรมาภิบาลที่ใช้การพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์ มีดังนี้ คือ หลักการมีส่วนร่วม คือ ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ สามารถตัดสินใจในการรวมกลุ่มได้ หลักนิติธรรม คือ ปฏิบัติ

ตนอยู่ภายใต้กฎหมาย มีความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน หลักความโปร่งใส คือ การดำเนินการบริหารงานให้ทุกคนมีเสรีภาพด้านข้อมูลข่าวสาร สามารถทำความเข้าใจ เข้าถึง สถาบัน กระบวนการดำเนินงานและข้อมูลข่าวสารได้โดยตรง และสามารถติดตามประเมินสถานการณ์ หลักการตอบสนอง คือ การปฏิบัติงานโดยมีความดูแลเอาใจใส่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย หลักการมุ่งเน้นฉันทามติ คือ พุดคุยกันหรือปรึกษา เพื่อหาข้อยุติร่วมกันที่เกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ในการกำหนดนโยบายและกระบวนการดำเนินงาน หลักความเสมอภาคหรือความเที่ยงธรรม คือ ทุกคนสามารถรักษาความเป็นอยู่ที่มีหรือเปลี่ยนแปลงสถานะด้านต่างๆได้ หลักประสิทธิผลและประสิทธิภาพ คือ กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตรงต่อความต้องการและใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า หลักการรับผิดชอบ คือ ผู้มีอำนาจตัดสินใจต้องมีภาระรับผิดชอบต่อสาธารณชนทั่วไป และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หลักวิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ คือ ผู้นำและประชาชน ต้องมีมุมมองเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมือง และการพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์ที่ดี โดยมองการณ์ไกล พร้อมทั้งมีจิตสำนึกในการที่จะพัฒนาสิ่งต่างๆ

จรัส สุวรรณเวลา (2553, หน้า 41-54) ได้กล่าวถึง หลักธรรมาภิบาลที่ดีที่ช่วยให้ องค์การดำเนินงานได้อย่างเข้มแข็งและมั่นคง จะต้องมียอดประกอบที่มีลักษณะดังนี้ คือ องค์การมี ผลสัมฤทธิ์ตามพันธกิจ ต้องพิจารณาจากวัตถุประสงค์หลักและสามารถปฏิบัติได้จริงเพื่อให้เกิดผล สัมฤทธิ์ตามที่ตั้งไว้ มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน วางยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงาน คอยกำกับดูแล ติดตามความก้าวหน้าและแก้ไขปัญหา พร้อมกับใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดผลประโยชน์สูงสุด มีการดำเนินงานอย่างสมเหตุสมผล ตัดสินใจโดยคำนึงถึงเหตุผล มีความรับผิดชอบ มีการดำเนินงาน อย่างโปร่งใส รายงานผลการดำเนินงานด้านต่างๆแก่สาธารณะ มีการดำเนินงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ทั้งเรื่องเลือกสรรคน การวางข้อบังคับ กฎและระเบียบต่างๆ การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การติดตาม ดูแลและตรวจสอบ รวมถึงการรับเรื่องราวร้องทุกข์และการสอบสวน มีการกระจาย อำนาจและการแบ่งบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน มีส่วนร่วมของประชาคมในองค์การ ให้แต่ละบุคคลรัก องค์การ มีส่วนร่วมที่ช่วยพัฒนาองค์การ สามารถให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นในปฏิบัติงานได้ และมีดุลแห่งอำนาจในองค์การ สร้างปฏิสัมพันธ์ของผู้บริหารสูงสุดกับองค์คณะบุคคล ส่งเสริมบทบาทของ กันและกัน ให้บุคคลที่มีความรู้ มีประสบการณ์ และมีคุณธรรมเข้ามาทำงานช่วยผู้บริหาร ส่วนผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์และความรอบคอบ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) (2555, หน้า 21-22) ได้ กล่าวถึงหลักธรรมาภิบาลมียอดประกอบ ดังนี้ คือ หลักประสิทธิภาพ ต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์อย่างสูงสุดต่อส่วนรวม โดยลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน หลักประสิทธิผล เป็นการวางเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐาน และติดตาม ประเมินผลแล้วพัฒนา

ปรับปรุงการดำเนินงาน หลักการตอบสนอง ต้องให้บริการแบบมีคุณภาพตามระยะเวลาที่กำหนด ประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับการตอบสนองความต้องการและเกิดความเชื่อมั่น หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ สามารถตอบคำถามและชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย เผยแพร่รายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ต่อสาธารณะ ให้สามารถตรวจสอบได้ พร้อมทั้งมีแนวทางการแก้ไขหรือบรรเทาผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น หลักเปิดเผยและโปร่งใส ดำเนินงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่าย เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและมีความน่าเชื่อถือให้ทราบอย่างสม่ำเสมอ หลักนิติธรรม ใช้กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของทุกคนหลักความเสมอภาค ต้องให้บริการอย่างเท่าเทียม ไม่แบ่งแยกด้านเพศ ภาษา อายุ ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ สุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม และอื่นๆ หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ เปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมสามารถร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอการแก้ไขปัญหา ร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงานได้ โดยมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกัน หลักการกระจายอำนาจ ต้องมอบอำนาจและกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจให้แก่ผู้รับผิดชอบงานได้อย่างเหมาะสม และหลักคุณธรรมและจริยธรรม ต้องมีจิตสำนึกความรับผิดชอบในการทำงาน มีคุณธรรม ยึดมั่นในมาตรฐานด้านจริยธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของระบบราชการ ประกอบด้วย ซื่อสัตย์ ทำงานเชิงรุก คิดเชิงบวก มีศีลธรรม เรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เน้นประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ ยึดหลักประชาธิปไตย และมุ่งผลสัมฤทธิ์

วิระยุทธ พรพจน์ธรรมาส (2557, หน้า 86) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของธรรมาภิบาลสำหรับสถานศึกษาที่จะนำไปสู่การจัดการศึกษาที่ดีและบรรลุเป้าหมาย จะต้องประกอบไปด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักเป้าหมาย สอดคล้องต่อสังคม หลักความมั่นคง และหลักความคุ้มค่า

กราแฮม, และคนอื่นๆ (Graham, et al., 2003, p.3) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของธรรมาภิบาลไว้ดังนี้ คือ ความชอบธรรมและการแสดงความคิดเห็น เป็นการให้ทุกคนมีสิทธิในการตัดสินใจ ร่วมกันทำข้อตกลง โดยอยู่บนพื้นฐานของการมีเสรีภาพในการรวมกลุ่มและการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ มีเหตุผล และการมุ่งเน้นฉันทามติ เข้าใจในความแตกต่าง หาข้อยุติร่วมกันที่เกิดประโยชน์กับทุกฝ่าย ทั้งนโยบายและกระบวนการดำเนินงาน การทิศทาง ผู้นำมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ที่กว้าง มีการกำกับดูแลที่ดี พัฒนาคุณภาพของมนุษย์ และเข้าใจถึงความซับซ้อนทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและสังคม การดำเนินการ จะต้องทำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดูแลเอาใจใส่ ตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด ช่วยสร้างผลลัพธ์ที่ตรงตามความต้องการและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุด ด้านความรับผิดชอบ ต้องมีความรับผิดชอบต่อทุกฝ่าย ปฏิบัติงานด้วย

ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยตรง ความเป็นธรรม ทุกคนมีความเสมอภาคตามกฎหมาย มีโอกาสในการปรับปรุงสถานะหรือรักษาระดับชีวิตความเป็นอยู่ ปฏิบัติสิ่งต่างๆโดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank, 2008, p.14) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของธรรมาภิบาล ประกอบไปด้วย ด้านความสำนึกรับผิดชอบ ต้องสามารถตอบคำถามในการปฏิบัติงานที่มีต่อองค์กร วัดผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ และมีกลไกในการกำกับดูแลให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐาน ด้านการมีส่วนร่วม ประชาชนเป็นตัวหลักในการพัฒนาสามารถรวมเป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มสหกรณ์ กลุ่มสมาคม เป็นต้น และมีส่วนร่วมในฐานะปัจเจกบุคคล เช่น การลงคะแนนเสียง การแสดงความคิดเห็นผ่านสถานีวิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น อีกทั้งยังมีช่องทางเข้าถึงสถาบันที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมด้วย ด้านการคาดการณ์ได้ ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และนโยบายที่กำกับดูแลสังคม อยู่ในความยุติธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ จะส่งผลให้คาดการณ์ถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้ ด้านความโปร่งใส ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยเป็นสาธารณะ มีกฎ ระเบียบที่ชัดเจน และมีการตัดสินใจของรัฐที่ถูกต้อง

สถาบันแห่งธนาคารโลก (World Bank Institute, 2009, pp.1-2) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่ใช้เพื่อให้เกิดคุณภาพของการบริหารกิจการบ้านเมืองไว้ดังนี้ คือ การมีสิทธิมีเสียงของประชาชนและการรับผิดชอบ ซึ่งประชาชนสามารถมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น จัดตั้งการชุมนุม สมาคม และมีส่วนร่วมในการจัดตั้งรัฐบาลด้วยตนเอง ความมีเสถียรภาพทางการเมืองและการปราศจากความรุนแรง ไม่ใช้ความรุนแรงทางการเมืองและการก่อการร้าย ประสิทธิภาพของรัฐบาลต้องบริหารงานให้มีคุณภาพ นโยบายที่กำหนดไปปฏิบัติอย่างจริงจังเป็นอิสระจากการแทรกแซงทางการเมือง คุณภาพของมาตรการควบคุม โดยรัฐบาลกำหนดและบังคับใช้นโยบายและออกให้ดำเนินไปอย่างเหมาะสม นิติธรรม บุคคลฝ่ายต่างๆ ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎกติกา เงื่อนไข สัญญาที่มีอยู่ในสังคมและสร้างความยุติธรรมให้เกิดในสังคม และการควบคุมปัญหาทุจริตประพฤติดีมิชอบ ไม่ใช้อำนาจรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตน ไม่ว่าจะมากน้อยเพียงใด ไม่ควรแสวงหาผลประโยชน์

องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development, 2009, p.63) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของธรรมาภิบาลว่า จะต้องประกอบไปด้วย การสร้างความมั่นใจในกรอบโครงสร้างของการกำกับดูแลกิจการที่มีประสิทธิภาพ สิทธิของผู้ถือหุ้นและบทบาทหน้าที่สำคัญของผู้เป็นเจ้าของ การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลกิจการ การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส และความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, n.d., pp.1-3)

ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของธรรมาภิบาลไว้ดังนี้ คือ การมีส่วนร่วมเป็นการแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตย เสรีภาพของการรวมกลุ่ม ไม่ว่าจะมีส่วนร่วมผ่านทางใดก็ตาม นิติธรรมเป็นการบังคับใช้อย่างยุติธรรมถูกต้องตามกฎหมาย คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน และมีความเป็นกลาง ความโปร่งใสเป็นการตัดสินใจหรือการกำหนดหลักเกณฑ์โดยถูกต้องตามระเบียบ ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างอิสระ การตอบสนองเป็นการดำเนินงานการบริการให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในเวลาที่เหมาะสม การมุ่งเน้นฉันทามติเป็นการหาข้อสรุปร่วมกันแม้ว่าจะมีแนวคิดต่างกัน เพื่อให้ได้ข้อตกลงที่ดีที่สุด ความเสมอภาคหรือความเที่ยงธรรมและการไม่กีดกัน ช่วยให้ทุกคนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขและไม่ถูกกีดกันจากสิ่งต่างๆ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ยั่งยืน ดูแลสิ่งแวดล้อมและภาระรับผิดชอบทุกองค์กรต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบ

จากองค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดของเขตของการวิจัย โดยศึกษาหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ซึ่งประกอบด้วย 10 หลัก สรุปได้ว่า หลักประสิทธิภาพ ต้องบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบ เกิดประโยชน์สูงสุด หลักประสิทธิผล ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีมาตรฐาน มีแก้ไขปัญหาและปรับปรุงพัฒนา หลักการตอบสนอง ต้องให้บริการอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เกิดความพึงพอใจในการเข้ารับบริการ หลักการรับผิดชอบต่อสังคมและสามารถตรวจสอบได้ ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม และสามารถชี้แจงด้วยเหตุผลพร้อมรับการตรวจสอบจากทุกฝ่าย หลักเปิดเผยและโปร่งใส ต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ หลักนิติธรรม ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับและมีความเป็นธรรม หลักความเสมอภาค ต้องให้บริการโดยไม่มีการแบ่งแยกและมีความเท่าเทียม หลักการกระจายอำนาจ มอบอำนาจการตัดสินใจในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสม หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ เปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ เพื่อให้ได้ข้อตกลง และหลักคุณธรรมและจริยธรรม ยึดในความถูกต้องดีงาม เป็นตัวอย่างที่ดี มีจิตสำนึกที่ดี และยึดในค่านิยมหลักตามมาตรฐานจริยธรรม

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ประเทือง สังข์นาค (2546, หน้า 11) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอน ปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา นักเรียนเป็นคนดีมีคุณภาพ และพัฒนาคนอย่างมีประสิทธิภาพ

จันทราณี สงวนนาม (2553, หน้า 151-152) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สันติ บุญภิรมย์ (2553, หน้า 22) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมถึงการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอน ให้สามารถดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของการศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2555, หน้า 29) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง เป็นดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน การประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและผู้เรียนได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

สัμμα รธนินธ์ (2556, หน้า 99) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง เป็นกระบวนการดำเนินงานพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน โดยบุคลากรในโรงเรียนต้องร่วมมือกัน มีการประสานงานในการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะที่จำเป็น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดี และมีภาวะสุขภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

จิตติมา วรรณศรี (2557, หน้า 3) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยงานต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การใช้สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

จรรณี แก้วเอียน (2557, หน้า 4-5) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563, หน้า 56) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึง ความร่วมมือกันของกลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานรัฐหรือเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยกระทำกิจกรรมหรือดำเนินงานให้การศึกษาหรือฝึกอบรมคนทุกช่วงวัย มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ระบบการดำเนินงาน เทคนิคการดำเนินงาน และปัจจัยทางการบริหาร ไว้อย่างชัดเจน โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไว้

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565, หน้า 44) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านการออกแบบหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมี ทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เป็นผู้นำทางวิชาการ โดยต้องนำครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการวางแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งก็คือ พัฒนาหลักสูตรและการนำแผนการจัด การศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งก็คือการจัดการเรียนรู้ เป็นการนำหลักสูตรไปจัดการเรียนรู้ให้กับ ผู้เรียน และด้านการประเมินผลเพื่อนำผลสะท้อนการจัดการศึกษาตามหลักสูตรไปปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาของครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน

กอร์ตัน (Gorton, 1983, pp.158-164) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นการพัฒนาสถานศึกษา โดยจัดกิจกรรมในสถานศึกษา และหาแนวทางที่ช่วยพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ซึ่งงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องดำเนินงาน คือ การจัดทำหลักสูตร การจัดทำแผนการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การนิเทศและติดตาม รวมถึงการวัดและประเมินผล

ลี, และแวนฮอร์น (Lee, & Vanhorn, 1983, p.6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานโดยใช้กระบวนการวางแผนในการดำเนินการด้านต่างๆ ต้องสรรหาหาวิธีการในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา

ฮอลลิงเจอร์, และมอร์ฟี (Hallinger, & Murphy, 1985, pp.217-224) กล่าวว่า คุณลักษณะที่ใช้ในการบริหารงานวิชาการมีดังนี้ คือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน การจัดการด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชา

แรมเซเยอร์, และคนอื่นๆ (Ramseyer, et al., 1995, pp.18-56) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมต่างๆภายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ฟอเรส, และกินเซอร์ (Forest, & Kinser, 2002, p.1) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ภาระงานที่จะต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับด้านการบริหาร ด้านการส่งเสริมการจัดทำหลักสูตร การสอน และด้านการจัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่างๆ เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2549, หน้า 4) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญ จะเป็นตัวกำหนดบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ เกิด

ประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพ ทุกคนสามารถปฏิบัติงานได้โดยเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง และสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาก็ต้องรู้ว่าสิ่งใดเป็นงานหลัก สิ่งใดงานสนับสนุนด้วยเช่นกัน

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2550, หน้า 4) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษา ใช้หลักการกระจายอำนาจทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีโอกาสในการตัดสินใจ ต้องรู้ เข้าใจ และมีทักษะในการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การที่สถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางด้านหลักสูตร การสอน โดยยึดแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ตอบสนองความต้องการ และเหมาะสมศักยภาพของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งต้องพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ และการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้เหมาะสม

จันทราณี สงวนนาม (2553, หน้า 148) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกันแต่ก็เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทในการบริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 1) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

สันติ บุญภิรมย์ (2553, หน้า 22) กล่าวว่า งานวิชาการมีความสำคัญ โดยงานวิชาการเป็นงานหลักหรือหัวใจของสถานศึกษา ส่วนงานอื่นๆ คือ งานที่ช่วยสนับสนุนคุณภาพของงานวิชาการ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2555, หน้า 29) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพราะเป็นงานที่ต้องดำเนินกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาทุกชนิด ปฏิบัติงานที่ปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ให้บรรลุจุดหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นการบ่งชี้ความสามารถของผู้บริหาร

จิตติมา วรรณศรี (2557, หน้า 4) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและประสิทธิผลของสถานศึกษา

จรัญ แก้วเอียน (2557, หน้า 6) กล่าวว่า ความสำคัญของงานวิชาการ เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจ เป็นส่วนสำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตัวเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด

ธวัชชัย ตั้งอุทัย (2557, ย่อหน้า 5) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ คือ ผู้บริหารมีความตระหนัก เห็นถึงความสำคัญของงานวิชาการว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา การที่สถานศึกษาจะสำเร็จตามเป้าหมายส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผนงาน เพื่อพัฒนางานวิชาการให้เป็นระบบและมีความต่อเนื่อง จะส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี การปรับปรุงและพัฒนางานการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพได้นั้นจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และต้องมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อจัดการศึกษาให้ตรงตามความต้องการ

สุกัญญา แคมซ้อย (2565, หน้า 45-46) กล่าวว่า การบริหารวิชาการเป็นหน้าที่สำคัญสถานศึกษาทุกประเภท จำเป็นต้องพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีคุณภาพหรือมีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ซึ่งการบริหารวิชาการจะบรรลุจุดประสงค์ได้ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ สามารถออกแบบหลักสูตร จัดการเรียนรู้และประเมินการเรียนรู้ ต้องเข้าใจบริบทของท้องถิ่น เพื่อจะได้ตอบสนองความต้องการของชุมชน และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน โดยการบริหารงานวิชาการที่ดีจะเป็นตัวที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพและความสำเร็จของสถานศึกษา

มิลเลอร์ (Miller, 1965, p.175) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาและสำคัญมากที่สุด ได้แก่ การจัดโปรแกรมการสอนและการปฏิบัติตามโปรแกรม รวมทั้งการวัดผล เพื่อที่จะได้ติดตามการเรียนการสอนของครูและนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดบริการในการสอน

สมิท, และคนอื่นๆ (Smith, et al., 1971, p.170) กล่าวว่า ความสำคัญของงานวิชาการถูกจัดอันดับ ได้ดังนี้ งานบริหารงานวิชาการ มีร้อยละ 40 งานบริหารบุคลากร มีร้อยละ 20 งานบริหารกิจการนักเรียน มีร้อยละ 20 งานบริหารการเงิน มีร้อยละ 5 งานบริหารอาคารสถานที่ มีร้อยละ 5 งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน มีร้อยละ 5 งานบริหารทั่วไป มีร้อยละ 5 ซึ่งงานด้านต่างๆ เหล่านี้ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของผู้บริหาร

กู๊ด (Good, 1973, p.541) กล่าวว่า งานวิชาการมีความสำคัญ เพราะเป็นหัวใจของสถานศึกษา สำหรับการบริหารงานโรงเรียนนั้น จะมีการสั่งการ การควบคุมดูแลงาน และโรงเรียนมี

ภาระหน้าที่ในการดำเนินจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียน ส่งผลสู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาได้ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ทุกประการ

ฟิस्क (Fisk, 1975, p.214) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นงานสำคัญ งานวิชาการนั้นอยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียน เริ่มตั้งแต่ปรัชญา จุดมุ่งหมาย โดยคำนึงถึงแต่ละบุคคล ดำเนินการประเมินผลโปรแกรมทางการศึกษาให้มีความต่อเนื่อง รวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอื่นๆ และมีการวัดผล เป็นการติดตามการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไป ด้วยความสะดวก เป็นหน้าที่ของโรงเรียนห้ามละเลย

จากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ สรุปได้ว่า งานวิชาการ เป็นงานที่เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน ดังนั้น คุณภาพของตัวนักเรียน จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตัวเอง รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า

3. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 29-30) กล่าวว่า ขอบข่ายและภารกิจงานการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหรือการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ตามกฎกระทรวงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 3-4) กล่าวว่า ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ มีดังนี้ ด้านการวางแผนงานวิชาการ จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน ประกอบด้วย แผนปฏิบัติงานวิชาการ เกี่ยวกับภาระงานต่างๆ ภาระการดำเนินการ โครงการสอน เนื้อหาวิชาที่ต้องสอนตามหลักสูตร และบันทึกการสอน ด้านการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดตารางสอน การจัด

ชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอน ใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการเรียนการสอน และมีการฝึกงาน เพื่อเป็นการนำเอาทฤษฎีมาประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ด้านการจัดบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการจัดหลักสูตร และโปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ ประกอบด้วย การจัดสื่อการเรียนการสอน การจัดห้องสมุด เพื่อไว้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และการนิเทศการสอน เป็นการช่วยเหลือให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

จันทราณี สงวนนาม (2553, หน้า 151-152) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มีดังนี้ คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย การศึกษาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและการจัดระบบ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสอนซ่อมเสริม ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และมุ่งเน้นการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

จิตติมา วรรณศรี (2557, หน้า 6) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มีดังนี้ คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และด้านการนิเทศภายใน

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563, หน้า 107-375) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีดังนี้ คือ ด้านงานหลักสูตร ด้านงานการจัดการเรียนการสอน ด้านงานแนะแนว นิเทศการสอน และวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้านงานวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านงานแหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยี และสื่อการสอน และด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งงานวิชาการเหล่านี้จะเข้ามามีบทบาทต่อการเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์และสนับสนุนการดำรงชีวิตในสภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้น

สุกัญญา แคมซ้อย (2565, หน้า 56) กล่าวว่า ขอบข่ายงานวิชาการมีดังนี้ คือ ด้านการออกแบบหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการประเมินผล ซึ่งจะต้องดำเนินการวางแผนจัดการศึกษา มีความร่วมมือกับคนในองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

จากขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการมีการดำเนินงานที่ครอบคลุมทุกกิจกรรมของสถานศึกษา ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ พบตัวแปรที่เหมาะสมกับ

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ดังตารางที่แสดงไว้ ต่อไปนี้

ตาราง 1 สรุปการสังเคราะห์กรอบแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ

ที่มา งานวิชาการ	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	จินตพรนี้ สงวงนาม (2553)	จิตติมา วรธรรมศรี (2557)	ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563)	สุกัญญา แซ่มะขอย (2565)	ความถี่
การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับ การให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตร ท้องถิ่น	✓						1
การวางแผนงานด้านวิชาการ	✓	✓		✓			3
การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	✓		✓	✓	✓	✓	5
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓		✓				2
การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา	✓		✓	✓	✓		4
การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	✓	✓		✓	✓		4
การนิเทศการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓		5
การแนะแนว	✓				✓		2
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	✓		✓		✓		3
การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ	✓						1

ตาราง 1 (ต่อ)

งานวิชาการ	ที่มา					ความถี่
	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	จันทร์ณี สงวนนาม (2553)	จิตติมา วรธรรมศรี (2557)	ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563)	สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565)
การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	✓					1
การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	✓					1
การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	✓					1
การคัดเลือกหนังสือ-แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	✓					1
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษ	✓	✓	✓	✓	✓	5

หมายเหตุ เกณฑ์การคัดเลือก มีแหล่งที่มา 5 แห่งขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

ตาราง 2 การสังเคราะห์กรอบแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ

งาน วิชาการ	ที่มา					
	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	จันทร์ภา สงวนนาม (2553)	จิตติมา วรรณศรี (2557)	ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563)	สุกัญญา แซ่ม้อย (2565)
การพัฒนา	การพัฒนา		การศึกษา	การพัฒนา	การพัฒนา	การพัฒนา
หลักสูตร	หลักสูตร		สาระการ	หลักสูตร	หลักสูตร	หลักสูตร
ของสถาน	ของสถาน		เรียนรู้ของ	เป็น	ต้อง	เป็น
ศึกษา	ศึกษา		หลักสูตร	กระบวนการ	วางแผน	กระบวนการ
			และการ	ดำเนินงาน	อย่างเป็น	ที่สำคัญใน
			จัดระบบ	เกี่ยวกับการ	ระบบโดย	การ
				จัดทำหรือ	มีขั้นตอน	ดำเนินการ
				ปรับปรุง	การ	เพื่อให้ได้
				หลักสูตร	ดำเนินการ	หลักสูตรที่
				สถานศึกษา	ที่ต่อเนื่อง	ทันสมัย
					เพื่อ	
					ปรับปรุง	
					หลักสูตร	
					เดิมที่มีอยู่	
					แล้วให้	
					ยิ่งขึ้น	
การวัดผล	การวัดผล	การวัดและ	การวัดและ	การวัดและ	การวัดผล	การ
ประเมินผล	ประเมินผล	ประเมินผล	ประเมินผล	ประเมินผล	เป็น	ประเมินผล
และ	และ		การเรียนรู้	เป็น	กระบวนการ	เป็นการ
			เป็น	กระบวนการ		รวบรวม

ตาราง 2 (ต่อ)

งาน วิชาการ	ที่มา					
	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	ปริยพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	จันทร์ภา สวงวนนาม (2553)	จิตติมา วรรณศรี (2557)	ปริยภากรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563)	สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565)
ดำเนินการ เทียบโอน ผลการ เรียน	ดำเนินการ เทียบโอน ผลการ เรียน	กระบวน การเพื่อใช้ เป็น เครื่องมือ ในด้าน การ ตรวจสอบ และ วิเคราะห์ ผลการ เรียน	องค์ประกอบ สำคัญที่จะ ช่วย ตรวจสอบ คุณภาพของ ผู้เรียนว่า ผู้เรียนมี ความก้าวหน้า ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และ ค่านิยมที่พึง ประสงค์	การที่ ดำเนินการ ควบคู่กับ การจัดการ เรียนการ สอนเพื่อ สะท้อน ประสิทธิผล การจัด การศึกษา	การ กำหนด ตัวเลขหรือ สัญลักษณ์ เพื่อแทน ขนาด ปริมาณ คุณภาพ	ข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับ สิ่งที่ ต้องการ ศึกษามา เปรียบเทียบ เกณฑ์ที่ กำหนดไว้ แล้วตัดสิน คุณค่า

ตาราง 2 (ต่อ)

งาน วิชาการ	ทีม				
	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	จันทร์ภา สว่างนาม (2553)	จิตติมา วรรณศิริ (2557)	ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563)
การนิเทศ	การนิเทศ	การนิเทศ	การนิเทศ	การนิเทศ	การนิเทศ
การศึกษา	การศึกษา	การสอน	ภายใน	การศึกษา	การสอน
		เป็นการ	ดำเนินการ	เป็น	เป็นการ
		ช่วยเหลือ	โดยผู้บริหาร	กระบวนการ	สังเกตการณ์
		แนะแนว	สถานศึกษา	ทำงาน	ปฏิบัติงาน
		ครูให้เกิด	และครู	ร่วมกัน	ของครู
		การ	ตลอดจน	ระหว่าง	
		ปรับปรุง	บุคลากร	ผู้บริหาร ผู้	
		แก้ไข	ภายใน	นิเทศกับครู	
		ปัญหาการ	สถานศึกษา	เพื่อดูแล	
		เรียนการ		ช่วยเหลือ	
		สอน		ให้คำแนะนำ	
				แก่ครูในการ	
				ปรับปรุง	
				พัฒนา การ	
				จัดการ	
				เรียนรู้และ	
				การ	
				ปฏิบัติงาน	

ตาราง 2 (ต่อ)

งาน วิชาการ	ที่มา					
	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	จันทร์ภา สอนนาม (2553)	จิตติมา วรรณศรี (2557)	ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563)	สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565)
การพัฒนา และใช้สื่อ เทคโนโลยี เพื่อ การศึกษา	การพัฒนา และใช้สื่อ เทคโนโลยี เพื่อ การศึกษา	การจัดสื่อ การเรียนรู้ การสอน เป็นสิ่งที่ เป็นสิ่งที่ เชื่อมต่อ การศึกษา ของ นักเรียน เน้น เครื่องมือ และ กิจกรรม ให้ครูได้ เลือกใช้ใน การสอน	สื่อเป็นสิ่งที่ ช่วยให้ครู และผู้เรียน ปฏิบัติ กิจกรรมการ เรียนการ สอนได้ สะดวกยิ่งขึ้น	สื่อการสอน เป็นตัวกลาง ที่ใช้ในการ นำความรู้ ข้อมูล สารสนเทศ ไปสู่ผู้เรียน เพื่อให้เกิด ความรู้ความ เข้าใจใน เนื้อหาสาระ	เทคโนโลยี และสื่อการ สอน เป็นสิ่ง ที่สามารถ สร้างเสริม ศักยภาพ การจัดการ เรียนรู้	

จากตาราง 2 พบว่า แนวคิดทฤษฎีส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกันในเรื่องขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์องค์ประกอบที่แสดงถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ความถี่ ตั้งแต่ 5 แห่งขึ้นไป เพื่อคัดเลือกองค์ประกอบของขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในการปฏิบัติงานมาใช้ในการทำงานวิจัยในครั้งนี้

ผลจากการสังเคราะห์ดังกล่าวทำให้ได้องค์ประกอบที่แสดงถึงการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาและใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4. ความหมายของประสิทธิผล

วันชัย มีชาติ (2550, หน้า 319) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง การดำเนินงานต่างๆ ขององค์การที่ใช้ทรัพยากรอย่างหลากหลาย เพื่อทำให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่องค์การกำหนด

ธรร สุนทรายุทธ (2551, หน้า 458) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามมา

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 81) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุเป้าหมาย ขององค์การได้สำเร็จ โดยฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติงานจะต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่ เพื่อให้เกิดผล งานที่ดีตามที่ได้กำหนดไว้

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553, หน้า 46) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง การดำเนินงาน ที่ยึดเอาเป้าหมายของงานเป็นหลัก เพื่อให้งานที่ทําเกิดความสําเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยไม่ต้องคิดว่ การดำเนินงานนั้นจะประหยัดหรือสิ้นเปลือง

อุทุมพร จามรมาน, และคนอื่นๆ (2553, หน้า 29) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง การมีผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ สำหรับผลการปฏิบัติงาน ทั้งที่เป็น ผลผลิต ผลกระทบ ผลลัพธ์ต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะสําเร็จตามที่ได้คาดหวังไว้และเกิดความพึงพอใจในทั้ง ผู้ใช้และผู้บริโภค

เอกชัย กี่สุขพันธ์, ปณรศ มาลากุล ณ อยุธยา, และสุกัญญา ทองนาค (2553, หน้า 27) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง การดำเนินการให้สามารถบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการใน การบริหารการศึกษา เพื่อให้เกิดผลผลิตที่ตรงต่อความต้องการหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่าง ถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ตั้งมในการพัฒนา

ปราชญา กล้าผจญ, และศิริพงษ์ เสาภายน (2555, หน้า 208) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง การทํางานให้สําเร็จตามเป้าหมาย โดยไม่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายว่าต้องใช้นํากน้อยเพียงใด เพียง แคให้งานสําเร็จตามที่ตั้งไว้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 413) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง ผลสําเร็จหรือ ผลที่เกิดขึ้น

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2556, หน้า 145) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง การปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือมีผลผลิตที่เทียบเท่ากับวัตถุประสงค์

วีระยุทธ ชาทะกาญจน์ (2556, หน้า 14) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับการทำให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ล่วงหน้า จะทำให้เกิดผลผลิตหรือผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สเตียร์ (Steers, 1977, p.55) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถบริหารงาน โดยแยกแยะงานต่างๆได้ และใช้ทรัพยากรที่มีให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

กลิคแมน (Glickman, 1990, p.155) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินงานแล้วทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ทำการทดสอบไว้

นาฮาเวนดี, และมาแล็คซาเด (Nahavandi, & Malekzadeh, 1990, p.532) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การที่บุคคลหรือองค์กรได้ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานจนบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงคุณภาพของงาน ความพึงพอใจของผู้รับบริการ มีนวัตกรรมใหม่ที่ดี และความพึงพอใจของบุคคลที่ปฏิบัติงาน

กิบสัน (Gibson, 2000, pp.15-17) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การที่จะเกิดประสิทธิผลต้องมีปัจจัยที่เป็นเหตุ ซึ่งจะมีระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ สำหรับระดับบุคคล จะเน้นผลการปฏิบัติงานเฉพาะบุคคลหรือสมาชิกในองค์การที่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ ต้องใช้ความสามารถ ทักษะ ความรู้ เจตคติ แรงจูงใจ และความเครียด ระดับกลุ่มนั้น จะต้องใช้ความสามัคคี มีภาวะผู้นำ โครงสร้าง สถานภาพ บทบาท และบรรทัดฐาน ส่วนระดับองค์การ เป็นภาพรวมใหญ่ ซึ่งสภาพแวดล้อม เทคโนโลยี และกลยุทธ์ จะมีผลกับประสิทธิภาพ อาจมีปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ชนิดขององค์การ และงานที่องค์การปฏิบัติ

ฮอย, และมิสเกล (Hoy, & Miskel, 2001, p.287) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การที่กิจกรรมต่างๆ บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การ ก็จะเกิดประสิทธิผลเมื่อนั้น

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่บรรลุตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้ สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาเพื่อให้การปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม

5. ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ

จากความหมายของประสิทธิภาพและการสังเคราะห์ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น จะได้องค์ประกอบของประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ คือ 5 ด้าน ดังนี้

5.1 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 33) กล่าวว่า ในการจัดการ เรียนรู้ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลพัฒนาการทางสมองและเน้น คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ใช้สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์สื่อ การเรียนรู้ ระบบสารสนเทศ เครือข่าย

การเรียนรู้ เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของ หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาควรมีการวัด และประเมินผลการ เรียนรู้และนำผลที่ได้ใช้เป็นข้อมูล เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพสูงสุดต่อผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 25) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ จะต้องนำ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ในการดำเนินกิจกรรม เพราะเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐาน การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สิ่งเหล่านี้จะช่วยในการพัฒนา ผู้เรียน โดยผู้สอนจะต้องเลือกกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีและ เกิดสมรรถนะสำคัญ

สมพร โตนวล (2551, หน้า 199) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนของครู จะต้องมีการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดขั้นตอนในการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และใช้สื่อ การสอน เพื่อเป็นกระตุ้นความสนใจของนักเรียนให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์สำหรับการเรียนรู้ตาม จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

ชลิต ชูกำแพง (2551, หน้า 87) กล่าวว่า การสอน เป็นการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ ผ่านการดำเนินกิจกรรมโดยผู้สอน ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมที่ใช้ กระบวนการโยงความสัมพันธ์เปรียบเทียบ ซึ่งผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ โดยผลลัพธ์จากการเรียนรู้ อาจจะเป็นทั้งแบบมาจากความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ และการประเมินผล

จันทร์นิ สงวนนาม (2553, หน้า 158-159) กล่าวว่า การสอนซ่อมเสริมเป็นอีก วิธีที่ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องและเสริมทักษะการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นวิธีการช่วยพัฒนาคุณลักษณะและนิสัยใจคอของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความเสียสละ มีความ ซื่อสัตย์กตัญญู มีความเมตตากรุณา รักใคร่กลมเกลียว สมัคสมานสามัคคีและมีวินัย มีภาวะของการ เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 163-164) กล่าวว่า งานการจัดการเรียน การสอนมีหลายงาน ได้แก่ การจัดทำประมวลการสอน การจัดทำแผนการเรียน การจัดทำตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูอาจารย์เข้าสอน การสอนซ่อมเสริม การเลือกตำราเรียน การจัดทำคู่มือครู ด้านวิชาการ การจัดทำคู่มือนักเรียน และการจัดห้องศูนย์ควบคุมการเรียนการสอน การพัฒนาครู การปรับปรุงการเรียนการสอน สถานศึกษาควรวางแผนปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา

จิตติมา วรรณศรี (2557, หน้า 56) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการ สำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปทางที่พึงประสงค์

การจัดการเรียนรู้ควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีศึกษาค้นคว้า ปฏิบัติ สร้างข้อสรุปด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิผลย่อมมาจากการใช้วิธีการหรือกิจกรรมที่หลากหลาย

วัชรรา เล่าเรียนดี, ประณัฐ กิจรุ่งเรือง, และอรพิน ศิริสัมพันธ์ (2560, หน้า 244) กล่าวว่า การเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบของครู มีเอกสารสำหรับการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามรายวิชา จะช่วยสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ดี อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นหลักฐานสำหรับการพิจารณาผลงานทางวิชาการและคุณภาพในการปฏิบัติการเรียนการสอน

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563, หน้า 156-157) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง เป็นภารกิจหลักที่จะต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ คือ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ มีงานย่อย 6 งานที่ต้องดำเนินการเพื่อสนับสนุนให้ งานการจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ คือ การจัดชั้นเรียน การจัดครูอาจารย์เข้าสอน การจัดตารางสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดสอบ การสอนซ่อมเสริมและการจัดการฝึกงาน

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565, หน้า 86) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ อันเป็นผลมาจากการออกแบบการเรียนรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ และการประเมินผล การเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ ตามตัวชี้วัดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

คิปเลอร์ (Kibler, 1970, pp.44-53) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน ต้องมี จุดมุ่งหมายที่หวังให้เกิดแก่ผู้เรียนให้มีความพร้อมด้านสติปัญญา ด้านจิตใจ และด้านการปฏิบัติ คอยวัดพฤติกรรมพื้นฐานเพื่อตรวจสอบความพร้อม ความรู้ และทักษะของผู้เรียนก่อนที่จะดำเนินการ เรียนการสอนโดยพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการ และยังต้องประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่า บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเท่าใด การจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นต้น

เซเลอร์ (Saylor, 1981, p.8) กล่าวว่า การเรียนการสอน จะมีลักษณะเป็นแบบ หรือแผนที่แตกต่างกัน ตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อที่จะเน้นให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมใด พฤติกรรมหนึ่งโดยเฉพาะ

จอยซ์, และเวล (Joyce, & Weil, 1986, p.2) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน จะต้องมียุทธวิธีเพื่อใช้แต่ละชั่วโมงเรียนหรือการสอนเสริม มีการจัดสื่อการเรียนรู้ อันได้แก่ หนังสือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ภาพยนตร์ และเทปบันทึกเสียง เป็นต้น ซึ่งครูต้องมีการเตรียมการสอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีการวัดผลประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอน ตั้งไว้

กันเทอร์, เอสเตส, และชวาบ (Gunter, Estes, & Schwab, 1995, p.11) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นเหมือนกับต้นแบบที่มีขั้นตอนการสอนหลักจะก่อให้เกิดผลตามที่ต้องการ โดยการจัดการเรียนการสอนต้องเรียงลำดับตามแต่ละขั้นตอนที่ให้ไว้ สำหรับการเรียนรู้แต่ละรูปแบบนั้นจะมีการตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายแตกต่างกัน

แอนเดอร์สัน (Anderson, 1997, p.521) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนจะต้องประกอบด้วยหลักการ แนวคิดหรือทฤษฎีพื้นฐาน ระบุวัตถุประสงค์ และมีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทำให้วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้นั้นสำเร็จ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการกลุ่มและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย บูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มวิชาอื่นๆ และ/หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลและนำผลมาพัฒนานักเรียน ทำการจัดสื่อและแหล่งการเรียนรู้ให้ครูและนักเรียนได้ค้นคว้าเพิ่มเติม

5.2 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

สังต์ อุทรานันท์ (2532, หน้า 30) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรมีลักษณะ ดังนี้ คือ การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือสมบูรณ์ขึ้น และ การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐาน

วัชรีย์ บุรณสิงห์ (2544, หน้า 7) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร ต้องจัดทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือดำเนินการสร้างหลักสูตร โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐาน

นิรมล ศตวุฒิ (2551, หน้า 5) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ การทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ซึ่งจะต้องไม่เคยมีหลักสูตรนั้นมาก่อน หรือการทำหลักสูตรมีอยู่แล้วให้ดีขึ้นมากกว่าเดิม โดยมีการดำเนินงานอย่างเป็นกระบวนการและเป็นขั้นตอน

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553, หน้า 167) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการดำเนินงานตามกระบวนการหรือขั้นตอน มีการรวบรวมข้อมูล แล้วตัดสินใจเลือกเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสม จึงนำไปปฏิบัติจนเป็นระบบได้

จันทร์ธานี สงวนนาม (2553, หน้า 152-153) กล่าวว่า สถานศึกษาจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ตลอดจนคำนึงถึงความพร้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาตามหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตจริงในชุมชน แทนการเรียนรู้จากสิ่งที่ไกลตัว สาระการเรียนรู้มีทั้งสิ้น 8 กลุ่มสาระที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อเสริมสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา ตลอดจนการเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ ศักยภาพพื้นฐานในการคิด การทำงาน และการพัฒนาตนเอง

จิตติมา วรรณศรี (2557, หน้า 29) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำหรือปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาทั้งด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลเพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสม มีคุณภาพ และทันต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม

จรุณี เก้าเอี้ยน (2557, หน้า 164) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตร การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559, หน้า 211-212) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาที่ทำอย่างต่อเนื่อง โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในการวางแผน การออกแบบการจัดการเรียนรู้และประสบการณ์ต่างๆ การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการและเหมาะสมกับผู้เรียน

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563, หน้า 127) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร คือ การวางแผนอย่างเป็นระบบโดยมีขั้นตอนการดำเนินการที่ต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นหรือสร้างหลักสูตรใหม่ซึ่งเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565, หน้า 70) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการที่สำคัญในการดำเนินการเพื่อให้ได้หลักสูตรที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพจริงของสังคม อันจะนำไปสู่การนำไปใช้ได้จริง

ทาบา (Taba, 1962, p.454) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหลักสูตรให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย จัดเนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และด้านอื่นๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ตั้งแต่จุดมุ่งหมายและวิธีการ และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนี้จะมีผลกระทบกระเทือนทางด้านความคิดและความรู้สึคนึกคิดของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

กู๊ด (Good, 1973, pp.157-158) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร จะต้องมีการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม โดยมีวิธีเพื่อพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานศึกษา จุดมุ่งหมายของการสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีการสอน และมีการประเมินผล

เซเลอร์, และอเล็กซานเดอร์ (Saylor, & Alexander, 1974, p.7) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรว่า หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน การพัฒนาหลักสูตรอาจหมายถึงการสร้างเอกสารอื่นสำหรับนักเรียนด้วย

เลวี (Lewy, 1991, p.19) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวางแผน ปฏิบัติการเพื่อจัดเตรียมโครงการสอน (syllabus) เนื้อหา หนังสือ ตำรา วัสดุและอุปกรณ์ ประกอบการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ศูนย์การเรียนรู้การสอนของมหาวิทยาลัยควินส์ (Centre for Teaching and Learning, 2017, para.3) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการหลายขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง และเป็นวัฏจักรที่มุ่งออกแบบหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพหลักสูตร สำหรับบางหน่วยงาน กระบวนการจะเริ่มขึ้นหลังจากการทบทวนโปรแกรม สำหรับคนอื่น ๆ จะเกิดจากการตระหนักว่าจำเป็นต้องมีการฟื้นฟูหลักสูตรปัจจุบันหรือโปรแกรมใหม่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา หมายถึง การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และความต้องการของผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูได้ร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

5.3 การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

สุมาลี จันทรชอล (2542, หน้า 7-9) กล่าวว่า การวัดผล เป็นกระบวนการหรือวิธีการ จะได้เป็นจำนวนตัวเลข เพื่อแทนปริมาณ ขนาดหรือคุณสมบัติของสิ่งที่ต้องการวัด และการประเมินผล เป็นการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ต้องการศึกษา จะใช้ข้อมูลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์

สมนึก ภัททิยธนี (2551, หน้า 3) กล่าวว่า การวัดผลการศึกษา เป็นการวัดความสามารถของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน ซึ่งใช้เครื่องมือหลากหลายในการวัด โดยจะแสดงออกมาในรูปแบบจำนวน คะแนน สัญลักษณ์ หรือข้อมูลสารสนเทศ

จันทราณี สงวนนาม (2553, หน้า 154) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการวัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด ผลการประเมินจะช่วยให้ครูผู้สอนรู้ข้อบกพร่องหรือความก้าวหน้าของผู้เรียน ทำให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้เหมาะสมได้

ชวลิต ชูกำแพง (2553, หน้า 18) กล่าวว่า การวัดผล เป็นกระบวนการที่กำหนดตัวเลขหรือปริมาณให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีกฎเกณฑ์ และการประเมินผล เป็นกระบวนการตัดสินใจหรือการตีค่าที่ได้จากการวัดผลโดยอาศัยเกณฑ์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 166) กล่าวว่า การวัด หมายถึง กระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของ หรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะที่มีความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งๆ นั้นๆ การประเมินผล หมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริง และการกระทำบางที่ขึ้นอยู่กับ การวัดเพียงอย่างเดียว

วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนาผล (2553, หน้า 37) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการประเมินในระดับต่างๆ ได้แก่ ระดับชั้นเรียนอยู่ในการจัดการเรียนรู้ จะวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ระดับสถานศึกษา จะวัดและประเมินผลรายภาค รายปี การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับเขตพื้นที่ การศึกษา จะประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษาต่อไป และระดับชาติ จะประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ใช้ข้อสอบมาตรฐาน เพื่อใช้กำหนดนโยบายและยกระดับคุณภาพการศึกษา

เยาวดี รวงชัยกุล วิบูลย์ศรี (2554, หน้า 2-5) กล่าวว่า การวัดผล เป็นการกำหนดตัวเลขให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามกฎเกณฑ์ และการประเมินผล เป็นกระบวนการที่มีระบบจะถูกใช้ต่อเนื่องหลังจากการทดสอบและการตีค่าของสิ่งที่เราวัดได้ รวมถึงการตัดสินคุณค่า

จิตติมา วรรณศรี (2557, หน้า 78) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนเพื่อสะท้อนประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา ซึ่งการวัดผลเป็นกระบวนการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับการประเมินผล การวัดผลจะต้องมีเครื่องมือเพื่อใช้วัดพฤติกรรมหรือสิ่งใด ๆ ที่ต้องการวัด ทำให้ได้ผลการวัด ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเพื่อประเมินผล

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563, หน้า 306) กล่าวว่า การวัดผลเป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ เพื่อแทนขนาด ปริมาณ คุณภาพ หรือคุณลักษณะของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนการประเมินผล เป็นการตอบคำถามว่าได้อย่างไร เป็นการตีค่าหรือตัดสินคุณค่า หรือให้ความหมายของตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่ได้จากการวัด โดยเทียบเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565, หน้า 120) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษามาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วตัดสินคุณค่าว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด

ไทเลอร์ (Tyler, 1969, p.7) กล่าวว่า การวัดผล เป็นการกำหนดจำนวนตัวเลขให้เข้ากับสิ่งที่ต้องการจะวัด โดยอยู่ในกฎเกณฑ์

ทอนไดค์, และแฮเกน (Thorndike, & Hagen, 1977, p.9) กล่าวว่า การวัดผล จะต้องมีการให้ความหมายของสิ่งที่จะวัดอย่างชัดเจน มีขั้นปฏิบัติการวัด แล้วจึงสร้างกฎเกณฑ์ในการกำหนดตัวเลขแทนปริมาณของสิ่งที่วัด

กรอนลันด์ (Gronlund, 1981, pp.38-39) กล่าวว่า การวัดผลจะอยู่ในกระบวนการประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งการประเมินผลจะเท่ากับการวัดผลรวมกับการตัดสินใจ

เกย์ (Gay, 1985, p.8) กล่าวว่า การวัดผลเป็นการให้ปริมาณของสิ่งที่จะวัด อาจเป็นคนหรือสิ่งของ และการประเมินผล เป็นกระบวนการที่รวบรวม แล้ววิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตัดสินใจว่าอยู่ในระดับใด เกิดความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือมีผลสัมฤทธิ์เท่าใด

อีเบล, และฟรีสบาย (Ebel, & Frisbie, 1986, p.13) กล่าวว่า การประเมินผล เป็นกระบวนการของการตัดสินคุณค่า ซึ่งจะตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณค่าของวัตถุต่างๆ หรือ การศึกษาพฤติกรรมการทำงานของคน เช่น ความรู้ความสามารถของนักเรียน

สรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การประเมินความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการต่างๆ ของผู้เรียน ใช้เครื่องมือวัดและ ประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย ซึ่งจะช่วยตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนและช่วยให้ ครูผู้สอนรู้ข้อบกพร่องหรือความก้าวหน้าของผู้เรียน ทำให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการ แก้ปัญหาหรือพัฒนาให้เหมาะสมได้ และการติดตามรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

5.4 การนิเทศการศึกษา

จันทราณี สงวนนาม (2553, หน้า 159) กล่าวว่า การนิเทศภายใน เป็นการนิเทศ การศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครู ตลอดจนบุคลากรภายใน สถานศึกษา ร่วมมือกันปรับปรุงงานด้านต่างๆ เป็นการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียน การสอน อันจะนำมาซึ่งคุณภาพของสถานศึกษาและของผู้เรียนให้อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ ซึ่งผู้รับ การนิเทศ ได้แก่ ครูผู้สอนและบุคลากรภายในสถานศึกษาทุกคน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 223) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็น กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครู และบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของบทเรียน ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

วนิดา ฉัตรวิราม (2554, หน้า 31) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การสอนโดยการให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงทางด้านการสอนซึ่งผลของดำเนินงานจะเกิดผลดี

วัชรรา เล่าเรียนดี (2555, หน้า 7) กล่าวว่า การนิเทศการสอน เป็นการให้ความ ช่วยเหลือ มีการแนะนำให้ความรู้และฝึกปฏิบัติสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้ครูสามารถ ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

สัจด์ อุทรานันท์ (2555, หน้า 12) กล่าวว่า การนิเทศ เป็นกระบวนการในการดำเนินงาน ที่ใช้เกี่ยวกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนักเรียนจะได้ผลที่สำเร็จสูงสุดสำหรับการเรียน

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556, หน้า 131) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหารกับบุคลากรภายในสถานศึกษา ต้องอาศัยความร่วมมือกัน

มีการช่วยเหลือกัน ต้องปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของครู เพื่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจะได้สูงขึ้นตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

อัญชลี โพธิ์ทอง (2556, หน้า 168) กล่าวว่า การนิเทศ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับผู้นิเทศการศึกษากับผู้รับการนิเทศ ต้องปฏิบัติงานร่วมกัน ผู้นิเทศจะให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือ เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานในด้านการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ

จิตติมา วรรณศรี (2557, หน้า 107) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร/ผู้นิเทศกับครูเพื่อดูแลช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่ครูในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพของครู

ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563, หน้า 273) กล่าวว่า การนิเทศการสอน คือ การสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของครู โดยผู้บริหารสถานศึกษาและเพื่อนครู เพื่อมุ่งยกระดับการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ

อาย, เนทเซอร์, และเครย์ (Eye, Netzer, & Krey, 1971, p.30) กล่าวว่า การนิเทศการสอน เป็นสิ่งหนึ่งในกระบวนการของการบริหารโรงเรียน ซึ่งเป้าหมายที่กำหนดมีการคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการเรียนการสอนที่เหมาะสม ถือว่าเป็นสิ่งที่ต้องคาดหวังในระบบโรงเรียน

โกลด์แฮมเมอร์, และคณะ (Goldhammer, et al., 1980, p.13) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นงานที่ผู้นิเทศเป็นผู้กระตุ้น แนะนำให้ครูมีการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอน โดยนำวิธีการสอน สื่อการเรียนรู้มาใช้ ให้ความสำคัญกับทักษะในการติดต่อสื่อสาร และสนับสนุนช่วยเหลือครูในการสร้างความสัมพันธ์และระหว่างครูและผู้เรียน และระหว่างบุคคลอื่นๆ

แฮร์ริส (Harris, 1985, p.13) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อการกำกับดูแลให้คงสภาพหรือมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพด้านการสอนเป็นหลัก

กริคแมน (Glickman, 1990, p.6) กล่าวว่า การนิเทศเป็นแนวความคิดเกี่ยวกับงานและหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการสอนในเรื่องหลักการจัดการจัดครูเข้าสอน การจัดสื่อการสอน สิ่งอำนวยความสะดวก การเตรียมและพัฒนาครู รวมทั้งการประเมินผลการเรียนการสอน

บีช, และเรนฮาร์ท (Beach, & Reinhartz, 2000, p.8) กล่าวว่า การนิเทศ เป็นกระบวนการที่ใช้การทำงานเป็นทีมระหว่างครูกับนักวิชาการ โดยสร้างความร่วมมือร่วมใจ จะช่วยส่งเสริมคุณภาพในสถานศึกษา และส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาชีพครู

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดการบริหารการศึกษาเพื่อช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อช่วยครูแก้ไขปัญหาและพัฒนาในวิธีการสอน ให้มีคุณภาพของการเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

5.5 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ภุชงค์ อังคปรีชาเศรษฐ์, และกิตติ จรรย์ยานนท์ (2532, หน้า 91) กล่าวว่า สื่อการสอนเป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการจัดการเรียนรู้ของครูกับนักเรียน ให้สามารถเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้เป็นอย่างดี

วัชร บวรณสิงห์ (2544, หน้า 91) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนหรือโสตทัศนศึกษาเป็นได้ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และสิ่งที่สร้างขึ้น จะช่วยสนับสนุนในการนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น

กิดานันท์ มลิทอง (2546, หน้า 26) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือเป็นช่องทางหนึ่ง ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนกำหนดไว้ได้

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2550, หน้า 133) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนให้ดำเนินการไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ที่ใช้สื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีในการเรียนรู้ได้คือ ผู้สอนและผู้เรียน

จันทร์านิ สงวนนาม (2553, หน้า 154) กล่าวว่า สื่อเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูและผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น สื่อที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูผู้สอน เช่น เอกสารหลักสูตร คู่มือครู บันทึกการสอน นอกจากนี้แหล่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบ เครือข่ายการเรียนรู้ที่สามารถให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ถือว่าเป็นสื่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 220) กล่าวว่า งานสื่อการสอน เป็นการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพทางด้านวิชาการ สถานศึกษาจะมีงานสื่อการสอน โดยเรียกชื่อต่างกันไป เช่น ศูนย์โสตทัศนูปกรณ์ งานสื่อการเรียนการสอน ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553, หน้า 134) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ต้องศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้และการบริหารงานวิชาการ สนับสนุนครูและบุคลากรผลิตสื่อนวัตกรรม ประสานความร่วมมือในจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพิ่มเติม พร้อมทั้งประเมินผลการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี สำหรับการศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2555, หน้า 124-129) กล่าวว่า สื่อ หมายถึง สิ่งใดๆ ก็ตามที่เป็นตัวกลางระหว่างแหล่งกำเนิดของสารกับผู้รับสาร เป็นสิ่งที่นำพาสารจากแหล่งกำเนิดไป

ยัง ผู้รับสาร เพื่อให้เกิดผลใดๆ ตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร ส่วนนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง การระดมสรรพความรู้ที่มีเหตุผลมาประยุกต์ให้เป็นระบบใหม่ และสามารถนำมาใช้ปฏิบัติในสถานการณ์ที่เป็นจริงในการแก้ปัญหาให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม

จิตติมา วรณศรี (2557, หน้า 61-69) กล่าวว่า สื่อการสอนเป็นตัวกลางที่ใช้ในการนำความรู้ ข้อมูลสารสนเทศไปสู่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ เป็นทรัพยากรสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อมีหลากหลายประเภททั้งที่เป็นบุคคล สัตว์ สิ่งของ ทั้งที่มีอยู่ตามธรรมชาติและที่ประดิษฐ์ขึ้นและเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความคิดสร้างสรรค์และคิดเชิงนวัตกรรม การสื่อสาร การวิจัย และการแก้ปัญหา

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ (2563, หน้า 343) กล่าวว่า เทคโนโลยีและสื่อการสอน หมายถึง สิ่งที่สามารถสร้างเสริมศักยภาพการจัดการเรียนรู้ เทคโนโลยีเครือข่ายสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลต่างๆ ในทุกที่ ทุกเวลา และสื่อการสอนช่วยสร้างแรงจูงใจและแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สื่อการสอนที่ดีจะสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ และเกิดทักษะต่างๆ ได้รวดเร็วมากขึ้น ซึ่งเกิดประโยชน์กับทั้งนักเรียนและครู

เดล (Dale, 1969, p.610) กล่าวว่า เทคโนโลยี ไม่ได้เป็นแค่เครื่องมือ แต่เป็นแผนการและวิธีการทำงานอย่างมีระบบที่ให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ

อีริคสัน (Erickson, 1970, p.182) กล่าวว่า สื่อการสอน เป็นสิ่งที่จะช่วยในการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนโดยครูเป็นผู้จัดเนื้อหาความรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ซึ่งจะช่วยให้การจัดการศึกษาดำเนินไปได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

กู๊ด (Good, 1973, p.592) กล่าวว่า เทคโนโลยี เมื่อนำมาใช้แล้วระบบที่ปฏิบัติอยู่จะมีการเปลี่ยนแปลง ถ้าวิธีการทำงานยังเหมือนเดิมแสดงว่าไม่เป็นเทคโนโลยี ซึ่งเทคโนโลยี เป็นระบบเกี่ยวข้องกับเทคนิค สามารถใช้ แก้ปัญหา ใช้จัดระบบข้อมูลต่างๆ อาจส่งผลต่อผลสำเร็จทางการเรียนการสอน ถือว่าเป็นการเอาความรู้ทาง ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านตรรกศาสตร์ และด้านคณิตศาสตร์ มาใช้เพื่อพัฒนาให้ดีขึ้น

ไฮนิคส์, โมเลนดา, และรัสเซล (Heinich, Molenda, & Russel, 1985, p.5) กล่าวว่า สื่อการสอน เป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้กับกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ สไลด์ โทรทัศน์ วิทยุเทป บันทึกเสียง ภาพถ่าย วัสดุฉายและวัตถุสิ่งตีพิมพ์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ช่วยเป็นสื่อกลางที่นำเนื้อหาความรู้ไปสู่ผู้เรียน

ลวดอน, และลวดอน (Laudon, & Laudon, 2007, p.8) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์แก่ผู้บริหาร ช่วยให้การจัดการสิ่งต่างๆ ได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

สามารถสร้างความเหนียวแน่นให้กับองค์กร เป็นสิ่งที่ใช้ควบคุมการบริหารงาน และใช้สร้างสรรค์งานได้ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ การสำรองข้อมูล และเทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม

สรุปได้ว่า การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานโดยพัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย เลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ ผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่นๆ

จากการศึกษาประสิทธิผลและขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความสำเร็จในการดำเนินงานด้านวิชาการ โดยจะต้องดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องทำหน้าที่บริหารจัดการให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาและตามเป้าหมายของเกณฑ์มาตรฐาน

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

1. สภาพทั่วไปและการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตั้งอยู่เลขที่ 54/2 หมู่ 4 ถนนสระบุรี-หล่มสัก ตำบลบึงสามพัน อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ 67160 มีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาและส่งเสริมให้ประชากรวัยเรียนทุกคนทุกกลุ่มได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีความเสมอภาคและมีคุณภาพในเขตพื้นที่ 4 อำเภอของจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ อำเภอหนองไผ่ อำเภอบึงสามพัน อำเภอวิเชียรบุรีและอำเภอศรีเทพ

2. วิสัยทัศน์

องค์กรมาตรฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ และมีความสุขอย่างยั่งยืน

3. พันธกิจ

3.1 จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์

3.2 พัฒนาสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยแก่ผู้เรียน

3.3 ส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

3.4 สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และเท่าเทียม

3.5 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ

3.6 จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.7 พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับและจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

4. เป้าประสงค์

4.1 ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกัน พร้อมทั้งจะรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี ในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ และชีวิตวิถีถัดไปและได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีความปลอดภัย และได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีสมรรถนะที่เหมาะสม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามช่วงวัย รวมถึงได้รับการส่งเสริมความเป็นเลิศเต็มตามศักยภาพ

4.2 ประชากรวัยเรียน ได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เสมอภาคและเท่าเทียม

4.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 และสถานศึกษาในสังกัดได้ใช้ระบบบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

5. กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

6. อำนาจหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ คือ ต้องจัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น สามารถวิเคราะห์เพื่อจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา แจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับ หมั่นกำกับ ตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน ช่วยประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนในการพัฒนาหลักสูตรของแต่ละสถานศึกษา มีการกำกับ ดูแล

ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทำการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ระดมทรัพยากรด้านในทุกๆ ด้าน เพื่อพัฒนาการศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษา อีกทั้งดูแลและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไประบบองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับการวิจัยส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

7. โรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพที่ดี พัฒนาสังคมและประเทศชาติ มุ่งให้เยาวชนทุกคนที่เรียนจบระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ได้มีโอกาสเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือ เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยไม่สอบแข่งขัน และไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ซึ่งรัฐบาลจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาด้วยการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถไปประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข รวมทั้งการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น มีการอาศัยชุมชนในการช่วยพัฒนาโรงเรียนมีการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยผู้ได้รับผลประโยชน์คือ ผู้ปกครอง นักเรียน ซึ่งการดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนผู้ด้อยโอกาสในทุกๆด้าน ได้รับการศึกษา ที่สูงขึ้นลดช่องว่างชุมชนเมืองกับชนบท ถือว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน

รายชื่อโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 แต่ละอำเภอ มีดังนี้

โรงเรียนอำเภอวิเชียรบุรี ได้แก่ บ้านชัยน้อย บ้านคลองทราย บ้านชัยสมบูรณ์ บ้านนาไร่เดียว อนุบาลวัดในเรืองศรีบ้านทุ่งใหญ่ บ้านโคกสำราญ บ้านวังไผ่ บ้านหนองสะแก บ้านหนองบัวขาว บ้านใหม่วิไลวัลย์ บ้านหนองบัวทอง บ้านหนองไม้สอ บ้านบ่อรัง บ้านหนองโป่ง บ้านบึงกระจับ บ้านโคกปรือ ชุมชนบ้านพุเตย บ้านตะกุดไผ่ บ้านรวมทรัพย์ บ้านเนินสะอาด บ้านสระประดู่ บ้านลำน้ำรวก บ้านแก่งหินปูน และบ้านเข้มทอง

โรงเรียนอำเภอสรีเทพ ได้แก่ บ้านคลองกระจังวังไทร บ้านหนองสรวง บ้านเกาะแก้ว บ้านคลองตู บ้านวังขอน ชุมชนบ้านโคกสะอาด บ้านหนองบัว บ้านเนินถาวร บ้านบึงนาจาน บ้านหนองจอกวังกำแพง บ้านทุ่งเศรษฐี บ้านหนองย่างทอย และบ้านโคกรงน้อย

โรงเรียนอำเภอนองไผ่ ได้แก่ บ้านกองมูล(พิทักษ์ราษฎร์วิทยาคาร) บ้านท่าแดง บ้านนาทุ่ง บ้านบ่อไทย บ้านโคกเจริญ บ้านไร่เหนือ ชุมชนบ้านโพนชัย บ้านปากตก บ้านนาเฉลียง (เฉลียงทองราษฎร์บำรุง) บ้านกลาง บ้านวังโบสถ์ อนุบาลหนองไผ่ บ้าน กม.35 และบ้านห้วยโป่งไผ่ ขวาง

โรงเรียนอำเภอบึงสามพัน ได้แก่ บ้านลำตะคร้อ บ้านโคกสะอาด บ้านชัยไม้แดง อนุบาลบึงสามพัน(ชัยสมทอด) บ้านบึงสามพัน บ้านทรัพย์เกษตร บ้านราหุล บ้านพญาวัง ชุมชนบ้านวังพิกุล บ้านโป่งบุญเจริญ บ้านห้วยทราย บ้านเขาพลวง บ้านวังไธย วัดเขาเจริญธรรม บ้านหนองแจง และบ้านหนองชุมแสง

จำนวนของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 มีดังนี้

1. อำเภอสรีเทพ จำนวนผู้บริหาร 32 คน และครู 386 คน
2. อำเภอนองไผ่ จำนวนผู้บริหาร 20 คน และครู 167 คน
3. อำเภอนองไผ่ จำนวนผู้บริหาร 18 คน และครู 237 คน
4. อำเภอบึงสามพัน จำนวนผู้บริหาร 21 คน และครู 223 คน

การบริหารการจัดการศึกษาจะต้องคำนึงถึงความคุ้มค่า คำนึงทุน ประหยัด และให้มีการบูรณาการสำหรับการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนเป็นอันดับแรก งดนำครูออกจากห้องเรียน มีการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ ทั้งความรู้ด้านวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้สื่อเทคโนโลยี สำหรับการบริหารและการจัดการศึกษา เน้นการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

อัจฉราพร กริ่งไกร (2558, หน้า 155) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า โรงเรียนมีสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน การปฏิบัติภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 10 ด้าน ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับสูงสุด คือ ด้านหลัก

นิติธรรม และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านหลักประสิทธิภาพ โรงเรียนมีปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 10 ด้าน ด้านที่มีปัญหาอยู่ในอันดับสูงสุดคือ ด้านหลักประสิทธิภาพ และด้านที่มีปัญหาต่ำสุดคือ ด้านหลักนิติธรรม แนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน ทั้ง 10 ด้าน ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

กมลพรรณ พึ่งดวง (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ หลักคุณธรรมและจริยธรรมกับหลักความเสมอภาค ตามลำดับ ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับมาก คือ หลักความเปิดเผยและโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ หลักการตอบสนอง ตามลำดับ สำหรับประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียน คุณภาพโดยทั่วไป ความใส่ใจในงาน ความพึงพอใจในงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปณิธาน กมลเศษ (2560, หน้า 125-126) ได้ทำการวิจัยเรื่อง หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ หลักความเสมอภาค หลักความรับผิดชอบ หลักนิติธรรม หลักการตอบสนอง หลักประสิทธิผล หลักมุ่งเน้นฉันทามติ หลักประสิทธิภาพ หลักความโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ และหลักการมีส่วนร่วม สำหรับการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การวางแผนจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน การเสริมสร้างประสิทธิภาพและธำรงรักษาบุคลากร การรักษาระเบียบวินัย และการประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามลำดับและการสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า หลักมุ่งฉันทามติ เป็นตัวแปรพยากรณ์การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ในจังหวัดร้อยเอ็ดได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .85 และมีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ ร้อยละ 71.50

จิตต์พิชชา จรียา (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 10 หลัก สูงสุด ได้แก่ ด้านหลักความเสมอภาค รองลงมา ได้แก่ ด้านหลักคุณธรรมและจริยธรรม หลักนิติธรรม หลักความเปิดเผยและโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ หลักการกระจายอำนาจ หลักการระับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ หลักการตอบสนอง หลักประสิทธิผล ส่วนหลักที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักประสิทธิภาพ ตามลำดับ 2) จากผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการระับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ หลักความเปิดเผยและโปร่งใส หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ และหลักคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จิรนาถ ภูริเศวตกำจร, อนันต์ ไกรบำรุง และชนิษฐา แก้วเอียด (2563, หน้า 25-26) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านหลักความโปร่งใส รองลงมา คือ ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักการตอบสนอง ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักมุ่งเน้นฉันทามติ ด้านหลักการระับผิดชอบ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักประสิทธิผลและด้านหลักนิติธรรม เป็นต้น 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่าทั้งภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างทุกด้าน

พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า 1) ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ หลักประสิทธิผล หลักนิติธรรม และหลักความเสมอภาค 2) ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหา

น้อย 3 ลำดับ คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานงบประมาณ

จุฑากาญจน์ เก่งกลกิจ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ หลักคุณธรรมและ จริยธรรม หลักความเสมอภาค หลักความเปิดเผยและโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักการรับผิดชอบต่อและสามารถตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง และหลักประสิทธิภาพ ตามลำดับ

พระอภิสิทธิ์ วงศ์เมืองจันทร์ (2564, หน้า 152) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร พบว่า การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนและประสิทธิผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะว่า ครูในโรงเรียนให้ความสำคัญและนำหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 หลัก มาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนในระดับหนึ่งซึ่งยังไม่สูงมาก

พรณิภา ไชยศรี (2564, หน้า 43) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า สถานภาพ การดำรงตำแหน่งต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ขนาดโรงเรียนแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัชรศ วงษ์เฉลียง (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า 1) ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 9 ด้าน คือ หลักคุณธรรมและจริยธรรม หลักความเปิดเผยและโปร่งใส หลักการรับผิดชอบต่อและสามารถตรวจสอบได้ หลักการกระจายอำนาจ หลักความเสมอภาค หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนองหลักนิติธรรม อีก 1 ด้านอยู่ในระดับมาก คือหลักประสิทธิภาพ

2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ พันธกิจของโรงเรียนที่มีความชัดเจน มีภาวะผู้นำทางวิชาการ บรรยาการของความคาดหวังสูง สภาพแวดล้อมเป็นระเบียบและปลอดภัย ท่วมท้นเวลาในการทำงาน มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครอง 3) ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน

นิตยา สุตยอด (2565, หน้า 187-188) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านหลักประสิทธิผล คือ ด้านหลัก การตอบสนอง ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักคุณธรรมจริยธรรม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านหลักความเปิดเผย โปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม การพยายามแสวงหาฉันทามติ ด้านหลักประสิทธิภาพ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการรับผิดชอบต่อ สามารถตรวจสอบได้ และด้านการกระจายอำนาจ และการเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามพื้นที่การจัดการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน

อภิชาติ คำสวัสดิ์ (2565, หน้า 54) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนรายด้านพบว่า ระดับมากที่สุด คือ ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก คือ หลักการกระจายอำนาจ หลักความเสมอภาค หลักความโปร่งใส หลักการตอบสนอง หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักการรับผิดชอบต่อ อยู่ในระดับปานกลาง คือ หลักประสิทธิผลหลักประสิทธิภาพ สำหรับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยด้านที่มีระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และด้านที่ได้ระดับต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม

ตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

อัญชลี โลเชียงสาย (2565, หน้า 16-17) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า 1) ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความรับผิดชอบ คุณธรรม ความคุ้มค่า ความมีส่วนร่วม และรายด้านที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ความโปร่งใส และนิติธรรม 2) ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก การปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน การผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และรายด้านที่อยู่ในระดับมาก คือ การแก้ปัญหาภายในโรงเรียน 3) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย หลักความคุ้มค่า หลักความมีส่วนร่วม หลักนิติธรรม และหลักความรับผิดชอบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 79.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ

นิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารงานหลักสูตร ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ส่วนด้านที่ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ

เสาวลักษณ์ พรหมณะ (2560, หน้า 187) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สำหรับการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานวิชาการ และขนาดของ

สถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดาราวรรณ กลั่นเขตร์การณ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 พบว่า 1) การบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านงานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ด้านงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านงานวัดผลและประเมินผล ด้านงานจัดการเรียนการสอน ด้านงานนิเทศภายใน และด้านงานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 2) ปัจจัยทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านงบประมาณ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร 6 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรรณิกา อรรถชัยยะ (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวัดผล การประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัจจัยด้านผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองและชุมชน งบประมาณ อาคารสถานที่ สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา กับการบริหารงานในวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นุรไลลา หลังปูเต๊ะ (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้นี้มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา คือ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทุ่งยางแดงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 จำแนกตามเพศ ตามระดับการศึกษา ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง เท่ากับ 0.69 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ได้ร้อยละ 66.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วีรภัทร ภักดีพงษ์ (2565, หน้า 245) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษายุคดิจิทัล ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับมาก

ชนมพรรษ เทียมดวงแข (2566, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดผล ประเมินผล และแนวทางการบริหารงานวิชาการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีแนวทางมีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับที่มากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อทุกแนวทางมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกันทุกข้อ โดยด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ความเป็นไปได้ของแนวทางโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกแนวทางมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกันทุกข้อ โดยด้านที่มีความเป็นไปได้ มากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

สิทธิพร ไชยสินี (2566, หน้า 43-44) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามรายด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ที่มีเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ไม่แตกต่างกัน และสถานศึกษาควรมีการจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วม วิเคราะห์จุดด้อยและจุดเด่นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วางแผนดำเนินการวัดผลและประเมินผล ระบบและต่อเนื่อง ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง พัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน กำหนดขั้นตอนและรายละเอียดกิจกรรมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศ และกำหนดมาตรฐานการประเมินของสถานศึกษา

สุทธสิริ จักขุรัตน์ (2566, หน้า 107) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมา คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนา

และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การนิเทศ การศึกษา และการวางแผนงานด้านวิชาการ 2) การทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุดทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ การแก้ไขปัญหาของทีม รองลงมา คือ การกำหนดเป้าหมายของทีม การสร้างสรรค์ของทีม บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของทีมภายในองค์กร การประชุมทีม การปรับปรุงกระบวนการทำงาน และการตัดสินใจของทีม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมมีค่าความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในเกณฑ์ระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

บลูเมล (Blumel, 2000, abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ การประสานงานของผู้บริจาค และการแสวงหาธรรมาภิบาล พบว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นส่วนสำคัญสำหรับงานความร่วมมือในการช่วยเหลือระหว่างประเทศของนักสังคมสงเคราะห์ต่างๆ ในประเทศเคนยา ซึ่งมีหลายปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนการทำงานไม่ว่าจะเป็นความสามารถของนักสังคมสงเคราะห์ในการปรับตัวเข้ากับสิ่งต่างๆ การเข้าถึงวัฒนธรรม ประเพณี สิ่งเหล่านี้จะส่งผลในด้านการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารให้ดียิ่งขึ้น การมีความร่วมมือกัน โดยร่วมทำทำกิจกรรมต่างๆ จะช่วยสร้างสังคมใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น

คราค (Clarke, 2001, abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการกระจายอำนาจและประชาธิปไตยในประเทศกานา พบว่า การกระจายอำนาจจะเริ่มจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่น ส่วนของประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วม แล้วทำให้เกิดการพัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ มีการปรับตัวสำหรับการดำเนินงานในท้องถิ่น การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่นนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีแต่ยังคงพบปัญหา คือ การยึดถือพรรคพวกของตนอยู่

เนียมห์ (Niamh, 2011, abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา พบว่า เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการปกครองของสถานศึกษา โดยกล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของสถานศึกษา เพราะมีส่วนช่วยให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ของสถานศึกษาเช่น การปรับปรุงกระบวนการทำงาน การประชุม เอกสารสำคัญต่างๆ ซึ่งความสำเร็จหรือประสิทธิผลของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารกับสมาชิกในสถานศึกษา อิทธิพลของฝ่ายบริหารและหัวหน้างานมีความสำคัญต่อระบบความคิด ควร

มีการแบ่งอำนาจอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเกิดความคุ้มค่าในการทำงาน

ออสเตน, สเวปสัน, และมาร์แซนท์ (Austen, Swepson, & Marchant, 2012, abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ธรรมนูญและคณะกรรมการโรงเรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่ของรัฐในประเทศออสเตรเลีย พบว่า ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการด้านธรรมนูญในโรงเรียนไม่ใช่ของรัฐ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล ศึกษาถึงความเป็นผู้นำ รูปแบบโครงสร้างการบริหาร การใช้นวัตกรรมในการบริหาร ผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้ามามีส่วนร่วม เช่น การบริหารแบบประชาธิปไตย และ การบริหารแบบได้รับมอบหมายให้ดูแลผลประโยชน์ สามารถใช้อธิบายในผลบางอย่างได้ ซึ่งผลการวิจัยของโรงเรียนประมาณ 1 ใน 3 โรงเรียน ของรัฐควีนส์แลนด์มีการพัฒนาไปในทางที่ดี สำหรับโครงสร้างและกระบวนการดำเนินงานในโรงเรียนจะยังไม่เป็นระบบที่เต็มที่ แม้ว่าจะใช้หลักการกระจายอำนาจตามการปกครองของรัฐ โดยมีโครงสร้างที่ใกล้ชิดกันระหว่างผู้บริหารและโรงเรียน มีแค่ไม่กี่โรงเรียนเท่านั้นที่บริหารด้วยธรรมนูญแบบประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ก็ยังมีการทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เป็นระบบอยู่ ซึ่งทางด้านโรงเรียนรัฐบาลก็ต้องมีการพัฒนาด้านนี้เพิ่มเติม

โคโตลา (Katola, 2014, pp.31-38) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การผสมผสานคุณค่าวัฒนธรรมแอฟริกันแบบดั้งเดิมเข้ากับระบบการศึกษาอย่างเป็นทางการเพื่อการพัฒนา การสร้างสันติภาพ และธรรมนูญที่ดี พบว่า หลักการธรรมนูญจำเป็นต้องยึดมั่นหลักนิติธรรม การเคารพ และการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของแต่ละคน ความรับผิดชอบและความโปร่งใสของรัฐบาล ความสม่ำเสมอทางการเมืองที่เปิดกว้างและความอดทน การมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพในหมู่ผู้อื่น ในระบบการศึกษาปัจจุบัน ต้องเน้นย้ำถึงความต้องการของสมาชิกในการแสดงอุปนิสัยที่ดีหรือความเที่ยงธรรมทางศีลธรรม ระบบการศึกษาจะต้องพัฒนาทั้งร่างกายจิตใจและจิตวิญญาณ จะเป็นวิธีเดียวที่ประเทศชาติจะได้รับมาพร้อมกับอุปนิสัยของชายและหญิง จินตนาการ และศีลธรรม

ซาเมน (Zaman, 2016, pp.1-7) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางคุณภาพ สำหรับธรรมนูญในการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั่วโลก พบว่า หลักธรรมนูญมีส่วนสนับสนุนอย่างมากในการเพิ่มผลทางการศึกษา การปฏิบัติตามหลักธรรมนูญเป็นปัจจัย สำคัญพัฒนาสถาบันให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยในการกำหนดนโยบายสู่ความเป็นสากล โดยการออกเสียงความรับผิดชอบ เสถียรภาพทางการเมือง ประสิทธิภาพของรัฐบาล คุณภาพด้านกฎระเบียบ หลักนิติธรรม และการควบคุมการคอร์รัปชัน จะช่วยยกระดับการศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อภูมิภาคหลักๆ ของโลก

อับดุลลาฮี (Abdullahi, 2019, p.1) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประเด็นธรรมนูญในระบบการศึกษาและการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในรัฐควารา ประเทศไนจีเรีย พบว่า วัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสรรทรัพยากร ความรับผิดชอบ การ

ตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม และการจัดการโรงเรียนมัธยมในประเทศไนจีเรีย วิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ทางสถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน ทดสอบสมมติฐานทั้งหมดที่มีนัยสำคัญระดับ .05 ผลการวิจัยคือ มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีนัยสำคัญระหว่างการจัดการทรัพยากร ความรับผิดชอบ การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม และการจัดการโรงเรียนมัธยมในประเทศไนจีเรีย ข้อเสนอแนะสำหรับรัฐบาล รัฐบาลควรจะดำเนินการให้แน่ใจว่ามีการจัดการทรัพยากร ความรับผิดชอบ ตลอดจนส่งเสริมพลเมืองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดการจัดการที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไนจีเรีย

อับเดลลาซีส (Abdelaziz, 2022, pp.24-33) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างธรรมาภิบาลกับการปรับปรุงประสิทธิภาพในอุดมศึกษา สถาบัน HE พบว่า ธรรมาภิบาลช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานในสถาบันอุดมศึกษาผ่านการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ เพิ่มความรับผิดชอบ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และส่งเสริมความโปร่งใส ในทางกลับกัน สิ่งนี้จะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพโดยส่งผลให้มีแนวปฏิบัติด้านการสอนที่มีคุณภาพสูง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในเชิงบวก และบริการด้านการศึกษามีคุณภาพ

2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ

เดซอเทล (Desautel, 1977, p.8) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้บทบาทการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในออร์ทาดาโคตาที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การบริหารที่เลือก 5 มิติ พบว่า สำหรับการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะใช้ความเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการบริหารงานด้านต่างๆภายในโรงเรียน อีกทั้งยังต้องมีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ เพื่อที่ผลการดำเนินงานวิชาการจะได้มีประสิทธิภาพ

ไอเคน (Aikens, 2002, p.2105-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของพ่อแม่เป็นกุญแจสู่ความสำเร็จทางวิชาการ พบว่า เป้าหมายคือการพัฒนากลยุทธ์ที่สามารถบรรเทาอุปสรรคและเพิ่มผลการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมเชิงบวก ความสามารถในการสอบมาตรฐาน และโอกาสในการเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ร่วมวิจัยมีความเข้าใจชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับความต้องการที่จะให้มีประสบการณ์ทางการศึกษาของบุตรหลานของตนในทุกๆระดับชั้น อุปสรรคที่พบแบ่งประเภทออกได้ 2 ด้าน คือ การสื่อสารและการร่วมมือ ผู้ปกครองกล่าวว่า การสื่อสารและการร่วมมือกันที่เข้มแข็ง เป็นกุญแจสำคัญที่จะกำจัดอุปสรรคเหล่านี้ให้ได้ จึงจะทำให้ผู้ปกครองกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น และได้มีบทบาทมากขึ้นในการช่วยบุตรหลานของตนให้ศึกษาเล่าเรียนจนจบบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาที่สูงขึ้น และกระหายที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต

บาร์เน็ต (Barnett, 2006, pp.179-192) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวคิดการบริหารงานวิชาการ พบว่า การบริหารงานวิชาการที่ดีจะต้องให้เกิดความรู้สึกถึงความสัมพันธ์ที่บูรณาการระหว่างผู้บริหารงานวิชาการและชุมชนวิชาการ ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถนำมาพัฒนา

ระบบการจัดการของการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การรวบรวมข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายวิชาการสามารถใช้ข้อมูลได้สะดวก ส่งผลให้เกิดความตั้งใจ และความร่วมมือในการดำเนินงาน

เขา (Zhao, 2009, pp.46-54) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักความคิดริเริ่มมาตรฐาน พบว่า ผู้บริหารควรมีความคิดริเริ่มที่สร้างสรรค์และมีวิธีบริหารจัดการศึกษาภายในโรงเรียนที่หลากหลาย สำหรับการปฏิบัติงานด้านวิชาการนั้น จะต้องมีความรู้มาตรฐานในการทำงาน คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วม ครูมีความรับผิดชอบในการเรียนการสอน ส่งเสริมศักยภาพและปรับปรุงคะแนนสอบของนักเรียนให้ดีขึ้น รัฐมีนโยบายทางการศึกษาที่ชัดเจน

ซานเตียโก (Santiago, 2010, abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ของรูปแบบจัดการเรียนรู้และความร่วมมือระหว่างงานวิชาการและงานกิจการนักเรียนในการศึกษาระดับปริญญาตรี เปอร์โตรโก พบว่า 1) การบริหารงานวิชาการและการบริหารงานกิจการนักเรียน มีส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ 2) ปัญหาที่พบ คือ การขาดความร่วมมือและประสานงานกันในการทำงาน เช่น การตัดสินใจหรือการกำหนดนโยบาย แผนงานต่างๆ ซึ่งอาจจะส่งผลเสียต่อการพัฒนาศักยภาพนักเรียน 3) ทั้งฝ่ายงานวิชาการและฝ่ายกิจการนักเรียนต้องร่วมมือกันปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน

ดาต, และคนอื่นๆ (Daud, et al., 2018, pp.513-526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศการเรียนการสอน ทักษะคิดของครูต่อการนิเทศห้องเรียน และการมีส่วนร่วมของนักเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครู 120 คน ในโรงเรียนมัธยมในรัฐเคดาห์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ซึ่งผลการวิเคราะห์ คือ ไม่มีความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างองค์ประกอบของความมั่นใจในการสอนในชั้นเรียนและหัวหน้าการเรียนรู้ หัวหน้างานสนับสนุนในเรื่องการสอนโดยการมีส่วนร่วมของนักเรียน อย่างไรก็ตาม มีความสัมพันธ์เชิงบวกที่สำคัญระหว่างความเชื่อมั่นในตัวหัวหน้างาน การสนับสนุนหัวหน้างานต่อการสอนด้วยทัศนคติของครูต่อการนิเทศ ผลการวิจัยนี้สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารการศึกษาในการปรับปรุงการสอนในชั้นเรียนและประสิทธิภาพการนิเทศการเรียนรู้อ เพื่อปรับปรุงวิชาชีพครูในโรงเรียน

ทอมป์สัน (Thompson, 2019, pp.227-249) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยการปฏิบัติงานร่วมกันด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า มีการศึกษาประเด็น ดังนี้ ด้านธรรมชาติของการทำงานร่วมกัน จะสร้างความรู้สึกไม่สบาย ความลำบาก และสร้างความรู้สึกของการทำงานเป็นทีม ด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในกระบวนการ สมาชิกในทีมจะมีการเคารพซึ่งกันและกันมากขึ้นและการปฏิบัติงานเกิดความสนุกสนานมากขึ้น ด้านเสรีภาพและการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการ จะมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นและสามารถใช้

ประสบการณ์ในการเป็นผู้นำ และด้านอำนาจ สำหรับการทำงานร่วมกันจะเข้าใจประเด็นต่างๆ ได้ดีขึ้น

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศแสดงให้เห็นได้ว่า สถานศึกษาจะต้องมีการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ในการบริหารจัดการอย่างถูกต้องตามระเบียบ มีคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้การดำเนินงานด้วยความโปร่งใส รับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ ให้ผู้อื่นมีส่วนร่วม เพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์และจัดสรรการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า ทำให้บุคคลในองค์กรมีความรู้สึกที่ดี และองค์การสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และการบริหาร วิชาการ ผู้บริหารจะต้องบริหารงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร เกิดประสิทธิผลที่ดีและมีประสิทธิภาพควบคู่กันไปด้วย ผ่านการดำเนินงานด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา เป็นต้น ต้องรู้และเข้าใจงานวิชาการทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้าทันต่อ การเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้มีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 91 คน และครูจำนวน 1,013 คน รวมทั้งสิ้น 1,104 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3, 2566, หน้า 3-4)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970, p.608) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 291 คน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง 20 : 80 โดยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 20 จำนวน 58 คน และครู ร้อยละ 80 จำนวน 233 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) แล้วคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling)

ตาราง 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและข้าราชการครูในโรงเรียนขยายโอกาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวนประชากร			จำนวนตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
วิเชียรบุรี	32	386	418	20	89	109
ศรีเทพ	20	167	187	13	38	51
หนองไผ่	18	237	255	12	55	67
บึงสามพัน	21	223	244	13	51	64
รวม	91	1,013	1,104	58	233	291

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามมีมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง อายุ อำเภอและประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกเป็น 10 หลัก ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ จำนวน 5 ข้อ หลักประสิทธิผล จำนวน 7 ข้อ หลักการตอบสนอง จำนวน 4 ข้อ หลักการรับผิดชอบต่อและสามารถตรวจสอบได้ จำนวน 6 ข้อ หลักเปิดเผยและโปร่งใส จำนวน 4 ข้อ หลักนิติธรรม จำนวน 4 ข้อ หลักความเสมอภาค จำนวน 4 ข้อ หลักการกระจายอำนาจ จำนวน 3 ข้อ หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ จำนวน 4 ข้อ และหลักคุณธรรมและจริยธรรม จำนวน 4 ข้อ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1964, p.90) โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา จำนวน 4 ข้อ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน จำนวน 5 ข้อ การนิเทศการศึกษา จำนวน 5 ข้อ และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จำนวน 5 ข้อ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Likert, 1964, p.90) โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าตำราเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลและประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ เพื่อรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์และนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดตัวแปรและประเด็นในการตั้งคำถาม

2. นำข้อมูลที่ได้มาประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ กำหนดขอบเขตของเนื้อหา สร้างค่านิยามเชิงปฏิบัติการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามของแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก ได้แก่ 1) หลักประสิทธิภาพ 2) หลักประสิทธิผล 3) หลักการตอบสนอง 4) หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ 5) หลักเปิดเผยและโปร่งใส 6) หลักนิติธรรม 7) หลักความเสมอภาค 8) หลักการกระจายอำนาจ 9) หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ 10) หลักคุณธรรมและจริยธรรม และประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 4) การนิเทศการศึกษา 5) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. ร่างแบบสอบถาม ตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมตามขอบเขตเนื้อหาจากกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์ ประกอบด้วย

คำถามเป็นรายข้อ เป็นแบบแบบสำรวจรายการ (check list) และแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำและทำการตรวจสอบเบื้องต้น พิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้อง เหมาะสมกับขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. นำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (subject matter specialists) จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของเครื่องมือ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเนื้อหาสาระและโครงสร้างของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม ลงความเห็นและให้คะแนน ว่าข้อคำถามแต่ละข้อ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาหรือไม่ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ให้คะแนน +1 แน่ใจว่าสอดคล้องวัตถุประสงค์และเนื้อหา

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องวัตถุประสงค์และเนื้อหา

ให้คะแนน -1 แน่ใจว่าไม่สอดคล้องวัตถุประสงค์และเนื้อหา

จากนั้นวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อและเนื้อหา (Index of Item - Objective Congruence : IOC) พบว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ทุกฉบับมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1970, p.160) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.973

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเชื่อมั่นและได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการค้นคว้าอิสระต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 สำหรับแนะนำตัวผู้วิจัยและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย

2. การจัดส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามเป็นแบบออนไลน์ (google forms) และส่งแบบสอบถามผ่านโปรแกรมรับส่งหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว ได้นำมาตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถามของแบบสอบถามทั้งหมดทุกฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปลความหมายและจัดอันดับ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ซึ่งมีเกณฑ์การแปลผลความหมายการให้คะแนนจากค่าเฉลี่ย (mean) ตามหลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน (class interval) 5 ระดับ (John, 1981, p.181) ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปลความหมายและจัดอันดับ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง ซึ่งมีเกณฑ์การแปลผลความหมายการให้คะแนนจากค่าเฉลี่ย (mean) ตามหลักเกณฑ์ของช่วงระดับคะแนน (class interval) 5 ระดับ (John, 1981, p.181) ดังนี้

- 4.51 - 5.00 หมายถึง มีประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) (Hinkle, William, & Stephen, 1998, p.118) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.90 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.70 - 0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.50 - 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 - 0.50 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 - 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

การพิจารณาทิศทางของความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัว มีดังนี้ 1) เครื่องหมายลบหรือถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ แสดงว่า ตัวแปร 2 ตัว มีความสัมพันธ์ในทางลบ ซึ่งหมายความว่าถ้าตัวแปรหนึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะมีค่าลดลงหรือสลับกัน 2) เครื่องหมายบวกหรือถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก แสดงว่า ตัวแปร 2 ตัวมีความสัมพันธ์ในทางบวก ซึ่งหมายความว่าถ้าตัวแปรหนึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นตัวแปรอีกตัวหนึ่งมีค่าเพิ่มขึ้นด้วยหรือแปรตามกัน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 67)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือลักษณะพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. การหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 132)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	s_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3. การหาค่าร้อยละ (percentage) จากสูตร (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, หน้า 186)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

4. การหาค่าเฉลี่ย (mean) จากสูตร (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, หน้า 150)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มตัวอย่าง

5. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากสูตร (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, หน้า 163)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x_i^2 - (\sum x_i)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละข้อ
	$\sum x_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

6. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 100)

$$r_{xy} = \frac{n \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n \sum x^2 - (\sum x)^2][n \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของค่าตัวแปร X
	$\sum y$	แทน	ผลรวมของค่าตัวแปร Y
	$\sum xy$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปร X และ Y
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของตัวแปร X
	$\sum y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของตัวแปร Y
	n	แทน	จำนวนคู่ของค่าตัวแปรหรือจำนวนสมาชิกในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีหัวข้อการนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
** $p \leq .01$	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในมาตราวัดอันตรภาค (interval scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในมาตราวัดอันตรภาค (interval scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ใช้สถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (simple correlation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=291)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	109	37.50
หญิง	182	62.50
2. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	58	19.90
ครู	233	80.10
3. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	74	25.40
30 – 40 ปี	124	42.60
มากกว่า 40 ปี	93	32.00
4. อำเภอ		
วิเชียรบุรี	109	37.50
ศรีเทพ	51	17.50
หนองไผ่	67	23.00
บึงสามพัน	64	22.00
5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
น้อยกว่า 5 ปี	93	32.00
5 – 10 ปี	124	42.60
มากกว่า 10 ปี	74	25.40

จากตาราง 4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 291 คน ส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.50 ตำแหน่งเป็นครู คิดเป็นร้อยละ 80.10 อายุ 30 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.60 อำเภอวิเชียรบุรี คิดเป็นร้อยละ 37.50 ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.60

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน
ขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลัก
ประสิทธิภาพ

	หลักประสิทธิภาพ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.63	0.56	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารอำนวยความสะดวกการใช้ทรัพยากร เพื่อให้ การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ	4.50	0.67	มากที่สุด	4
3	ผู้บริหารมีส่วนในการสนับสนุนเพื่อลดขั้นตอนและ ระยะเวลาในการดำเนินงานให้น้อยลง	4.52	0.68	มากที่สุด	2
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้การปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สูงสุด แก่ส่วนรวม	4.51	0.62	มากที่สุด	3
5	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของ สถานศึกษา	4.41	0.70	มาก	5
	รวมเฉลี่ย	4.51	0.54	มากที่สุด	

จากตาราง 5 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักประสิทธิภาพในภาพรวมอยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ
แรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า
($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.56) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารมีส่วนในการสนับสนุนเพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลา
ในการดำเนินงานให้น้อยลง ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.68) อันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้การปฏิบัติงาน
เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.62) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมี
ส่วนร่วมในการช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = 0.70)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักประสิทธิผล

	หลักประสิทธิผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ กลยุทธ์ที่ชัดเจน	4.61	0.63	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา	4.54	0.64	มากที่สุด	4
3	ผู้บริหารมีการวางแผนเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	4.58	0.65	มากที่สุด	2
4	ผู้บริหารสร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน	4.42	0.71	มาก	5
5	ผู้บริหารจัดการแก้ไขปัญหาความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดปัญหาในสถานศึกษา	4.40	0.67	มาก	6
6	ผู้บริหารติดตามประเมินผลการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.54	0.64	มากที่สุด	4
7	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาการปฏิบัติงานของตนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง	4.55	0.63	มากที่สุด	3
	รวมเฉลี่ย	4.52	0.50	มากที่สุด	

จากตาราง 6 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักประสิทธิผลในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ที่ชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.63) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารมีการวางแผนเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.65) อันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาการปฏิบัติงานของตนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.63) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารจัดการแก้ไขปัญหาความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดปัญหาในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.67)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลัก การตอบสนอง

	หลักการตอบสนอง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารมีการจัดการระบบการให้บริการได้อย่างสะดวก รวดเร็วและถูกต้องตามระเบียบขั้นตอน	4.55	0.64	มากที่สุด	2
2	ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.55	0.59	มากที่สุด	2
3	ผู้บริหารส่งเสริมการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จนเกิดความพึงพอใจในการรับบริการ	4.55	0.65	มากที่สุด	2
4	ผู้บริหารกำกับดูแลให้งานสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด	4.56	0.63	มากที่สุด	1
รวมเฉลี่ย		4.55	0.54	มากที่สุด	

จากตาราง 7 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักการตอบสนองในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ผู้บริหารกำกับดูแลให้งานสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.63) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารมีการจัดการระบบการให้บริการได้อย่างสะดวก รวดเร็วและถูกต้องตามระเบียบขั้นตอน ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.64) ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.59) และผู้บริหารส่งเสริมการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จนเกิดความพึงพอใจในการรับบริการ ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.65)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน
ขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักภาระ
รับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้

	หลักภาระรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อการทำงาน	4.51	0.66	มากที่สุด	5
2	ผู้บริหารใส่ใจปัญหา และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา	4.54	0.63	มากที่สุด	3
3	ผู้บริหารเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคลากร ในสถานศึกษา	4.46	0.68	มาก	6
4	ผู้บริหารสามารถตอบคำถามและชี้แจงกับผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียได้เมื่อเกิดข้อสงสัย	4.55	0.63	มากที่สุด	2
5	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการทำงานของทุก ฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ	4.52	0.64	มากที่สุด	4
6	ผู้บริหารรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณชน	4.61	0.61	มากที่สุด	1
รวมเฉลี่ย		4.53	0.55	มากที่สุด	

จากตาราง 8 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักภาระรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ผู้บริหารรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณชน ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.61) อันดับที่ 2 คือผู้บริหารสามารถตอบคำถามและชี้แจงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เมื่อเกิดข้อสงสัย ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.63) อันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารใส่ใจปัญหา และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.63) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = 0.68)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน
ขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักเปิดเผย
และโปร่งใส

	หลักเปิดเผยและโปร่งใส	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้	4.63	0.64	มากที่สุด	2
2	ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจให้กับครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา	4.64	0.59	มากที่สุด	1
3	ผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อผู้ร่วมงาน อย่างสม่ำเสมอ	4.56	0.65	มากที่สุด	4
4	ผู้บริหารบริหารจัดการระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก	4.61	0.61	มากที่สุด	3
	รวมเฉลี่ย	4.61	0.52	มากที่สุด	

จากตาราง 9 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ด้านหลักเปิดเผยและโปร่งใสในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจให้กับครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.59) อันดับที่ 2 ผู้บริหารบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.64) อันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารบริหารจัดการระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.61) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.65)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน
ขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักนิติธรรม

	หลักนิติธรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารนำหลักกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด	4.60	0.63	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม	4.57	0.60	มากที่สุด	4
3	ผู้บริหารไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน	4.58	0.67	มากที่สุด	3
4	ผู้บริหารคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา	4.59	0.59	มากที่สุด	2
	รวมเฉลี่ย	4.59	0.53	มากที่สุด	

จากตาราง 10 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักนิติธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ผู้บริหารนำหลักกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.63) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.59) อันดับที่ 3 ผู้บริหารไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.67) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.60)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน
ขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลัก
ความเสมอภาค

	หลักความเสมอภาค	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารให้บริการโดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา และอื่นๆ	4.62	0.64	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เข้าถึงการรับบริการ	4.59	0.62	มากที่สุด	2

ตาราง 11 (ต่อ)

	หลักความเสมอภาค	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
3	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เข้าถึงการรับบริการ	4.57	0.66	มากที่สุด	3
4	ผู้บริหารให้บริการอย่างยุติธรรม และเท่าเทียมต่อผู้รับบริการ	4.54	0.64	มากที่สุด	4
	รวมเฉลี่ย	4.58	0.54	มากที่สุด	

จากตาราง 11 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักความเสมอภาคในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ผู้บริหารให้บริการโดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา และอื่นๆ ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.64) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เข้าถึงการรับบริการ ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.62) อันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เข้าถึงการรับบริการ ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.66) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารให้บริการอย่างยุติธรรม และเท่าเทียมต่อผู้รับบริการ ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.64)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักการกระจายอำนาจ

	หลักการกระจายอำนาจ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารจัดโครงสร้างการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่างๆ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและหน้าที่อย่างชัดเจนเหมาะสม	4.59	0.64	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารมอบอำนาจในการดำเนินงานให้หัวหน้าฝ่ายต่างๆ ตามความรู้ความสามารถ	4.54	0.58	มากที่สุด	2
3	ผู้บริหารให้สิทธิแก่ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจเพื่อดำเนินงานของสถานศึกษาตามหน้าที่ของตน	4.53	0.66	มากที่สุด	3
	รวมเฉลี่ย	4.56	0.56	มากที่สุด	

จากตาราง 12 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักการกระจายอำนาจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ผู้บริหารจัดการสร้างการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่างๆ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและหน้าที่อย่างชัดเจนเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.64) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารมอบอำนาจในการดำเนินงานให้หัวหน้าฝ่ายต่างๆ ตามความรู้ความสามารถ ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.58) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารให้สิทธิแก่ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจ เพื่อดำเนินงานของสถานศึกษาตามหน้าที่ของตน ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.66)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลัก การมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ

	หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเสนอความคิดเห็น	4.59	0.58	มากที่สุด	3
2	ผู้บริหารแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.54	0.62	มากที่สุด	4
3	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน	4.65	0.58	มากที่สุด	1
4	ผู้บริหารใช้วิธีการที่เหมาะสมในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบ	4.60	0.62	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย		4.60	0.54	มากที่สุด	

จากตาราง 13 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.58) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารใช้วิธีการที่เหมาะสม

ในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบ ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.62) อันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเสนอความคิดเห็น ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.58) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.62)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักคุณธรรมและจริยธรรม

	หลักคุณธรรมและจริยธรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษาเป็นประจำสม่ำเสมอ	4.64	0.58	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานจนบรรลุผลตามที่ตั้งไว้	4.57	0.62	มากที่สุด	4
3	ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่อย่างมีศีลธรรม คุณธรรม	4.59	0.63	มากที่สุด	3
4	ผู้บริหารปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา	4.60	0.62	มากที่สุด	2
	รวมเฉลี่ย	4.60	0.53	มากที่สุด	

จากตาราง 14 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านหลักคุณธรรมและจริยธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษาเป็นประจำสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.58) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.62) อันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่อย่างมีศีลธรรม คุณธรรม ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.63) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานจนบรรลุผลตามที่ตั้งไว้ ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.62)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน
ขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านภาพรวม

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	หลักประสิทธิภาพ	4.51	0.54	มากที่สุด	9
2	หลักประสิทธิผล	4.52	0.50	มากที่สุด	8
3	หลักการตอบสนอง	4.55	0.54	มากที่สุด	6
4	หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้	4.53	0.55	มากที่สุด	7
5	หลักเปิดเผยและโปร่งใส	4.61	0.52	มากที่สุด	1
6	หลักนิติธรรม	4.59	0.53	มากที่สุด	3
7	หลักความเสมอภาค	4.58	0.54	มากที่สุด	4
8	หลักการกระจายอำนาจ	4.56	0.56	มากที่สุด	5
9	หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ	4.60	0.54	มากที่สุด	2
10	หลักคุณธรรมและจริยธรรม	4.60	0.53	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย		4.57	0.48	มากที่สุด	

จากตาราง 15 พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้แก่ หลักเปิดเผยและโปร่งใส ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.52) หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.54) หลักคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.53) หลักนิติธรรม ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.53) หลักความเสมอภาค ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.54) หลักการกระจายอำนาจ ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.56) หลักการตอบสนอง ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.54) หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.55) หลักประสิทธิผล ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.50) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.53)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

	ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนตามความชำนาญและความเหมาะสม	4.67	0.59	มากที่สุด	1
2	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	4.63	0.56	มากที่สุด	2
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มวิชาอื่นๆ และ/หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.62	0.64	มากที่สุด	3
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อและจัดแหล่งการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ค้นคว้าเพิ่มเติม	4.63	0.55	มากที่สุด	2
5	ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู	4.60	0.63	มากที่สุด	4
	รวมเฉลี่ย	4.63	0.50	มากที่สุด	

จากตาราง 16 พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ ผู้บริหารจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนตามความชำนาญและความเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.67, S.D. = 0.59) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.56) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อและจัดแหล่งการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ค้นคว้าเพิ่มเติม ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.55) อันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนลงมือ

ปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มวิชาอื่นๆ และ/หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X}$ = 4.62, S.D.= 0.64) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ($\bar{X}$ = 4.60, S.D.= 0.63)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

	การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารร่วมมือกับคณะครูวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อนำผลที่ได้มาวางแผนพัฒนาหลักสูตร	4.58	0.56	มากที่สุด	2
2	ผู้บริหารดำเนินการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ชุมชนท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียน	4.50	0.67	มากที่สุด	4
3	ผู้บริหารติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	4.59	0.58	มากที่สุด	1
4	ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นเป็นประจำทุกปี	4.57	0.64	มากที่สุด	3
	รวมเฉลี่ย	4.56	0.52	มากที่สุด	

จากตาราง 17 พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.56, S.D.= 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ ผู้บริหารติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}$ = 4.59, S.D.= 0.58) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารร่วมมือกับคณะครูวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อนำผลที่ได้มาวางแผนพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.58, S.D.= 0.56) อันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นเป็นประจำทุกปี ($\bar{X}$ = 4.57, S.D.= 0.64) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารดำเนินการ

จัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.67)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1 ผู้บริหารส่งเสริมให้กลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มกำหนดกฎเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมกับนักเรียน	4.66	0.54	มากที่สุด	2
2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย	4.52	0.67	มากที่สุด	5
3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง	4.65	0.56	มากที่สุด	3
4 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูรายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ	4.69	0.56	มากที่สุด	1
5 ผู้บริหารร่วมมือกับครูนำผลการเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อใช้หาวิธีการในการพัฒนานักเรียน พัฒนาการสอนและพัฒนาหลักสูตร	4.63	0.62	มากที่สุด	4
รวมเฉลี่ย	4.63	0.50	มากที่สุด	

จากตาราง 18 พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูรายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$ = 4.69, S.D. = 0.56) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้กลุ่มสาระ การเรียนรู้แต่ละกลุ่มกำหนดกฎเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมกับนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.66, S.D. = 0.54) อันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.56) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่

ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.67)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้าน
การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1 ผู้บริหารมีการนิเทศภายในงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาเป็นประจำ	4.61	0.67	มากที่สุด	2
2 ผู้บริหารใช้เครื่องมือสำหรับการนิเทศที่เหมาะสม	4.58	0.59	มากที่สุด	3
3 ผู้บริหารจัดบุคลากรเพื่อนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง	4.54	0.67	มากที่สุด	5
4 ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร	4.63	0.59	มากที่สุด	1
5 ผู้บริหารปรับปรุงระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.56	0.68	มากที่สุด	4
รวมเฉลี่ย	4.59	0.56	มากที่สุด	

จากตาราง 19 พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการนิเทศศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.59) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารมีการนิเทศภายในงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาเป็นประจำ ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.67) อันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารใช้เครื่องมือสำหรับการนิเทศที่เหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = 0.59) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารจัดบุคลากรเพื่อนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.67)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้าน
การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

	การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้สื่อและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการทำงาน	4.66	0.59	มากที่สุด	2
2	ผู้บริหารจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการอย่างเหมาะสม	4.55	0.66	มากที่สุด	5
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้และพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนการสอน	4.64	0.60	มากที่สุด	3
4	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อ เช่น การอบรม ศึกษาดูงาน เป็นต้น	4.67	0.63	มากที่สุด	1
5	ผู้บริหารสนับสนุนครูผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อใช้จัดการเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่นๆ	4.61	0.60	มากที่สุด	4
รวมเฉลี่ย		4.62	0.53	มากที่สุด	

จากตาราง 20 พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.62, S.D.= 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อ เช่น การอบรม ศึกษาดูงาน เป็นต้น ($\bar{X}$ = 4.67, S.D.= 0.63) อันดับที่ 2 คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้สื่อและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการทำงาน ($\bar{X}$ = 4.66, S.D.= 0.59) อันดับที่ 3 คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้และพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}$ = 4.64, S.D.= 0.60) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการอย่างเหมาะสม ($\bar{X}$ = 4.55, S.D.= 0.66)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้าน
ภาพรวม

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ระดับ
1 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.63	0.50	มากที่สุด	1
2 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.56	0.52	มากที่สุด	4
3 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.63	0.50	มากที่สุด	1
4 การนิเทศการศึกษา	4.59	0.56	มากที่สุด	3
5 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.62	0.53	มากที่สุด	2
รวมเฉลี่ย	4.61	0.48	มากที่สุด	

จากตาราง 21 พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านภาพรวมในภาพรวมอยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.61, S.D.= 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่
การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X}$ =4.63, S.D.= 0.50) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ
เทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X}$ =4.63, S.D.= 0.50) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
($\bar{X}$ =4.62, S.D.= 0.53) การนิเทศการศึกษา ($\bar{X}$ =4.59, S.D.= 0.56) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X}$ =4.56, S.D.= 0.52)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับ ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

ตาราง 22 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับ ประสิทธิภาพ
ของการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา			
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	r	P-value	ระดับความสัมพันธ์
หลักประสิทธิภาพ	0.665**	.000	ปานกลาง
หลักประสิทธิผล	0.747**	.000	สูง

ตาราง 22 (ต่อ)

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา			
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	r	P-value	ระดับความสัมพันธ์
หลักการตอบสนอง	0.725**	.000	สูง
หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้	0.742**	.000	สูง
หลักเปิดเผยและโปร่งใส	0.819**	.000	สูง
หลักนิติธรรม	0.830**	.000	สูง
หลักความเสมอภาค	0.781**	.000	สูง
หลักการกระจายอำนาจ	0.797**	.000	สูง
หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ	0.822**	.000	สูง
หลักคุณธรรมและจริยธรรม	0.801**	.000	สูง
รวมเฉลี่ย	0.863**	.000	สูง

** $p \leq .01$

จากตาราง 22 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่าทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง 1 คู่ ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ และมีความสัมพันธ์ระดับสูง 9 คู่ เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ หลักเปิดเผยและโปร่งใส หลักคุณธรรมและจริยธรรม หลักการกระจายอำนาจ หลักความเสมอภาค หลักประสิทธิผล หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ และหลักการตอบสนอง ตามลำดับ

ตาราง 23 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา			
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	r	P-value	ระดับความสัมพันธ์
หลักประสิทธิภาพ	0.598**	.000	ปานกลาง
หลักประสิทธิผล	0.737**	.000	สูง
หลักการตอบสนอง	0.695**	.000	ปานกลาง
หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้	0.716**	.000	สูง

ตาราง 23 (ต่อ)

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา			
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	r	P-value	ระดับความสัมพันธ์
หลักเปิดเผยและโปร่งใส	0.790**	.000	สูง
หลักนิติธรรม	0.764**	.000	สูง
หลักความเสมอภาค	0.669**	.000	ปานกลาง
หลักการกระจายอำนาจ	0.734**	.000	สูง
หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ	0.772**	.000	สูง
หลักคุณธรรมและจริยธรรม	0.724**	.000	สูง
รวมเฉลี่ย	0.804**	.000	สูง

** $p \leq .01$

จากตาราง 23 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่า ทุกคู่ มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง 3 คู่เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ หลักการตอบสนอง หลักความเสมอภาค และหลักประสิทธิภาพ และมีความสัมพันธ์ระดับสูง 7 คู่ เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ หลักเปิดเผยและโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ หลักนิติธรรม หลักประสิทธิผล หลักการกระจายอำนาจ หลักคุณธรรมและจริยธรรม และหลักการรับผิดชอบต่อและสามารถตรวจสอบได้ ตามลำดับ

ตาราง 24 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน			
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	r	P-value	ระดับความสัมพันธ์
หลักประสิทธิภาพ	0.650**	.000	ปานกลาง
หลักประสิทธิผล	0.769**	.000	สูง
หลักการตอบสนอง	0.735**	.000	สูง
หลักการรับผิดชอบต่อและสามารถตรวจสอบได้	0.739**	.000	สูง

ตาราง 24 (ต่อ)

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน			
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	r	P-value	ระดับความสัมพันธ์
หลักเปิดเผยและโปร่งใส	0.811**	.000	สูง
หลักนิติธรรม	0.794**	.000	สูง
หลักความเสมอภาค	0.797**	.000	สูง
หลักการกระจายอำนาจ	0.726**	.000	สูง
หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ	0.786**	.000	สูง
หลักคุณธรรมและจริยธรรม	0.778**	.000	สูง
รวมเฉลี่ย	0.847**	.000	สูง

**p ≤ .01

จากตาราง 24 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง 1 คู่ ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ และมีความสัมพันธ์ระดับสูง 9 คู่ เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ หลักเปิดเผยและโปร่งใส หลักความเสมอภาคหลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ หลักคุณธรรมและจริยธรรม หลักประสิทธิผล หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ หลักการตอบสนอง และหลักการกระจายอำนาจ ตามลำดับ

ตาราง 25 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา			
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	r	P-value	ระดับความสัมพันธ์
หลักประสิทธิภาพ	0.675**	.000	ปานกลาง
หลักประสิทธิผล	0.764**	.000	สูง
หลักการตอบสนอง	0.689**	.000	ปานกลาง
หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้	0.754**	.000	สูง
หลักเปิดเผยและโปร่งใส	0.807**	.000	สูง

ตาราง 25 (ต่อ)

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา			
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	r	P-value	ระดับความสัมพันธ์
หลักนิติธรรม	0.831**	.000	สูง
หลักความเสมอภาค	0.688**	.000	ปานกลาง
หลักการกระจายอำนาจ	0.754**	.000	สูง
หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ	0.777**	.000	สูง
หลักคุณธรรมและจริยธรรม	0.755**	.000	สูง
รวมเฉลี่ย	0.837**	.000	สูง

**p ≤ .01

จากตาราง 25 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง 3 คู่ เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ หลักการตอบสนอง หลักความเสมอภาค และหลักประสิทธิภาพ และมีความสัมพันธ์ระดับสูง 7 คู่ เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักเปิดเผยและโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ หลักประสิทธิผล หลักคุณธรรมและจริยธรรม หลักการะับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ และ หลักการกระจายอำนาจ ตามลำดับ

ตาราง 26 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก กับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา			
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	r	P-value	ระดับความสัมพันธ์
หลักประสิทธิภาพ	0.646**	.000	ปานกลาง
หลักประสิทธิผล	0.760**	.000	สูง
หลักการตอบสนอง	0.692**	.000	ปานกลาง
หลักการะับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้	0.730**	.000	สูง
หลักเปิดเผยและโปร่งใส	0.788**	.000	สูง
หลักนิติธรรม	0.760**	.000	สูง

ตาราง 26 (ต่อ)

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา			
การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	r	P-value	ระดับความสัมพันธ์
หลักความเสมอภาค	0.709**	.000	สูง
หลักการกระจายอำนาจ	0.695**	.000	ปานกลาง
หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ	0.753**	.000	สูง
หลักคุณธรรมและจริยธรรม	0.744**	.000	สูง
รวมเฉลี่ย	0.812**	.000	สูง

**p ≤ .01

จากตาราง 26 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลักกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง 3 คู่ เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ หลักการกระจายอำนาจ หลักการตอบสนอง และหลักประสิทธิภาพ และมีความสัมพันธ์ระดับสูง 7 คู่ เรียงตามลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ หลักเปิดเผยและโปร่งใส หลักประสิทธิผล หลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ หลักคุณธรรมและจริยธรรม หลักการระมัดระวังและสามารถตรวจสอบได้ และ หลักความเสมอภาค ตามลำดับ

ตาราง 27 การวิเคราะห์ภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	r	P-value	ระดับความสัมพันธ์
ภาพรวมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	0.904	.000	สูงมาก
รวมเฉลี่ย	0.904	.000	สูงมาก

**p ≤ .01

จากตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับความสัมพันธ์สูงมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีสาระสำคัญที่นำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัยได้ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการค้นคว้าอิสระ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 91 คน และครู จำนวน 1,013 คน รวมทั้งสิ้น 1,104 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3, 2566, หน้า 3-4)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่, และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970, pp.608) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 291 คน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง 20 : 80 โดยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 20 จำนวน 58 คน และครู ร้อยละ 80 จำนวน 233 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) แล้วคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (sample random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมีมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ เพื่อใช้สอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง อายุ อาชีพและประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล จำแนกเป็น 10 หลัก โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ จำแนกเป็น 5 ด้าน โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา ระเบียบวิธีวิจัย และมีประสบการณ์ทางการวิจัยมาเป็นอย่างดี จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและตัวแปรที่ต้องการวัด แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อมีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ และได้มีการปรับปรุงในเรื่องความชัดเจนของข้อคำถามและภาษาที่ใช้ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ จากนั้นได้นำ

แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.973 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 0.70

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามเป็นแบบออนไลน์ (google forms) และส่งแบบสอบถามผ่านโปรแกรมรับส่งหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว ได้นำมาตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืน และนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้แก่ หลักเปิดเผยและโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ หลักคุณธรรมและจริยธรรม หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักการกระจายอำนาจ หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบต่อและสามารถตรวจสอบได้ หลักประสิทธิผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เรียงลำดับตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ และพิจารณารายข้อดังนี้

1.1 หลักเปิดเผยและโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจให้กับครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา 2) ผู้บริหารบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ 3) ผู้บริหารบริหารจัดการระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และ 4) ผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ

1.2 หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน 2) ผู้บริหารใช้วิธีการที่เหมาะสมในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบ 3) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเสนอความคิดเห็น และ 4) ผู้บริหารแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามลำดับ

1.3 หลักคุณธรรมและจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษาเป็นประจักษ์มาเสมอ 2) ผู้บริหารปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา 3) ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่อย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และ 4) ผู้บริหารมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานจนบรรลุผลตามที่ตั้งไว้ ตามลำดับ

1.4 หลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารนำหลักกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด 2) ผู้บริหารคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา 3) ผู้บริหารไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน และ 4) ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม ตามลำดับ

1.5 หลักความเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารให้บริการโดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา และอื่นๆ 2) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เข้าถึงการรับบริการ 3) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เข้าถึงการรับบริการ และ 4) ผู้บริหารให้บริการอย่างยุติธรรม และเท่าเทียมต่อผู้รับบริการ ตามลำดับ

1.6 หลักการกระจายอำนาจ มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารจัดโครงสร้างการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่างๆ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและหน้าที่อย่างชัดเจนเหมาะสม 2) ผู้บริหารมอบอำนาจในการดำเนินงานให้หัวหน้าฝ่ายต่างๆตามความรู้ความสามารถ และ 3) ผู้บริหารให้สิทธิแก่ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจ เพื่อดำเนินงานของสถานศึกษาตามหน้าที่ของตน ตามลำดับ

1.7 หลักการตอบสนอง มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารกำกับดูแลให้งานสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด 2) ผู้บริหารมีการจัดการระบบการให้บริการได้อย่างสะดวก รวดเร็วและถูกต้องตามระเบียบขั้นตอน ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้บริหารส่งเสริมการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จนเกิดความพึงพอใจในการรับบริการ ตามลำดับ

1.8 หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณชน 2) ผู้บริหารสามารถตอบคำถามและชี้แจงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เมื่อเกิดข้อสงสัย 3) ผู้บริหารใส่ใจปัญหา และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา 4) ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการทำงานของทุกฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ 5) ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน และ 6) ผู้บริหารเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคลากรในสถานศึกษา ตามลำดับ

1.9 หลักประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ที่ชัดเจน 2) ผู้บริหารมีการวางแผนเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน 3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาการปฏิบัติงานของตนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง 4) ผู้บริหารปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ผู้บริหารติดตามประเมินผลการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 5) ผู้บริหารสร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน และ 6) ผู้บริหารจัดการแก้ไขปัญหาความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดปัญหาในสถานศึกษา ตามลำดับ

1.10 หลักประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า 2) ผู้บริหารมีส่วนในการสนับสนุนเพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินงานให้น้อยลง 3) ผู้บริหารส่งเสริมให้การปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม 4) ผู้บริหารอำนวยความสะดวกการใช้ทรัพยากร เพื่อให้การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ และ 5) ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของสถานศึกษา ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัย จึงเรียงลำดับตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ และพิจารณารายข้อ ดังนี้

2.1 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนตามความชำนาญและความเหมาะสม 2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อและจัดแหล่งการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ค้นคว้าเพิ่มเติม 3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนเพื่อให้

นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มวิชาอื่นๆ และ/หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 4) ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ตามลำดับ

2.2 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูรายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ 2) ผู้บริหารส่งเสริมให้กลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มกำหนดกฎเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมกับนักเรียน 3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง 4) ผู้บริหารร่วมมือกับครูนำผลการเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อใช้หาวิธีการในการพัฒนานักเรียน พัฒนาการสอนและพัฒนาหลักสูตร และ 5) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย ตามลำดับ

2.3 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อ เช่น การอบรม ศึกษาดูงาน เป็นต้น 2) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้สื่อและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการทำงาน 3) ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้และพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนการสอน 4) ผู้บริหารสนับสนุนครูผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่นๆ และ 5) ผู้บริหารจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการอย่างเหมาะสม ตามลำดับ

2.4 การนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร 2) ผู้บริหารมีการนิเทศภายในงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาเป็นประจำ 3) ผู้บริหารใช้เครื่องมือสำหรับนิเทศที่เหมาะสม 4) ผู้บริหารปรับปรุงระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และ 5) ผู้บริหารจัดบุคลากรเพื่อนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องตามลำดับ

2.5 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ 2) ผู้บริหารร่วมมือกับคณะครูวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา และชุมชน เพื่อนำผลที่ได้มาวางแผนพัฒนาหลักสูตร 3) ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นเป็นประจำทุกปี และ 4) ผู้บริหารดำเนินการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา

ให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียนตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

3.1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 11 คู่ ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักประสิทธิภาพกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักประสิทธิภาพกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการตอบสนองกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 4) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักความเสมอภาคกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักประสิทธิภาพกับการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 6) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักประสิทธิภาพกับการนิเทศการศึกษา 7) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการตอบสนองกับการนิเทศการศึกษา 8) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักความเสมอภาคกับการนิเทศการศึกษา 9) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักประสิทธิภาพกับการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 10) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการตอบสนองกับการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 11) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการกระจายอำนาจกับการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3.2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 39 คู่ ได้แก่ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักประสิทธิผลกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการตอบสนองกับด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการรับผิดชอบต่อและสามารถตรวจสอบได้กับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเปิดเผยและโปร่งใสกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 5) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักนิติธรรมกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 6) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักความเสมอภาคกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 7) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการกระจายอำนาจกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 8) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 9) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักคุณธรรมและจริยธรรมกับการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 10) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักประสิทธิผลกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 11) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการรับผิดชอบต่อและสามารถตรวจสอบได้กับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 12) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักเปิดเผยและโปร่งใสกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 13) ความสัมพันธ์ระหว่าง หลักนิติธรรมกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ หลักเปิดเผยและโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ หลักคุณธรรมและจริยธรรม หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค หลักการกระจายอำนาจ หลักการตอบสนอง หลักการระดมความคิดเห็นและสามารถตรวจสอบได้ หลักประสิทธิผล และหลักประสิทธิภาพตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ได้มีการผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และนโยบายต่างๆอย่างชัดเจน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ระบบการบริหารจัดการในสถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ที่ให้สถานศึกษาในสังกัดมีระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมกับบริบทตามหลักธรรมาภิบาล ผู้บริหารยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมในการบริหาร ส่งผลให้ครูและบุคลากรเกิดแรงจูงใจในการทำงาน และปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น สร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างครู บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยบริหารสถานศึกษาอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้การดำเนินงานด้วยความโปร่งใส รับผิดชอบสามารถตรวจสอบได้ มีการดำเนินงานที่เป็นระเบียบ มีประสิทธิภาพ เสมอภาค และเป็นธรรม เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการดำเนินงานก่อให้เกิดการตอบสนองต่อความต้องการของส่วนรวม ซึ่งสอดคล้องกับวิเคราะ วังษ์เชลียง (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสพฐรรณบุรี พบว่า ธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสพฐรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากมีการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในด้านการศึกษา

1.1 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 หลักเปิดเผยและโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้ ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวก และมีการสร้างการรับรู้ที่ตรงกันกับครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา

สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของจุฬาลงกรณ์ เก่งกลกิจ (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีระดับผลการวิจัยหลักเปิดเผยและโปร่งใสอยู่ในระดับมาก

1.2 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน สามารถเสนอความคิดเห็นได้ จนนำไปสู่การมีข้อตกลงหรือแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม รวมไปถึงเมื่อเกิดผลกระทบกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสถานศึกษาจะมีวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของ ปณิธาน กมลเศษ (2560, หน้า 125-126) ได้ทำการวิจัยเรื่อง หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด มีระดับผลการวิจัยหลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติอยู่ในระดับมาก

1.3 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 หลักคุณธรรมและจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่เป็นแบบอย่างที่ดี ปฏิบัติราชการด้วยความมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ใช้ศีลธรรม คุณธรรมในการดำเนินงานร่วมกันทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ทำให้ผู้ร่วมงานทุกคนเกิดความเชื่อถือและเชื่อมั่นในผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลพรรณ พึ่งด้วง (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีระดับผลการวิจัยหลักคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.4 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 หลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารนำหลักกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับมาปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด โดยให้บุคลากรยึดและปฏิบัติตาม คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม ไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตน คำนึงถึงส่วนรวมเป็นหลักและอยู่บนหลักของความถูกต้อง สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของอัจฉราพร กริ่งไกร (2558, หน้า 155) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีระดับผลการวิจัยหลักนิติธรรมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในอันดับสูงสุดคือ ด้านหลักนิติธรรม

1.5 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 หลักความเสมอภาค มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสถานศึกษาให้บริการโดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา และอื่นๆ เปิดโอกาสให้ครู นักเรียนปกติ นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ผู้ปกครอง และชุมชน ได้เข้าถึงการรับบริการ โดยให้บริการอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา สดุดยอด (2565, หน้า 187-188) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 มีระดับผลการวิจัยหลักความเสมอภาคอยู่ในระดับมากที่สุด

1.6 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 หลักการกระจายอำนาจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสถานศึกษากำหนดโครงสร้างการทำงานของฝ่ายต่างๆ กำหนดผู้รับผิดชอบและหน้าที่อย่างชัดเจนเหมาะสม ผู้บริหารมีการมอบอำนาจในการดำเนินงาน โดยให้สิทธิแก่ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจ การดำเนินงานจึงเกิดความรวดเร็วและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของคราค (Clarke, 2001, abstract) ซึ่งกล่าวว่า การกระจายอำนาจจะเป็นการให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ส่งผลให้เกิดการพัฒนากลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ มีการปรับตัวสำหรับการดำเนินงานในท้องถิ่น การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ให้เหมาะสมกับท้องถิ่น นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของจิรนาถ ภูริเศวตกำจร, อนันต์ ไกรบำรุง และชนิษฐา แก้วเอียด (2563, หน้า 25-26) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 มีระดับผลการวิจัยหลักการกระจายอำนาจอยู่ในระดับมาก

1.7 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 หลักการตอบสนอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารส่งเสริมการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จนเกิดความเชื่อมั่นของผู้รับบริการ ประกอบกับการจัดการระบบการให้บริการที่ดี กำกับดูแลให้งานสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วและมีความถูกต้อง สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของจิตต์พิชชา จรียา (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 มีระดับผลการวิจัยหลักการตอบสนองอยู่ในระดับมาก

1.8 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อ การปฏิบัติงาน เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคคลอื่น สามารถนำความคิดเห็นนั้นมาปรับปรุง การทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความใส่ใจกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา สามารถตอบคำถาม กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เมื่อเกิดข้อสงสัย ตลอดจนให้ทุกฝ่ายสามารถตรวจสอบการทำงาน และ รายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานต่อสาธารณชน สอดคล้องกับงานวิจัยอัญชลี โลเชียงสาย (2565, หน้า 16-17) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 มีระดับผลการวิจัยหลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้อยู่ในระดับมากที่สุด

1.9 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 หลักประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และเป้าหมายในการปฏิบัติงาน ที่ชัดเจน ทำให้มีแนวทางในการดำเนินงานที่ถูกต้องและเป็นระบบ รวมถึงส่งเสริมให้ครูและบุคลากร ให้มีการพัฒนาการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ คอยจัดการแก้ไขปัญหาความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดปัญหา เพื่อให้การดำเนินงานต่างๆบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์พิพัฒน์ นารินรักษ์ (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 มีระดับผลการวิจัยหลัก ประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

1.10 ผลการวิเคราะห์การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 หลักประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารกำหนดนโยบายที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและ คุ่มค่า ทุกคนสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างสะดวกและมีส่วนร่วมในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ อย่างสูงสุด เป็นการช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของสถานศึกษา พร้อมทั้งการปฏิบัติงานที่เป็นขั้นตอนและ ระยะเวลาการดำเนินงานที่เหมาะสม ส่งผลให้การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จสอดคล้องไปใน ทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของพรรณนิภา ไชยศรี (2564, หน้า 43) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 มีระดับผลการวิจัยหลักประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของอับเดลลาซีส (Abdelaziz, 2022, pp.24-33) ซึ่งกล่าวว่า ธรรมาภิบาลช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพ การทำงานผ่านการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ เพิ่มความรับผิดชอบต่อ ให้ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียที่หลากหลายมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และส่งเสริมความโปร่งใส สิ่งเหล่านี้จะช่วยปรับปรุง

ประสิทธิภาพโดยส่งผลให้มีแนวปฏิบัติด้านการสอนที่มีคุณภาพสูง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในเชิงบวก และบริการด้านการศึกษามีคุณภาพ

2. ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารสามารถบริหารจัดการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จัดระบบการดำเนินงานวิชาการโดยมีการวางแผน กำหนดทิศทางให้สามารถดำเนินการจนเกิดประสิทธิผลตามที่ตั้งไว้ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองความแตกต่าง โดยครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามบริบทและวัฒนธรรม เน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ผู้บริหารจะเป็นผู้นำของคณะครู บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ซึ่งจะดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียน มีระบบการวัดและประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ยึดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของนักเรียน มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ คอยส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนความรู้ต่าง ๆ ร่วมกัน ส่งเสริม สนับสนุนในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา มีเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้นักเรียนทุกคน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สมรรถนะของนักเรียน และเพียงพอต่อความต้องการของการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธสิริ จักขุรัตน์ (2566, หน้า 107) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษามีการดำเนินการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายของสถานศึกษา มีการประสานความร่วมมือกับฝ่ายต่างๆ มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการอย่างเหมาะสม

2.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนตามความชำนาญที่เหมาะสม ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญและบูรณาการเรียนรู้อยู่กับกลุ่มวิชาอื่นๆ และ/หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง ร่วมกับการใช้กระบวนการกลุ่ม ใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และนำผลการประเมินมาปรับปรุง

พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ที่เป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของนิยม รัชตะวัฒน์วินัย (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็ก จังหวัดนครสวรรค์ มีระดับผลการวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสถานศึกษามีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมชัดเจน ทุกคนมีแนวปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย พร้อมทั้งนำผลการเรียนมาวิเคราะห์ใช้ในการพัฒนา นักเรียน และรายงานผลการเรียนให้เป็นระบบสม่ำเสมอ ซึ่งจะบ่งบอกถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของดาราวรรณ กลั่นเขตร์การณ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 มีระดับผลการวิจัยด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับมาก

2.3 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสถานศึกษามีสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการอย่างเหมาะสม ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อ ผ่านการอบรม ศึกษาดูงาน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นต้น เมื่อครูและบุคลากรสามารถสร้างสื่อ นวัตกรรมเองได้แล้ว จึงสามารถนำสื่อนวัตกรรมไปเผยแพร่ผลงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนและเกิดกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของวีรภัทร รักดีพงษ์ (2565, หน้า 245) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษายุคดิจิทัล ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากำแพงเพชร มีระดับผลการวิจัยด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.4 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากสถานศึกษามีการนิเทศภายในสถานศึกษาด้วยวิธีการที่

หลากหลายและเป็นประจำสม่ำเสมอ ทั้งการนิเทศการดำเนินงานของกลุ่มงานวิชาการและการเรียนการสอนของครูและบุคลากร โดยใช้เครื่องมือการนิเทศที่เหมาะสม และปรับปรุงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ซึ่งสามารถทำให้การดำเนินงานในด้านต่างๆ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของกรรณิกา อรรถชัยยะ (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต มีระดับผลการวิจัยด้านการนิเทศการศึกษายู่ในระดับมาก

2.5 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายดำเนินการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียน ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแล้วดำเนินการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ถ้ามีการพบเจอจุดที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไข สถานศึกษาจะนำผลการประเมินหลักสูตร มาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นเป็นประจำ สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของนุรโสภา หลังบุเต๊ะ (2565, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 มีระดับผลการวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูงมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดี ทำตามกฎหมายระเบียบ ร่วมกับการมีคุณธรรม จริยธรรม ทำให้การปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพื่อมุ่งให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สถานศึกษา ซึ่งระดับความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน แต่ถือว่ยังเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันที่เป็นในทางบวกโดยงานวิจัยของพระอภิสิทธิ์ วงศ์เมืองจันทร์ (2564, หน้า 152) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะว่า ครูในโรงเรียนให้ความสำคัญและนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนอยู่ในระดับหนึ่งซึ่งยังไม่สูงมาก

และสอดคล้องกับงานวิจัยของอับดุลลาฮี (Abdullahi, 2019, p.1) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ประเด็น ธรรมชาติของระบบการศึกษาและการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในรัฐควาราร ประเทศไนจีเรีย พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก ซึ่งต้องดำเนินการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ ตลอดจนส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดการจัดการที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเนียมห์ (Niamh, 2011, abstract) ได้ทำการวิจัย พบว่า หน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญของสถานศึกษา เพราะมีส่วนช่วยให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ของสถานศึกษา เช่น การปรับปรุงกระบวนการทำงาน การประชุม เอกสารสำคัญต่างๆ ซึ่งความสำเร็จหรือประสิทธิผลของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารกับสมาชิกในสถานศึกษา อิทธิพลของฝ่ายบริหารและหัวหน้างานมีความสำคัญต่อระบบความคิด ควรมีการแบ่งอำนาจอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และเกิดความคุ้มค่าในการทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งผลให้การดำเนินงานสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมชาติกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ภาพรวม มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การบริหารตามหลักธรรมชาติในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารควรบริหารงานให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเป้าหมายและเกิดความคุ้มค่ามากที่สุด โดยให้มีการดำเนินงานเสร็จแล้วภายในระยะเวลาที่กำหนด สร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา เคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างของแต่ละบุคคล รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวังและความต้องการที่หลากหลายอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม

1.2 ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรร่วมมือกับครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียวิเคราะห์ความต้องการและให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน เพื่อพัฒนาหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและมีความสอดคล้องกับท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญใน

การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ครูและบุคลากรจะต้องมีการใช้และพัฒนาสื่อ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน จากนั้นดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง พร้อมทั้งดำเนินการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น แล้วนำมาใช้ในการพัฒนานักเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูงมาก ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ควรส่งเสริมสนับสนุนให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาอยู่ในระดับที่ดีอยู่เสมอ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล อีกทั้งเน้นย้ำผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ซึ่งผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเมื่อใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานมากขึ้น ประสิทธิภาพของงานนั้นก็จะดีขึ้นด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ทั้งหมด ไม่เพียงแต่ในโรงเรียนขยายโอกาส เนื่องจากจะทำให้ทราบว่าผู้บริหารสถานศึกษาทั้งหมดมีการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารมากน้อยเพียงใด และผลของการดำเนินงานด้านต่างๆ นั้น บรรลุผลตามเป้าหมายเท่าใด

2.2 ควรศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในด้านอื่นๆ เช่น ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป

บรรณานุกรม

- กมลพรรณ พึ่งด้วง. (2560). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กรรณิกา อรรถชัยยะ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ :
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2550). กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก. หน้า 29-30.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : ชุมชน
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2556). คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล.
กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2546). เทคโนโลยีการศึกษา : สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนา
หนังสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2557). เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. สืบค้น พฤษภาคม 1, 2567, จาก
http://www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html.
- จรวยพร ธรณินนทร์. (2552). 12 ไม่ได้สูตรสำเร็จข้าราชการ. กรุงเทพฯ : อินสปายร์ นานมีบุ๊คส์.
- จรัส สุวรรณเวลา. (2553). จุดบอดบนทางสู่ธรรมาภิบาล บทบาทของบอร์ดองค์การมหาชน
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรุณี แก้วเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการ
ปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). การบริหารงานองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์. (2560). ธรรมาภิบาลในการบริหารการศึกษากับความเป็นเลิศในผลลัพธ์ด้าน
บุคลากร. วารสารบริหารการศึกษา มศว., 14(26), 104-117.

- จันทราณี สงวนนาม. (2553). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 3).
นนทบุรี : บั๊ค พอยท์.
- จิตต์พิชชา จริยา. (2563). **การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ลำปาง เขต 3. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.**
- จิตติมา วรณศรี. (2557). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก : รัตนสุวรรณ.**
- จิรนาถ ภูริเศวตกำจร, อนันต์ ไกรบำรุง, และชนิษฐา แก้วเอียด. (2563). **การบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา
เขต 1. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 12(1), 25-26.**
- จุฑากาญจน์ เก่งกลกิจ. (2564). **การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขต
ธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. การค้นคว้าอิสระ
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- ชนมพรรษ เทียมดวงแข. (2566). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย
หนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). **การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม : ที่ควพี.**
- _____. (2553). **การประเมินการเรียนรู้** (พิมพ์ครั้งที่ 3). มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). **การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วิพรินทร์.**
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2550). **ทฤษฎีการบริหาร. (ม.ป.ท.).**
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2549). **การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา
(พิมพ์ครั้งที่ 4). ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.**
- ดราวรรณ กลั่นเขตร์การณ. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.**
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2548). **รายงานการวิจัยโครงการขยายผลเพื่อนำตัวชี้วัดการบริหารกิจการ
บ้านเมืองที่ดีระดับองค์กรไปสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.**
- _____. (2561). **หลักธรรมาภิบาลจากแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : สถาบัน
พระปกเกล้า.**

- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2556). **ทฤษฎีองค์การมุมมองต่างกระบวนทัศน์**. กรุงเทพฯ : ดี.เค.ปรี้นติ้งเวิลด์.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). **การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติการทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : เนติกุล.
- ธวัช แสงรัตน์. (2542). **การบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ธวัชชัย ตั้งอุทัย. (2557). **ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ**. สืบค้น เมษายน 28, 2567, จาก <http://www.slideshare.net/twatchait/ss-38314050>.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. กรุงเทพฯ : วี.อินเตอร์พรีนท์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). **สภาพการปัญหาบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- _____. (2557). **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- นิตยา สุตยอด. (2565). **การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4**. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(1), 187-188.
- นิยม รัชตะวัฒน์วินัย. (2560). **แนวทางการบริหารงานวิชาการตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นิรมล ศตวุฒิ. (2551). **การพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นุรไลลา หลั่งปุเต๊ะ. (2565). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3**. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บรรจบ บุญจันทร์. (2556). **การบริหารสถาบันเพื่อความเป็นเลิศ**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2554). **หลักการวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). **การพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปณิธาน กมลเศษ. (2560). **หลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดร้อยเอ็ด**. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 14(65), 125-126.

ปธาน สุวรรณมงคล. (2558). **การบริหารงานภาครัฐกับการสร้างธรรมาภิบาล**. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.

ประเทือง สังข์นาค. (2546). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา.

ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). **หลักการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

ปราชญา กล้าผจญ, และศิริพงษ์ เสาภายน. (2555). **Determined Administrative Principles**

ภาคที่ 3 หลักการเชิงคิดวินิจฉัย. กรุงเทพฯ : ก. พล.

ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2563). **การบริหารวิชาการในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน**

(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มิน เซอร์วิส ซัพพลาย.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

ปิติเทพ อยู่เย็นยง. (2546). **ธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคม**. กรุงเทพฯ : บพิธ.

พงษ์พิพัฒน์ นารินรักษ์. (2563). **ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ**

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พนัส หันนาคินทร์. (2542). **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

พรรณา ไชยศรี. (2564). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัด**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วารสารการบริหารการศึกษา

และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 9(34), 43.

พระอภิสิทธิ์ วงศ์เมืองจันทร์. (2564). **ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับ**

ประสิทธิผลการปฏิบัติงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบางนา

กรุงเทพมหานคร. วารสารศึกษาศาสตร์ มจร, 9(2), 152.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 8).

กรุงเทพฯ : เจริญผล.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2550). **การจัดและการบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภูชงค์ อังคปรีชาเศรษฐ์, และกิตติ จรรย์ยานนท์. (2532). **เทคโนโลยีทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). **การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ประชาชน องค์กร ปกครอง**

ส่วนท้องถิ่น และราชการ. นนทบุรี : ไทยร่มเกล้า.

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2554). **การสร้างผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์** (พิมพ์ครั้งที่ 10).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รัชยา ภักดีจิตต์. (2557). **ธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารภาครัฐและเอกชน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2555). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน** (พิมพ์ครั้งที่ 7). สงขลา : นำศิลป์โฆษณา.
- ลักษณะประภา สุวรรณสมบัติ. (2565). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพสถานศึกษาตามแบบชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี**.
- วนิดา ฉัตรวิราคม. (2554). **การนิเทศและการแก้ปัญหาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2555). **การนิเทศการสอน** (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____, ปริญญ์ กิจรุ่งเรือง, และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2560). **การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรู๊ป.
- วัชร บุนนาคสิงห์. (2544). **การบริหารหลักสูตร** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วัชร เวชฉะลียง. (2564). **ธรรมาภิบาลของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร**.
- วันชัย มีชาติ. (2550). **การบริหารองค์การ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒนาผล. (2553). **จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : จริยสุนิทวงศ์.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2551). **องค์การและการจัดการ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ธนรัช.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). **การบริหารหลักการและทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- วีรภัทร ภักดีพงษ์. (2565). **แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษายุคดิจิทัล ตามหลักสัปปุริสธรรม 7 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร**. **วารสารวิจัยวิชาการ, 5(4), 245.**

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2556). **เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ.**

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีระยุทธ พรพจน์ธรรมาส. (2557). องค์ประกอบของธรรมาภิบาลในโรงเรียน. **วารสารนักบริหาร, 34(1), 86.**

สงัด อุทรานันท์. (2532). **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.

_____. (2555). **การนิเทศ หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.

สถาบันพระปกเกล้า. (2546). **ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล.** นนทบุรี : ผู้แต่ง.

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. (2553). **ยุทธศาสตร์การพัฒนาวชิชาชีพผู้บริหารศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่.** กรุงเทพฯ : เอส.พี.เอ็น.

สมคิด บางโม. (2552). **องค์การและการจัดการ.** กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒนา.

สมคิด เลิศไพฑูรย์, และคนอื่นๆ. (2556). **ท้องถิ่นโปร่งใส.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สมเดช สีแสง. (2543). **คู่มือปฏิบัติราชการและเตรียมสอบผู้บริหารการศึกษา.** ชัยนาท : เรียงดี.

สมนึก ภัททิยธนี. (2551). **การวัดผลการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กาฬสินธุ์ : ประสาน.

สมพงศ์ เกษมสิน. (2514). **การบริหาร.** กรุงเทพฯ : เกษมสุวรรณ.

สมพร โตนวล. (2551). **การสอนสังคมศึกษา.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). **หลักการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ไทยร่มเกล้า.

_____. (2553). **การบริหารงานวิชาการ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บัณฑิตพวย.

สัมมา รณิธย์. (2556). **หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. (2565). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้น**

พื้นฐาน (พ.ศ. 2563-2565) ทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ.2565. เพชรบูรณ์ : ผู้แต่ง.

_____. (2566). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.** เพชรบูรณ์ : ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2546). **พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546.** ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก. หน้า 2.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2551). **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการปฏิรูปแบบนิติบุคคล.**

กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (2548). **คู่มือการปฏิบัติงานขององค์การ**

มหาชนตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ : สหพัฒน.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.). (2555). **หลักธรรมาภิบาลของการบริหาร**

กิจการบ้านเมืองที่ดี. กรุงเทพฯ : คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). **แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา**

และสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม**

แห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566 – 2570. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542ก). **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ**

บ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง. หน้า 15.

_____. (2542ข). **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง**

และสังคมที่ดี พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง. หน้า 26-27.

สิทธิพร ไชยคินี. (2566). **แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. วารสารนิเชษฐาราม วัดจอมมณี, 6(3), 43-44.

สุกัญญา แซ่ม้อย. (2565). **การบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผัน.**

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทธสิริ จักขุรัตน์. (2566). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการทำงานเป็นทีมใน**

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3.

วารสารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 7(1), 107.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). **หลักการบริหารและทฤษฎีการบริหารการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.

สุมาลี จันทรชลอ. (2542). **การวัดและประเมินผล.** กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

สุเมธ แสงนิมิต. (2552). **ภาวะผู้นำกับธรรมาภิบาลในการบริหารงานองค์การปกครอง**

ส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.

สุรพล พุฒคำ. (2544). **โครงสร้างการจัดการในสถานศึกษา.** ลพบุรี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ

เทพสตรี.

เสน่ห์ จัยโต. (2557). **มิติใหม่การบริหารธรรมาภิบาลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น.** นนทบุรี :

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.

เสาวลักษณ์ พรหมณะ. (2560). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา**

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. วารสาร

บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 14(65), 187.

- หวน พันธุ์พันธ์. (2550). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- อภิชาติ คำสวัสดิ์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย. **วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล**, 8(2), 54.
- อัจฉราพร กริ่งไกร. (2558). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. **วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 10(3), 155.
- อัญชลี โพธิ์ทอง. (2556). **การบริหารงานบุคลากรและการนิเทศงาน**. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์ และสตูดิโอ.
- อัญชลี โล่เสียงสาย. (2565). การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. **วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร**, 5(1), 16-17.
- อัมพร อารังลักษณ์. (2553). **การบริหารปกครองสาธารณะ : การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21**. ปทุมธานี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อานันท์ ปันยารชุน. (2542). **ธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัย**. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร จามรมาน, และคนอื่นๆ. (2553). **การควบคุม การวัดประเมินและการจัดการความรู้**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์, ปิณรส มาลากุล ณ อยุธยา, และสุกัญญา ทองนาค. (2553). **การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Abdelaziz, S. (2022, December). The relation between good governance and improving performance in the higher education -he- institutions. **Business and Management Studies**, 24-33.
- Abdullahi, N.J.K. (2019, September-November). Good Governance Issues in Education System and Management of Secondary Schools in Kwara State Nigeria. **eJournal of Education Policy**, 1.
- Aikens, A.M. (2002). Parental involvement: The Key to Academic Success. Doctoral dissertation, Fielding Graduate University. **Dissertation Abstracts Internationa**, 63(6), 2105-A.

- Anderson, T.P. (1997). Using models of instruction. In C.R. Dills and A.J. Romis Zowski (Eds.), **Instructional development paradigms**. Englewood Cliffs, NJ : Education Technology.
- Asian Development Bank. (2008). **Strategy 2020 the Long-Term Strategic Framework of the Asian Development Bank 2008–2020**. Mandaluyong City : author.
- Austen, S., Swepson, P., & Marchant, T. (2012). **Governance and school boards in non-state schools in Australia**. Doctoral dissertation, Griffith University.
- Barnett, R.. (2006, May). The ideal of academic administration. **Journal of Philosophy of Education, 27(2)**, 179-192.
- Beach, D., & Reinhartz, J. (2000). **Supervisory leadership: Foccus on instruction**. Massachusetts : Allyn & Bacon.
- Blumel, C.M. (2000). **Foreign aid, donor coordination and the pursuit of good governance**. Doctoral Dissertation, University of Maryland.
- Campbell, R.F. (1975). **Introduction to education administration**. Boston : McGraw-Hall.
- Centre for Teaching and Learning. (2017). **Curriculum design handbook**. Retrieved May 2, 2024, from <https://healthsci.queensu.ca/opdes/source/opdes/Curriculum%20Design%20Handbook%5B2%5D.pdf>.
- Clarke, V.C.B. (2001). **In search of good governance: Decentralization and democracy in Ghana**. Doctoral dissertation, Northern Illinois University.
- Cronbach, L.J. (1970). **Essentials of psychological test** (5th ed.). New York : Harper Collins.
- Dale, E. (1969). **Audio-visual methods in teacher** (3rd ed). New York : The Dryden Press.
- Daud, Y., et al. (2018, October). Teaching and learning supervision, teachers' attitude towards classroom supervision and students' participation. **International Journal of Instruction, 11(4)**, 513-526.

- Desautel, R.A. (1977). Administrative Role Perceptions of North Dakota Elementary School Principals as Related to Five Selected Dimensions of Administrative Function. Doctoral dissertation, University of North Dakota. **Dissertation Abstracts Internationnal**, 8.
- Ebel, R.L., & Frisbie, D.A. (1986). **Essentials of educational measurement**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Erickson, C.W. (1970). **Administering instructional media programmes**. New York : RR Bouker.
- Eye, G.G., Netzer, L.A., & Krey, R.D. (1971). **Supervision of instruction** (2nd ed.). New York : Harper & Row USA.
- Fayol, H. (1916). **General and industrial management**. Washington, DC : Robert Brookings Charles Scripner's Sons.
- Fester, J., & Kettl, D. (1991). **The politics of the administrative process**. New Jersey : Chatham House.
- Fisk, S.R. (1975). **Administration behaviour in education**. New York : Holt Rinehart & Winston.
- Forest, J., & Kinser, K. (2002). **Higher education in the united states: An encyclopedia**. Oxford : ABC-CLIO.
- Gay, L.R. (1985). **Education evaluation and measurement**. Columbus : Charles E. Merrill.
- Gibson, J.L. (2000). **Organizations: Behavior structure process** (10th ed.). New York : McGraw Hill.
- Glickman, C.D. (1990). **Supervision of instruction: A developmental approach** (2nd ed.). Boston : Allyn & Bacon.
- Goldhammer, R., et al. (1980). **Clinical supervision: Special methods for the supervision of teacher** (2nd ed). New York : Holt Rinehart & Winston.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of education** (3rd ed). New York : McGraw Hill.
- Gorton, A.R. (1983). **School leadership and administration: Important concepts, case studies, and simulations**. Dubuque, Iowa : Wm. C. Brown.
- Graham, J., et al. (2003). **Governance principles for protested areas in the 21st century**. Ottawa : Institute on Governance.

- Greenwood, W.T. (1965). **Management and organizational behavior**. Ohio : South Western.
- Griffiths, D.E. (1956). **Human relations in school administration**. New York : Appleton Century.
- Gronlund, N.E. (1981). **Measurement and evaluation in teaching**. New York : Macmillan.
- Gunter, M.A., Estes, T.H., & Schwab, J. (1995). **Instruction a model approach**. Boston : Allyn & Bacon.
- Hallinger, P., & Murphy, j. (1985). Assessing the instructional management behavior of principals. **The Elementary School Journal**, 86(2), 217-224.
- Harris, A.J., & Sipay, R.E. (1979). **How to teach reading a competency – based program**. London : Longman.
- Harris, B.M. (1985). **Supervisory behavior in education** (3rd ed). New Jersey : Prentice–Hall.
- Heinich, R., Molenda, M., & Russell, J.D. (1985). **Instructional media and the new technologies of instruction**. New York : Wiley.
- Herbert A.S. (1966). **Administrative bahavior**. New York : McMillet, Hills, California : Sage.
- Hinkle, D.E., William, W., & Stephen, G.J. (1998). **Applied statistics for the behavior sciences** (4th ed). New York : Houghton Mifflin.
- Hoy, W.K., & Miskel, C.G. (2001). **Education administration: Theory, research and practice** (6th ed.). New York : McGraw-Hill.
- Japan International Cooperation Agency (JICA). (2024). **Governance**. Retrived April 25, 2024, from <https://www.jica.go.jp/english/activities/issues/governance/index.html>.
- John, W.B. (1981). **Research in education** (4th ed.). New Jersey : Prentice – Hall.
- Joyce, B., & Weil, M. (1986). **Model of teaching** (3rd ed.). London : Prentice-Hall.
- Katola, M.T. (2014). Incorporation Of Traditional Afican Cultural Values In The Formal Education System For Development, Peace Building And Good Governance. **European Journal of Research in Social Sciences**, 31-38.

- Kibler, R.J. (1970). Behavioral objective and instructional process. In Milton Muse (Ed.), **Selected reading for the introduction to the teaching**. New York : Allyn & Bacon.
- Kimbroug, R.B., & Nummery, M.Y. (1983). **Education administration**. New York : Macmillan.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. **Education and Psychological Measurement**, 30(3), 608.
- Laudon, K.C. & Laudon, J.P. (2007). **Management information systems: Organization and technology** (5th ed). New York : McMillan.
- Lee, M., & Vanhorn, J.C. (1983). **Academic administration: Planning, budgeting and decision making with multiple objective**. Lincoln : University of Nebraska.
- Lewy, A. (1991). **National and school-based development**. Paris : UNESCO International institute for educational planning. France.
- Likert, R. (1964). **The human organization: Its management and value**. New York : McGraw-Hil.
- Lipham, J.M., & Hoeh, J.A. (1974). **The principalship: foundations and functions**. Michigan : Harper & Row.
- Miller, V. (1965). **Administration of American school**. New York : McMillan.
- Nahavandi, A., & Malekzadeh, A.R. (1990). **Organizational behavior: The person organizational fit**. New Jersey : Prentice-Hall.
- Niamh, M.B. (2011). **Governance matters: Applying principles of good governance in a school board context**. Doctoral Dissertation, University College Dublin.
- Organization for Economic Co-operation and Development. (2004). **OECD Principles of Corporate Governance Organization for Economic Co-Operation and Development**. Paris : OECD Publications Service.
- _____. (2009). **Practical guide to corporate governance**. Washington DC : Pennsylvania Ave.
- Ramseyer, J.A., et al. (1995). **Factor affecting education administration**. Ohio : Ohio State University.

- Santiago, V.M.E. (2010). **The relationship of mental models to learning and partnerships between academic and student affairs deans in Puerto Rican undergraduate education.** Doctoral dissertation, Walden University.
- Saylor, J.G. (1981). **Curriculum planning for better teaching and learning.** New York : Holt, Rinehart & Winston.
- _____, & Alexander, W.M. (1974). **Planning curriculum for school.** New York : Holt, Rinehart & Winston.
- Sergiovanni, T.J., et al. (1980). **Education governance and administration.** Englewood Cliffs, ZN.J. : Prentice Hall.
- Smith, E.W., et al. (1971). **Teach educational encyclopedia.** New Jersey : Prentice-Hall.
- Soren, V., et al. (2007). **Good governance decentralization and local economic development.** Italy : Via Catania.
- Steers, R.M. (1977). **Organizational effectiveness: A behavioral view.** Santa Monica : CA Goodyear.
- Taba, H. (1962). **Curriculum development: Theory and practice.** New York : Harcourt, Brace & World.
- Taylor, F.W. (1916). **The principles of scientific management.** New York : Harper.
- Thompson, B.C. (2019). Collaborative action research in academic administration. **West East Journal of Social Sciences**, 8(1), 227-249.
- Thorndike, R.L., & Hagen, E.P. (1977). **Measurement and evaluation in psychology and education** (4th ed). New York : John Wiley & Sons.
- Tyler, L.E. (1969). **Test and measurements.** New Delhi : Prentice-Hall of India (Private) LTD.
- United Nation. (2015). **Global and National Leadership in Good Governance.** Retrived April 25, 2024, from <https://www.un.org/en/chronicle/article/global-and-national-leadership-good-governance>.
- United Nations and Development Programme. (1997). **Corruption and good governance: Discussion paper 3, management development discussion, bureau for policy and programme support.** New York : United Nations Development Programme.

United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific. (n.d.). **What Is Good Governance**. Bangkok : United Nations publication.

World Bank. (1992). **Governance and development**. Washington D.C. : The World Bank.

World Bank Institute. (2009). **Governance Matters 2009: World Governance Indicators 1996 – 2008**. Research at The world bank.

Zaman, K. (2016, February). Quality guidelines for good governance in higher education across the globe. **Pacific Science Review B: Humanities and Social Sciences**, 1-7.

Zhao, Y. (2009, May). Comments on the Common Core Standards Initiative. **AASA Journal of Scholarship**, 6(3), 46-54.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลและศึกษาประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

3. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง อายุ อำเภอลักษณะและประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 โดยใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ

4. ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงและขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม จะใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

นางสาวรับพร กรมกอง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา)

☐ ครู

3. อายุ

☐ น้อยกว่า 30 ปี

☐ 30 – 40 ปี

☐ มากกว่า 40 ปี

4. อำเภอ

☐ วิเชียรบุรี

☐ ศรีเทพ

☐ หนองไผ่

☐ บึงสามพัน

5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

☐ น้อยกว่า 5 ปี

☐ 5 – 10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของระดับความคิดเห็นให้ท่านพิจารณา
การดำเนินการการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3 ซึ่งกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. หลักประสิทธิภาพ						
1	ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า					
2	ผู้บริหารอำนวยความสะดวกการใช้ทรัพยากร เพื่อให้การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ					
3	ผู้บริหารมีส่วนในการสนับสนุนเพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินงานให้น้อยลง					
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้การปฏิบัติงานเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม					
5	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของสถานศึกษา					
2. หลักประสิทธิผล						
6	ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ที่ชัดเจน					
7	ผู้บริหารปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา					
8	ผู้บริหารมีการวางแผนเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน					
9	ผู้บริหารสร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน					
10	ผู้บริหารจัดการแก้ไขปัญหาความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดปัญหาในสถานศึกษา					
11	ผู้บริหารติดตามประเมินผลการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
12	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาการปฏิบัติงานของตนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง					
3. หลักการตอบสนอง						
13	ผู้บริหารมีการจัดการระบบการให้บริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และถูกต้องตามระเบียบขั้นตอน					
14	ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
15	ผู้บริหารส่งเสริมการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จนเกิดความพึงพอใจในการรับบริการ					
16	ผู้บริหารกำกับดูแลให้งานสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด					

ข้อที่	การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
4. หลักการรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้						
17	ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อการทำงาน					
18	ผู้บริหารใส่ใจปัญหา และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา					
19	ผู้บริหารเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคลากรในสถานศึกษา					
20	ผู้บริหารสามารถตอบคำถามและชี้แจงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เมื่อเกิดข้อสงสัย					
21	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการทำงานของทุกฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ					
22	ผู้บริหารรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณชน					
5. หลักเปิดเผยและโปร่งใส						
23	ผู้บริหารบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้					
24	ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจให้กับครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา					
25	ผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ					
26	ผู้บริหารบริหารจัดการระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก					
6. หลักนิติธรรม						
27	ผู้บริหารนำหลักกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด					
28	ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม					
29	ผู้บริหารไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน					
30	ผู้บริหารคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา					
7. หลักความเสมอภาค						
31	ผู้บริหารให้บริการโดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา และอื่นๆ					
32	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เข้าถึงการรับบริการ					

ข้อที่	การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
33	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้เข้าถึงการรับบริการ					
34	ผู้บริหารให้บริการอย่างยุติธรรม และเท่าเทียมต่อผู้รับบริการ					
8. หลักการกระจายอำนาจ						
35	ผู้บริหารจัดโครงสร้างการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่างๆ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและหน้าที่อย่างชัดเจนเหมาะสม					
36	ผู้บริหารมอบอำนาจในการดำเนินงานให้หัวหน้าฝ่ายต่างๆตามความรู้ความสามารถ					
37	ผู้บริหารให้สิทธิแก่ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจ เพื่อดำเนินงานของสถานศึกษาตามหน้าที่ของตน					
9. หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ						
38	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา ครู และบุคลากรภายในสถานศึกษาเสนอความคิดเห็น					
39	ผู้บริหารแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
40	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน					
41	ผู้บริหารใช้วิธีการที่เหมาะสมในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบ					
10. หลักคุณธรรมและจริยธรรม						
42	ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษาเป็นประจำสม่ำเสมอ					
43	ผู้บริหารมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานจนบรรลุผลตามที่ตั้งไว้					
44	ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่อย่างมีศีลธรรม คุณธรรม					
45	ผู้บริหารปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรม สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของระดับความคิดเห็นให้ท่านพิจารณา
การดำเนินการประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ซึ่งกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา						
1	ผู้บริหารจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนตามความชำนาญและความเหมาะสม					
2	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ					
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มวิชาอื่นๆ และ/หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น					
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อและจัดแหล่งการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ค้นคว้าเพิ่มเติม					
5	ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู					
2. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา						
6	ผู้บริหารร่วมมือกับคณะครูวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อนำผลที่ได้มาวางแผนพัฒนาหลักสูตร					

ข้อที่	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
7	ผู้บริหารดำเนินการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และความ ต้องการของนักเรียน					
8	ผู้บริหารติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ					
9	ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นเป็นประจำทุกปี					
3) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน						
10	ผู้บริหารส่งเสริมให้กลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มกำหนดกฎเกณฑ์ หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมกับนักเรียน					
11	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย					
12	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง					
13	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูรายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ					
14	ผู้บริหารร่วมมือกับครูนำผลการเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อใช้หาวิธีการในการพัฒนานักเรียน พัฒนาการสอนและพัฒนาหลักสูตร					
4. การนิเทศการศึกษา						
15	ผู้บริหารมีการนิเทศภายในงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาเป็นประจำ					
16	ผู้บริหารใช้เครื่องมือสำหรับการนิเทศที่เหมาะสม					
17	ผู้บริหารจัดบุคลากรเพื่อนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง					
18	ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร					
19	ผู้บริหารปรับปรุงระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อที่	ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
20	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้สื่อและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการทำงาน					
21	ผู้บริหารจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการอย่างเหมาะสม					
22	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้และพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนการสอน					
23	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อ เช่น การอบรม ศึกษาดูงาน เป็นต้น					
24	ผู้บริหารสนับสนุนครูผลิตสื่อนวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่น ๆ					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตารางหาค่าเฉลี่ยผลความสอดคล้องของแบบสอบถาม

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหาร
งานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

1. การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

ข้อที่	ข้อความถามของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1. หลักประสิทธิภาพ									
1	ผู้บริหารกำหนดนโยบายที่สนับสนุนการใช้ ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
2	ผู้บริหารอำนวยความสะดวกการใช้ทรัพยากร เพื่อให้การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ	0	0	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
3	ผู้บริหารมีส่วนในการสนับสนุนเพื่อลดขั้นตอนและ ระยะเวลาในการดำเนินงานให้น้อยลง	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้การปฏิบัติงานเกิดประโยชน์ สูงสุดแก่ส่วนรวม	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการช่วยลดภาระค่าใช้จ่าย ของสถานศึกษา	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
2. หลักประสิทธิผล									
6	ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และ กลยุทธ์ที่ชัดเจน	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
7	ผู้บริหารปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ของ สถานศึกษา	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
8	ผู้บริหารมีการวางแผนเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
9	ผู้บริหารสร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็น ระบบและมีมาตรฐาน	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
10	ผู้บริหารจัดการแก้ไขปัญหาคความเสี่ยงที่จะ ก่อให้เกิดปัญหาในสถานศึกษา	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความถามของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	4	5			
11	ผู้บริหารติดตามประเมินผลการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
12	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาการปฏิบัติงานของตนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
3. หลักการตอบสนอง									
13	ผู้บริหารมีการจัดการระบบการให้บริการได้อย่างสะดวก รวดเร็วและถูกต้องตามระเบียบขั้นตอน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
15	ผู้บริหารส่งเสริมการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จนเกิดความพึงพอใจในการรับบริการ	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
16	ผู้บริหารกำกับดูแลให้งานสำเร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
4. หลักการระับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้									
17	ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
18	ผู้บริหารใส่ใจปัญหา และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
19	ผู้บริหารเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคลากรในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
20	ผู้บริหารสามารถตอบคำถามและชี้แจงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เมื่อเกิดข้อสงสัย	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
21	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการตรวจสอบการทำงานของทุกฝ่ายอย่างสม่ำเสมอ	1	1	0	0	1	3	0.6	ใช้ได้
22	ผู้บริหารรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณชน	0	0	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความถามของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	4	5			
5. หลักเปิดเผยและโปร่งใส									
23	ผู้บริหารบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสร้างความไว้วางใจให้กับครูและบุคลากร ภายในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
25	ผู้บริหารเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อ ผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
26	ผู้บริหารบริหารจัดการระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้มี ส่วนได้ส่วนเสียเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
6. หลักนิติธรรม									
27	ผู้บริหารนำหลักกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ มาปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
28	ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความเป็นธรรม	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
29	ผู้บริหารไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
30	ผู้บริหารคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา	0	0	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
7.หลักความเสมอภาค									
31	ผู้บริหารให้บริการโดยไม่แบ่งแยกเพศ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา และอื่นๆ	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
32	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และ ชุมชน เข้าถึงการรับบริการ	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
33	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษได้เข้าถึงการรับบริการ	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
34	ผู้บริหารให้บริการอย่างยุติธรรม และเท่าเทียมต่อ ผู้รับบริการ	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความถามของการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	4	5			
8. หลักการกระจายอำนาจ									
35	ผู้บริหารจัดโครงสร้างการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่างๆ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบและหน้าที่อย่างชัดเจนเหมาะสม	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
36	ผู้บริหารมอบอำนาจในการดำเนินงานให้หัวหน้าฝ่ายต่างๆ ตามความรู้ความสามารถ	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
37	ผู้บริหารให้สิทธิแก่ผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจเพื่อดำเนินงานของ สถานศึกษาตามหน้าที่ของตน	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
9. หลักการมีส่วนร่วมและการพยายามแสวงหาฉันทามติ									
38	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกสถานศึกษา ครู และบุคลากรภายในสถานศึกษาเสนอความคิดเห็น	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
39	ผู้บริหารแสวงหาฉันทามติหรือข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
40	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
41	ผู้บริหารใช้วิธีการที่เหมาะสมในการยุติข้อขัดแย้งในกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบ	0	0	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
10. หลักคุณธรรมและจริยธรรม									
42	ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่บุคลากรในสถานศึกษาเป็นประจำสม่ำเสมอ	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
43	ผู้บริหารมีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานจนบรรลุผลตามที่ตั้งไว้	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
44	ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่อย่างมีศีลธรรม คุณธรรม	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
45	ผู้บริหารปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้

2. ประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3

ข้อที่	ข้อความถามของประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา									
1	ผู้บริหารจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนตามความชำนาญและความเหมาะสม	0	0	1	1	1	3	0.6	ใช้ได้
2	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
3	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และบูรณาการการเรียนรู้กับกลุ่มวิชาอื่นๆ และ/หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
4	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อและจัดแหล่งการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ค้นคว้าเพิ่มเติม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5	ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
2. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา									
6	ผู้บริหารร่วมมือกับคณะครูวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำผลที่ได้มาวางแผนพัฒนาหลักสูตร	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
7	ผู้บริหารดำเนินการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ชุมชนท้องถิ่น และความต้องการของนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความถามของประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	4	5			
8	ผู้บริหารติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
9	ผู้บริหารนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้นเป็นประจำทุกปี	1	0	1	0	1	3	0.6	ใช้ได้
3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน									
10	ผู้บริหารส่งเสริมให้กลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มกำหนดกฎเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมกับนักเรียน	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
11	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและหลากหลาย	0	1	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
12	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนตามสภาพจริง	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
13	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูรายงานผลการเรียนอย่างเป็นระบบ	0	1	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
14	ผู้บริหารร่วมมือกับครูนำผลการเรียนมาวิเคราะห์ เพื่อใช้หาวิธีการในการพัฒนานักเรียน พัฒนาการสอนและพัฒนาหลักสูตร	1	1	1	0	1	4	0.8	ใช้ได้
4. การนิเทศการศึกษา									
15	ผู้บริหารมีการนิเทศภายในงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาเป็นประจำ	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
16	ผู้บริหารใช้เครื่องมือสำหรับการนิเทศที่เหมาะสม	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
17	ผู้บริหารจัดบุคลากรเพื่อนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความถามของประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	4	5			
18	ผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
19	ผู้บริหารปรับปรุงระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	1	0	1	1	1	4	0.8	ใช้ได้
5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา									
20	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้สื่อและเทคโนโลยีที่มีคุณภาพเหมาะสมกับการทำงาน	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
21	ผู้บริหารจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1.0	ใช้ได้
22	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูใช้และพัฒนาสื่อในการจัดการเรียนการสอน	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการผลิตสื่อ เช่น การอบรม ศึกษาดูงาน เป็นต้น	1	0	0	1	1	3	0.6	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสนับสนุนครูผลิตสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอน เพื่อใช้จัดการเรียนรู้ เผยแพร่ผลงาน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานอื่น ๆ	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. อาจารย์ ดร.เนติ เกลียวเรศ	ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. อาจารย์ ดร.กรรณิ แพนพรหม	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. อาจารย์ ดร.ธัญนันท์ ทองบุญตา	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.....

ที่ ๔๔๕/๒๕๖๗ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติแต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวรับพร กรมทอง รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๑ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๓ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขออนุมัติแต่งตั้งจากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ศัสกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.....

ที่ ๔๔๖/๒๕๖๗.....วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗.....

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....

เรียน อาจารย์ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวรับพร กรมกอง รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๑ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๓ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.....

ที่ ๔๔๗/๒๕๖๗.....วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗.....

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....

เรียน อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวรับพร กรมกอง รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๑ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๓ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.....

ที่ ๔๔๘/๒๕๖๗..... วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗.....

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....

เรียน อาจารย์ ดร.กรวุฒิ แผนพรหม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวรับพร กรมกอง รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๑ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๓ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.รตัศกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.....

ที่ ๔๔๔/๒๕๖๗.....วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗.....

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....

เรียน อาจารย์ ดร.ธัญนันท์ ทองบุญตา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวรับพร กรมทอง รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๑ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๓ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ภาคผนวก จ

หนังสือขออนุญาตทดลองใช้ (try out) เครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๗๐๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๓

ด้วยนางสาวรับพร กรมกอง รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๑ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๓ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นางสาวรับพร กรมกอง ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๓ หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. กัสยกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๘๒๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๑ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๓

ด้วยนางสาวรับพร กรมกอง รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๑ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๓ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูล ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นางสาวรับพร กรมกอง ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต ๓ หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.นิตยกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวรับพร กรมกอง
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 30 เดือน เมษายน พ.ศ. 2537
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านรวมทรัพย์ ตำบลภูน้ำหยด อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านรวมทรัพย์ ตำบลภูน้ำหยด อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2560 การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาเคมี มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก พ.ศ. 2568 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี